

Obsah

I *Legislatívne akty*

NARIADENIA

- ★ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1022 z 20. júna 2019, ktorým sa ustanovuje viacročný plán pre rybolov populácií žijúcich pri morskom dne v západnej časti Stredozemného mora a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 508/2014** 1

SMERNICE

- ★ **Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1023 z 20. júna 2019 o rámcach preventívnej reštrukturalizácie, o oddlžení a diskvalifikácii a o opatreniach na zvýšenie účinnosti reštrukturalizačných, konkurzných a oddlžovacích konaní a o zmene smernice (EÚ) 2017/1132 (Smernica o reštrukturalizácii a insolvenčii) ⁽¹⁾** 18
- ★ **Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora** 56

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

I

(Legislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2019/1022

z 20. júna 2019,

ktorým sa ustanovuje viacročný plán pre rybolov populácií žijúcich pri morskom dne v západnej časti Stredozemného mora a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 508/2014

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 43 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) V Dohovore Organizácie Spojených národov o morskom práve z 10. decembra 1982, ktorého zmluvnou stranou je aj Únia, sa stanovujú povinnosti týkajúce sa ochrany morských zdrojov vrátane zachovania alebo obnovy populácií lovených druhov na úrovni, pri ktorej možno dosiahnuť maximálny udržateľný výnos (ďalej len „MSY“).
- (2) Na samite Organizácie Spojených národov o udržateľnom rozvoji, ktorý sa konal v New Yorku v roku 2015 sa Únia a jej členské štáty zaviazali do roku 2020 účinne zregulovať rybolov, zastaviť nadmerný, nezákonný, nenahlásený a neregulovaný rybolov a deštruktívne rybolovné praktiky a zrealizovať vedecky podložené riadiace plány s cieľom čo najrýchlejšie obnoviť populácie rýb minimálne na úroveň, pri ktorej možno dosiahnuť MSY zodpovedajúci ich biologickým vlastnostiam.
- (3) V ministerskom vyhlásení z Malty MedFish4Ever z 30. marca 2017 ⁽³⁾ sa stanovuje nový rámec na riadenie rybolovu v Stredozemnom mori a pracovný program s piatimi konkrétnymi činnosťami na nadchádzajúcich 10 rokov. Jedným z prijatých záväzkov je zriadiť viacročné plány.
- (4) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 ⁽⁴⁾ sa stanovujú pravidlá spoločnej rybárskej politiky (ďalej len „SRP“) v súlade s medzinárodnými záväzkami Únie. SRP má prispievať k ochrane morského prostredia, udržateľnému hospodáreniu so všetkými komerčne využívanými druhmi, a najmä k dosiahnutiu dobrého environmentálneho stavu do roku 2020.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 367, 10.10.2018, s. 103.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 4. apríla 2019 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 6. júna 2019.

⁽³⁾ Ministerské vyhlásenie z Malty MedFish4Ever. Ministerská konferencia o udržateľnosti rybolovu v Stredozemnom mori (Malta, 30. marca 2017).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22).

- (5) Cieľmi SRP je okrem iného zabezpečiť, aby činnosti rybolovu a akvakultúry boli dlhodobou environmentálne, sociálne a hospodársky udržateľné a aby sa pri riadení rybárstva uplatňoval prístup predbežnej opatrnosti a ekosystémový prístup. SRP takisto prispieva k primeranej životnej úrovni v rámci odvetvia rybárstva vrátane maloobjemového, drobného alebo pobrežného rybárstva. Dosiachnutie týchto cieľov prispieva aj k dostupnosti dodávok potravín a má prínosy v oblasti zamestnanosti.
- (6) Na dosiahnutie cieľov SRP by sa mali prijať viaceré ochranné opatrenia, ako sú viacročné plány, technické opatrenia a stanovenie a pridelenie maximálneho povoleného rybolovného úsilia.
- (7) Podľa článkov 9 a 10 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 majú viacročné plány vychádzať z vedeckých, technických a hospodárskych odporúčaní. V súlade s týmito ustanoveniami by viacročný plán ustanovený v tomto nariadení (ďalej len „plán“) mal obsahovať ciele, kvantifikovateľné ciele s jasnými časovými rámcami, ochranné referenčné body, záruky a technické opatrenia určené na zamedzenie nechceným úlovkom a na ich zníženie.
- (8) „Najlepšie dostupné vedecké odporúčania“ by sa mali chápať ako verejne dostupné vedecké odporúčania podložené najaktuálnejšími vedeckými údajmi a metódami, ktoré vydal alebo preskúmal nezávislý vedecký orgán uznávaný na úrovni Únie alebo na medzinárodnej úrovni.
- (9) Komisia by mala získať najlepšie dostupné vedecké odporúčania pre populácie v rozsahu pôsobnosti plánu. Na tento účel by sa mala radíť najmä s Vedeckým, technickým a hospodárskym výborom pre rybárstvo (ďalej len „STECF“). Komisia by mala získať najmä verejne dostupné vedecké odporúčania vrátane odporúčaní týkajúcich sa zmiešaného rybolovu, v ktorých sa zohľadňuje plán a uvádzajú sa rozsahy F_{MSY} a ochranné referenčné body (B_{PA} a B_{LIM}).
- (10) Nariadením Rady (ES) č. 1967/2006 ⁽⁵⁾ sa zriaďuje riadiaci rámec pre udržateľné využívanie rybolovných zdrojov v Stredozemnom mori a vyžaduje sa prijatie riadiacich plánov pre rybolov pomocou vlečných sietí, záťahových sietí ovládaných z lode, pobrežných záťahových sietí, obchvatných sietí a dredží v pobrežných vodách členských štátov.
- (11) Francúzsko, Taliansko a Španielsko prijali riadiace plány podľa nariadenia (ES) č. 1967/2006. Medzi uvedenými plánmi je však nedostatočný súlad a nezohľadňujú sa v nich všetky druhy výstroja, ktorým sa lovia populácie žijúce pri morskom dne, ani transzonálna distribúcia určitých populácií a rybárskych flotíl. Navyše sa ukázalo, že z hľadiska plnenia cieľov SRP sú tieto plány neúčinné. Členské štáty a zainteresované strany vyjadrili podporu vypracovaniu a vykonávaniu viacročného plánu na úrovni EÚ pre dotknuté populácie.
- (12) Výbor STECF preukázal, že využívanie mnohých populácií žijúcich pri morskom dne v západnej časti Stredozemného mora výrazne prekračuje úrovne potrebné na dosiahnutie MSY.
- (13) Preto je vhodné ustanoviť viacročný plán na ochranu a udržateľné využívanie populácií žijúcich pri morskom dne v západnej časti Stredozemného mora.
- (14) V tomto pláne by sa mala zohľadniť zmiešaná povaha rybolovu a dynamika medzi lovenými populáciami, t. j. populáciami merlúzy európskej (*Merluccius merluccius*), sultánky nachovej (*Mullus barbatus*), krevety ružovej (*Parapenaeus longirostris*), homára štíhleho (*Nephrops norvegicus*), krevety druhu *Aristeus antennatus* a krevety druhu *Aristaeomorpha foliacea*. Mali by sa v ňom zohľadniť aj druhy lovené ako vedľajšie úlovky v rámci rybolovu druhov žijúcich pri morskom dne a populácie žijúce pri morskom dne, o ktorých nie sú k dispozícii dostatočné údaje. Mal by sa vzťahovať na rybolov druhov žijúcich pri morskom dne (najmä lov vlečnými sieťami, nastavovacími sieťami na lov pri dne, pascami a lovnými šnúrami), ktorý sa vykonáva vo vodách Únie alebo ktorý vykonávajú rybárske plavidlá Únie mimo vôd Únie v západnej časti Stredozemného mora.
- (15) Ak má úmrtnosť spôsobená rekreačným rybolovom podstatný vplyv na dotknuté populácie, Rada by mala mať možnosť stanoviť nediskriminačné obmedzenia pre rekreačných rybárov. Rada by mala pri stanovení takýchto obmedzení vychádzať z transparentných a objektívnych kritérií. Členské štáty by mali v príslušných prípadoch prijať potrebné a primerané opatrenia na monitorovanie a zber údajov na účely spoľahlivého odhadu skutočných úrovní úlovkov rekreačného rybolovu. Okrem toho by malo byť možné prijať technické ochranné opatrenia týkajúce sa rekreačného rybolovu.

⁽⁵⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1967/2006 z 21. decembra 2006 o riadiacich opatreniach pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov rybného hospodárstva v Stredozemnom mori, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 2847/93 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1626/94 (Ú. v. EÚ L 409, 30.12.2006, s. 11).

- (16) Geografická pôsobnosť plánu by mala vychádzať z geografickej distribúcie populácií na základe najlepších dostupných vedeckých odporúčaní. Na základe lepších vedeckých informácií môžu byť v budúcnosti potrebné zmeny geografickej distribúcie populácií uvedenej v pláne. Komisia by preto mala byť splnomocnená prijímať delegované akty, ktorými sa upraví geografická distribúcia populácií uvedená v pláne, pokiaľ vedecké odporúčania preukážu zmenu geografickej distribúcie príslušných populácií.
- (17) Cieľom plánu by malo byť prispieť k dosiahnutiu cieľov SRP, najmä k dosiahnutiu a udržaniu MSY cieľových populácií, plneniu povinnosti vyložiť úlovky v prípade populácií žijúcich pri morskom dne a pelagických vedľajších úlovkov ulovených v rámci tohto rybolovu, pre ktoré je stanovená minimálna ochranná referenčná veľkosť, a k presadzovaniu primeranej životnej úrovne osôb závislých od rybolovných činností, a to s prihliadnutím na pobrežný rybolov a sociálno-ekonomické aspekty. V rámci plánu by sa mal uplatňovať aj ekosystémový prístup k riadeniu rybárstva, aby sa minimalizovali negatívne vplyvy rybolovných činností na morský ekosystém. Mal by byť v súlade s právnymi predpismi Únie v oblasti životného prostredia, najmä s cieľom dosiahnuť do roku 2020 dobrý environmentálny stav v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES ⁽⁶⁾ a s cieľmi smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES ⁽⁷⁾ a smernice Rady 92/43/EHS ⁽⁸⁾.
- (18) Cieľovú rybolovnú úmrtnosť (F) zodpovedajúcu cieľu dosiahnuť a udržať MSY je vhodné stanoviť ako rozsahy hodnôt, ktoré sú potrebné na dosiahnutie MSY (F_{MSY}). Tieto rozsahy, určené na základe najlepších dostupných vedeckých odporúčaní, sú potrebné na zabezpečenie flexibility, ktorá umožní zohľadniť vývoj vedeckých odporúčaní, prispieť k vykonávaniu povinnosti vyložiť úlovky a zohľadniť zmiešaný rybolov. Na základe plánu sa uvedené rozsahy stanovujú tak, aby priniesli zníženie dlhodobého výnosu maximálne o 5 % v porovnaní s MSY. Horná hranica rozsahu F_{MSY} je okrem toho ohraničená, aby pravdepodobnosť poklesu populácie pod hraničný referenčný bod biomasy (B_{LIM}) bola najviac 5 %.
- (19) Na účely stanovenia maximálneho povoleného rybolovného úsilia by mali existovať rozsahy F_{MSY} pre „bežné použitie“ a v prípade dobrého stavu dotknutých populácií možnosti maximálneho povoleného rybolovného úsilia nad uvedené rozsahy F_{MSY} pre najzraniteľnejšiu populáciu, ak to je na základe vedeckého odporúčania potrebné na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia v rámci zmiešaného rybolovu, na zamedzenie škodám na populácii v dôsledku vnútrodruhovej alebo medzidruhovej dynamiky populácií alebo na obmedzenie medziročných výkyvov maximálneho povoleného rybolovného úsilia. Cieľová hodnota rybolovnej úmrtnosti v súlade s týmito rozsahmi F_{MSY} by sa mala dosiahnuť postupným prírastkovým spôsobom pokiaľ možno do roku 2020 a najneskôr do 1. januára 2025.
- (20) Pokiaľ ide o populácie, v prípade ktorých sú stanovené cieľové hodnoty MSY, a na účely uplatnenia záruk je potrebné stanoviť ochranné referenčné body vyjadrené ako preventívne referenčné body (B_{PA}) a hraničné referenčné body (B_{LIM}).
- (21) Mali by sa stanoviť vhodné záruky na zabezpečenie plnenia cieľov, pričom v prípade potreby by sa aj v prípadoch, keď populácie klesnú pod ochranné referenčné body, aktivovali nápravné opatrenia. Medzi nápravné opatrenia by mali patriť núdzové opatrenia v súlade s článkami 12 a 13 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013, maximálne povolené rybolovné úsilie a iné špecifické ochranné opatrenia.
- (22) Na zabezpečenie transparentného prístupu k rybolovu a dosiahnutie cieľovej rybolovnej úmrtnosti by sa mal prijať režim rybolovného úsilia na úrovni Únie pre vlečné siete, ktoré sú hlavným druhom výstroja používaným na lov populácií žijúcich pri morskom dne v západnej časti Stredozemného mora. Na tento účel je vhodné určiť skupiny rybolovného úsilia, aby Rada mohla každoročne stanoviť maximálne povolené rybolovné úsilie vyjadrené ako počet rybolovných dní. V prípade potreby by mal režim rybolovného úsilia zahŕňať aj iné druhy rybárskeho výstroja.
- (23) Vzhľadom na znepokojivú situáciu mnohých populácií žijúcich pri morskom dne v západnej časti Stredozemného mora a s cieľom znížiť súčasne vysoké úrovne rybolovnej úmrtnosti by režim rybolovného úsilia mal v prvých piatich rokoch vykonávania plánu priniesť výrazné zníženie rybolovného úsilia.

⁽⁶⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky (rámcová smernica o morskej stratégii) (Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁽⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7).

⁽⁸⁾ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7).

- (24) Členské štáty by mali prijať konkrétne opatrenia na zabezpečenie účinnosti a funkčnosti režimu rybolovného úsilia začlenením metódy pridelovania kvót rybolovného úsilia v súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013, vypracovaním zoznamu plavidiel, vydávaním oprávnení na rybolov a zaznamenávaním a zasielaním príslušných údajov o rybolovnom úsilí.
- (25) V záujme prispenia k účinnému dosiahnutiu cieľov plánu a v súlade so zásadami dobrej správy vecí verejných stanovenými v článku 3 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 by členské štáty mali mať možnosť presadzovať na miestnej úrovni systémy participatívneho riadenia.
- (26) V záujme ochrany neressísk a citlivých biotopov a zachovania maloobjemového rybolovu by pobrežná zóna mala byť pravidelne vyhradená pre selektívnejší rybolov. Preto by sa mal v pláne ustanoviť každý rok po dobu troch mesiacov zákaz lovu vlečnými sieťami do šiestich námorných míľ od pobrežia s výnimkou oblastí vo väčšej hĺbke, ako je hĺbka s hĺbkou 100 m. Malo by byť možné ustanoviť aj ďalšie oblasti zákazu rybolovu, ak sa tým dokáže zabezpečiť aspoň 20 % zníženie úlovkov mladých jedincov merlúzy európskej.
- (27) V súvislosti s populáciami žijúcimi pri morskom dne by sa mali prijať ďalšie ochranné opatrenia. Konkrétne, na základe vedeckých odporúčaní je vhodné stanoviť ďalšie zákazy rybolovu v oblastiach s veľkým výskytom neresiacich sa húfov rýb v záujme ochrany značne poškodenej dospeléj populácie merlúzy európskej.
- (28) V prípade populácií lovených ako vedľajšie úlovky a populácií žijúcich pri morskom dne, o ktorých nie sú k dispozícii dostatočné údaje, by sa mal uplatniť prístup predbežnej opatrnosti. V súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 by sa v prípade, že z vedeckých odporúčaní vyplýva potreba nápravných opatrení, mali prijať konkrétne ochranné opatrenia.
- (29) Plán by mal poskytovať možnosť prijímať prostredníctvom delegovaných aktov ďalšie technické ochranné opatrenia. Je to potrebné na dosiahnutie cieľov plánu, najmä pokiaľ ide o ochranu populácií žijúcich pri morskom dne a zlepšenie selektívnosti.
- (30) S cieľom splniť povinnosť vylodiť úlovky ustanovenú v článku 15 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 by sa v pláne mali ustanoviť ďalšie riadiace opatrenia, ktoré sa bližšie určia v súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013.
- (31) S cieľom včas prispôsobiť plán technickému a vedeckému pokroku, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie pokiaľ ide o doplnenie tohto nariadenia o nápravné a technické ochranné opatrenia, vykonávanie povinnosti vylodiť úlovky a o zmenu určitých prvkov plánu. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni odborníkov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva⁽⁹⁾. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov, a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín odborníkov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (32) Mala by sa stanoviť lehota na predkladanie spoločných odporúčaní členskými štátmi s priamym riadiacim záujmom, ako sa vyžaduje v nariadení (EÚ) č. 1380/2013.
- (33) Plán by mal v záujme hodnotenia pokroku pri dosahovaní MSY umožňovať pravidelné vedecké monitorovanie dotknutých populácií a pokiaľ možno aj populácií lovených ako vedľajšie úlovky.
- (34) V súlade s článkom 10 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 by Komisia mala pravidelne posudzovať vhodnosť a účinnosť tohto nariadenia. Toto posúdenie by malo časovo i obsahovo nadväzovať na pravidelné hodnotenie plánu na základe vedeckých odporúčaní výboru STECF do 17. júla 2024 a následne každé tri roky. Uvedené obdobie umožní úplné zavedenie povinnosti vylodiť úlovky a prijatie a realizácia regionalizovaných opatrení a prejavenie ich vplyvu na populácie a rybolov.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (35) S cieľom zabezpečiť právnu istotu je vhodné objasniť, že opatrenia dočasného zastavenia, ktoré sa prijali v záujme dosiahnutia cieľov plánu, možno považovať za oprávnené na podporu podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 508/2014 ⁽¹⁰⁾.
- (36) S cieľom dosiahnuť rovnováhu medzi rybolovnou kapacitou flotily a dostupným maximálnym povoleným rybolovným úsilím by mala byť v nerovnovážnych segmentoch flotily, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, k dispozícii podpora z Európskeho námorného a rybárskeho fondu na trvalé ukončenie rybolovných činností. Nariadenie (EÚ) č. 508/2014 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (37) Pravdepodobný hospodársky a sociálny vplyv plánu sa ešte pred vypracovaním jeho návrhu náležite posúdil v súlade s článkom 9 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013.
- (38) Vzhľadom na to, že maximálne povolené rybolovné úsilie sa stanovuje na každý kalendárny rok, by sa ustanovenia o režime rybolovného úsilia mali uplatňovať od 1. januára 2020. Vzhľadom na environmentálnu, sociálnu a hospodársku udržateľnosť by sa ustanovenia o rozsahoch F_{MSY} a o zárukách pre populácie pod B_{PA} mali uplatňovať od 1. januára 2025,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Týmto nariadením sa ustanovuje viacročný plán (ďalej len „plán“) na ochranu a udržateľný lov populácií žijúcich pri morskom dne v západnej časti Stredozemného mora.
2. Toto nariadenie sa vzťahuje na tieto populácie:
 - a) kreveta druhu *Aristeus antennatus* v podoblastiach GFCM 1, 5, 6 a 7;
 - b) kreveta ružová (*Parapenaeus longirostris*) v podoblastiach GFCM 1, 5, 6 a 9–10–11;
 - c) kreveta druhu *Aristaeomorpha foliacea* v podoblastiach GFCM 9–10–11;
 - d) merlúza európska (*Merluccius merluccius*) v podoblastiach GFCM 1–5–6–7 a 9–10–11;
 - e) homár štíhly (*Nephrops norvegicus*) v podoblastiach GFCM 5, 6, 9 a 11;
 - f) sultánka nachová (*Mullus barbatus*) v podoblastiach GFCM 1, 5, 6, 7, 9, 10 a 11;
3. Toto nariadenie sa vzťahuje aj na populácie lovené v západnej časti Stredozemného mora ako vedľajšie úlovky pri love populácií uvedených v odseku 2. Uplatňuje sa aj na iné populácie žijúce pri morskom dne lovené v západnej časti Stredozemného mora, o ktorých nie sú k dispozícii dostatočné údaje.
4. Toto nariadenie sa vzťahuje na komerčný rybolov, v rámci ktorého sa lovia populácie žijúce pri morskom dne uvedené v odsekoch 2 a 3 a ktorý sa vykonáva vo vodách Únie alebo ho vykonávajú rybárske plavidlá Únie mimo vôd Únie v západnej časti Stredozemného mora.
5. V tomto nariadení sa špecifikujú aj prvky vykonávania povinnosti vylodiť úlovky vo vodách Únie západnej časti Stredozemného mora pre všetky populácie druhov, na ktoré sa vzťahuje povinnosť vylodiť úlovky podľa článku 15 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 a ktoré sa ulovili v rámci rybolovu pri morskom dne.
6. V tomto nariadení sa ustanovujú technické opatrenia podľa článku 14, ktoré sú v západnej časti Stredozemného mora uplatniteľné na všetky populácie.

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 508/2014 z 15. mája 2014 o Európskom námornom a rybárskom fonde, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1255/2011 (Ú. v. EÚ L 149, 20.5.2014, s. 1).

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa okrem vymedzení pojmov uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013, článku 4 nariadenia Rady (ES) č. 1224/2009 ⁽¹⁾ a článku 2 nariadenia (ES) č. 1967/2006 uplatňujú aj tieto vymedzenia pojmov:

1. „západná časť Stredozemného mora“ sú vody v zemepisných podoblastiach (GSA) GFCM 1 (severné Alboránske more), 2 (ostrov Alborán), 5 (Baleárske ostrovy), 6 (severné Španielsko), 7 (Lionský záliv), 8 (ostrov Korzika), 9 (Ligúrske more a severné Tyrrenské more), 10 (južné Tyrrenské more) a 11 (ostrov Sardínia), ktoré sú vymedzené v prílohe I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1343/2011 ⁽²⁾.
2. „dotknuté populácie“ sú populácie uvedené v článku 1 ods. 2;
3. „najzraniteľnejšia populácia“ je populácia, ktorej rybolovná úmrtnosť za predchádzajúci rok je v čase stanovenia maximálneho povoleného rybolovného úsilia najviac vzdialená od bodovej hodnoty F_{MSY} stanovenej podľa najlepšieho dostupného vedeckého odporúčania;
4. „rozsah F_{MSY} “ je rozsah hodnôt uvedený v najlepšom dostupnom vedeckom odporúčaní, najmä odporúčaní výboru STECF alebo podobného nezávislého vedeckého orgánu uznávaného na úrovni Únie alebo na medzinárodnej úrovni, kde všetky úrovne rybolovnej úmrtnosti v rámci tohto rozsahu vedú z dlhodobého hľadiska k maximálnemu udržateľnému výnosu (ďalej len „MSY“) s ohľadom na štruktúru rybolovu a v rámci súčasných priemerných environmentálnych podmienok bez značného ovplyvnenia reprodukčného procesu dotknutých populácií. Toto rozpätie sa stanovuje tak, aby nedošlo k viac ako 5 % zníženiu dlhodobého výnosu v porovnaní s MSY. Je ohraničené tak, aby pravdepodobnosť poklesu populácie pod hraničný referenčný bod (B_{LIM}) bola najviac 5 %;
5. „bodová hodnota F_{MSY} “ je hodnota odhadovanej rybolovnej úmrtnosti, ktorá s ohľadom na štruktúru rybolovu a podľa súčasných priemerných environmentálnych podmienok prináša dlhodobý maximálny výnos;
6. „ $MSY F_{LOWER}$ “ je najnižšia hodnota v rámci rozsahu F_{MSY} ;
7. „ $MSY F_{UPPER}$ “ je najvyššia hodnota v rámci rozsahu F_{MSY} ;
8. „dolný rozsah F_{MSY} “ je rozsah, ktorý zahŕňa hodnoty od $MSY F_{LOWER}$ po bodovú hodnotu F_{MSY} ;
9. „horný rozsah F_{MSY} “ je rozsah, ktorý zahŕňa hodnoty od bodovej hodnoty F_{MSY} po $MSY F_{UPPER}$;
10. „ B_{LIM} “ je hraničný referenčný bod vyjadrený ako biomasa neresiacej sa populácie, ktorý je stanovený v najlepšom dostupnom vedeckom odporúčaní, najmä odporúčaní výboru STECF alebo podobného nezávislého vedeckého orgánu uznávaného na úrovni Únie alebo na medzinárodnej úrovni, a ktorý zodpovedá hodnote, pod ktorou môže dôjsť k zníženiu reprodukčnej kapacity;
11. „ B_{PA} “ je preventívny referenčný bod vyjadrený ako biomasa neresiacej sa populácie, ktorý je stanovený v najlepšom dostupnom vedeckom odporúčaní, najmä odporúčaní výboru STECF alebo podobného nezávislého vedeckého orgánu uznávaného na úrovni Únie alebo na medzinárodnej úrovni, a ktorý zabezpečuje, že pravdepodobnosť poklesu biomasy neresiacej sa populácie pod B_{LIM} je menšia ako 5 %;
12. „skupina rybolovného úsilia“ je jednotka riadenia flotily členského štátu, pre ktorú sa stanovuje maximálne povolené rybolovné úsilie;
13. „skupina populácií“ je skupina spoločne lovených populácií, ako sa uvádza v prílohe I;
14. „rybolovný deň“ je akékoľvek nepretržité obdobie 24 hodín alebo jeho časť, počas ktorého je plavidlo prítomné v západnej časti Stredozemného mora a neprítomné v prístave.

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1224/2009 z 20. novembra 2009, ktorým sa zriaďuje systém kontroly Spoločenstva na zabezpečenie dodržiavania pravidiel spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 847/96, (ES) č. 2371/2002, (ES) č. 811/2004, (ES) č. 768/2005, (ES) č. 2115/2005, (ES) č. 2166/2005, (ES) č. 388/2006, (ES) č. 509/2007, (ES) č. 676/2007, (ES) č. 1098/2007, (ES) č. 1300/2008, (ES) č. 1342/2008 a ktorým sa zrušujú nariadenia (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1627/94 a (ES) č. 1966/2006 (Ú. v. EÚ L 343, 22.12.2009, s. 1).

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1343/2011 z 13. decembra 2011 o niektorých ustanoveniach týkajúcich sa rybolovu v oblasti dohody o GFCM (Všeobecná rybárska komisia pre Stredozemné more) a o zmene a doplnení nariadenia Rady (ES) č. 1967/2006 o riadiacich opatreniach pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov rybného hospodárstva v Stredozemnom mori (Ú. v. EÚ L 347, 30.12.2011, s. 44).

Článok 3

Ciele

1. Plán je založený na režime rybolovného úsilia a má za cieľ prispievať k dosiahnutiu cieľov SRP uvedených v článku 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013, najmä uplatňovaním prístupu predbežnej opatrnosti pri riadení rybárstva, ako aj zabezpečiť, aby využívanie živých morských biologických zdrojov viedlo k obnove a zachovaniu populácií lovených druhov nad úrovňami, pri ktorých možno dosiahnuť MSY.
2. Plán prispieva k eliminácii odhadzovania úlovkov zamedzením nechceným úlovkom a znížením v čo najväčšej miere ich množstva, ako aj k vykonávaniu povinnosti vylodiť úlovky uvedenej v článku 15 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 v prípade druhov, pre ktoré sú stanovené minimálne ochranné referenčné veľkosti podľa práva Únie a na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.
3. V pláne sa uplatňuje ekosystémový prístup k riadeniu rybárstva s cieľom zabezpečiť, aby sa minimalizovali nepriaznivé vplyvy rybolovných činností na morské ekosystémy. Je v súlade s právnymi predpismi Únie v oblasti životného prostredia, najmä s cieľom dosiahnuť do roku 2020 dobrý environmentálny stav v zmysle článku 1 ods. 1 smernice 2008/56/ES.
4. Medzi ciele plánu patrí najmä:
 - a) zabezpečiť plnenie podmienok opísaných v deskriptore 3 uvedenom v prílohe I k smernici 2008/56/ES
 - b) prispievať k plneniu ďalších relevantných deskriptorov uvedených v prílohe I k smernici 2008/56/ES úmerne k úlohe, ktorú rybárstvo zohráva pri ich plnení; a
 - c) prispievať k dosahovaniu cieľov stanovených v článkoch 4 a 5 smernice 2009/147/ES a článkoch 6 a 12 smernice 92/43/EHS, najmä minimalizovať negatívny vplyv rybolovných činností na citlivé biotopy a chránené druhy.
5. Opatrenia podľa plánu sa prijímajú na základe najlepších dostupných vedeckých odporúčaní.

KAPITOLA II

CIEĽOVÉ HODNOTY, OCHRANNÉ REFERENČNÉ BODY A ZÁRUKY

Článok 4

Cieľové hodnoty

1. Cieľová hodnota rybolovnej úmrtnosti dotknutých populácií v súlade s rozsahmi F_{MSY} vymedzenými v článku 2 sa dosiahne postupným prírastkovým spôsobom pokiaľ možno do roku 2020 a najneskôr do 1. januára 2025 a následne sa udržiava v rozsahoch F_{MSY} .
2. Rozsahy F_{MSY} na základe plánu sa požadujú, najmä od výboru STECF alebo podobného nezávislého vedeckého orgánu uznaného na úrovni Únie alebo na medzinárodnej úrovni.
3. V súlade s článkom 16 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 platí, že Rada pri stanovovaní maximálneho povoleného rybolovného úsilia stanovuje uvedené rybolovné úsilie pre každú skupinu rybolovného úsilia v rozsahu F_{MSY} , ktorý je v danom čase k dispozícii pre najzraniteľnejšiu populáciu.
4. Bez ohľadu na odseky 1 a 3 možno maximálne povolené rybolovné úsilie stanoviť na úrovniach nižších ako rozsahy F_{MSY} .
5. Bez ohľadu na odseky 1 a 3 možno maximálne povolené rybolovné úsilie stanoviť nad rozsahom F_{MSY} , ktorý je v danom čase k dispozícii pre najzraniteľnejšiu populáciu, pokiaľ sú všetky dotknuté populácie nad hodnotou B_{PA} :
 - a) ak je to na základe najlepších dostupných vedeckých odporúčaní alebo dôkazov potrebné na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 3 v prípade zmiešaného rybolovu;

- b) ak je to na základe najlepších dostupných vedeckých odporúčaní alebo dôkazov potrebné na zamedzenie vážnym škodám na populácii v dôsledku vnútroruhovej alebo medzidruhovej dynamiky populácie; alebo
- c) s cieľom obmedziť medziročný výkyv maximálneho povoleného rybolovného úsilia na najviac 20 %.
6. Ak v prípade populácie uvedenej v článku 1 ods. 2 nemožno určiť rozsahy F_{MSY} v dôsledku nedostatku primeraných vedeckých informácií, s danou populáciou sa hospodári v súlade s článkom 12, pokiaľ nie sú k dispozícii rozsahy F_{MSY} v súlade s odsekom 2 tohto článku.

Článok 5

Ochranné referenčné body

Na účely článku 6 sa najmä od výboru STECF alebo podobného nezávislého vedeckého orgánu uznaného na úrovni Únie alebo na medzinárodnej úrovni na základe plánu požadujú tieto ochranné referenčné body:

- a) preventívne referenčné body vyjadrené ako biomasa neresiacej sa populácie (B_{PA}) a
- b) hraničné referenčné body vyjadrené ako biomasa neresiacej sa populácie (B_{LM}).

Článok 6

Záruky

1. Ak z vedeckého odporúčania vyplýva, že biomasa neresiacej sa populácie ktorejkoľvek dotknutej populácie je pod B_{PA} , prijímajú sa všetky vhodné nápravné opatrenia s cieľom zabezpečiť rýchly návrat dotknutých populácií nad úroveň, pri ktorých možno dosiahnuť MSY. Konkrétne sa bez ohľadu na článok 4 ods. 3 maximálne povolené rybolovné úsilie stanovuje na úrovniach zodpovedajúcich rybolovnej úmrtnosti, ktorá je znížená v rozsahu F_{MSY} pre najzraniteľnejšiu populáciu, pričom sa zohľadňuje úbytok biomasy.
2. Ak z vedeckého odporúčania vyplýva, že biomasa neresiacej sa populácie ktorejkoľvek dotknutej populácie je pod B_{LM} , prijímajú sa ďalšie nápravné opatrenia s cieľom zabezpečiť rýchly návrat dotknutej populácie nad úroveň, pri ktorých možno dosiahnuť MSY. Takéto nápravné opatrenia môžu bez ohľadu na článok 4 ods. 3 zahŕňať pozastavenie cieľového rybolovu dotknutých populácií a primerané zníženie maximálneho povoleného rybolovného úsilia.
3. Medzi nápravné opatrenia uvedené v tomto článku môžu patriť:
- a) opatrenia podľa článkov 7, 8 a 11 až 14 tohto nariadenia a
- b) núdzové opatrenia v súlade s článkami 12 a 13 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013.
4. Výber opatrení uvedených v tomto článku sa uskutoční v súlade s povahou, vážnosťou, trvaním a opakovaním situácie, keď je biomasa neresiacej sa populácie pod úrovňami uvedenými v článku 5.

KAPITOLA III

RYBOLOVNÉ ÚSILIE

Článok 7

Režim rybolovného úsilia

1. Režim rybolovného úsilia sa uplatňuje na všetky plavidlá, ktoré lovia vlečnými sieťami v oblastiach vymedzených v prílohe I, ktoré lovia skupiny populácií uvedené v danej prílohe a patria do kategórií dĺžok uvedených v tej istej prílohe.
2. Rada každý rok na základe vedeckého odporúčania a podľa článku 4 stanoví pre jednotlivé členské štáty maximálne povolené rybolovné úsilie pre každú skupinu rybolovného úsilia.

3. Odchylné od článku 3 ods. 1 a bez ohľadu na odsek 2 tohto článku počas prvých piatich rokov vykonávania plánu:
 - a) v prvom roku vykonávania plánu sa maximálne povolené rybolovné úsilie zníži o 10 % v porovnaní s východiskovou úrovňou s výnimkou geografických podoblastí, v ktorých sa rybolovné úsilie už znížilo o viac ako 20 % počas východiskového obdobia;
 - b) v druhom až piatom roku vykonávania plánu sa maximálne povolené rybolovné úsilie zníži počas tohto obdobia maximálne o 30 %. Zníženie rybolovného úsilia možno v záujme dosiahnutia F_{MSY} do 1. januára 2025 doplniť akýmkoľvek relevantnými technickými alebo inými ochrannými opatreniami prijatými v súlade s právom Únie.
4. Východiskovú úroveň uvedenú v odseku 3 vypočíta každý členský štát pre každú skupinu rybolovného úsilia alebo geografickú podoblasť ako priemerné rybolovné úsilie vyjadrené počtom rybolovných dní od 1. januára 2015 do 31. decembra 2017, pričom sa do úvahy berú len plavidlá, ktoré boli v tomto období aktívne.
5. Pokiaľ z najlepšieho dostupného vedeckého odporúčania vyplývajú značné úlovky konkrétnej populácie ulovené s iným rybárskym výstrojom, ako sú vlečné siete, na základe tohto vedeckého odporúčania sa môže stanoviť maximálne povolené rybolovné úsilie pre tento konkrétny výstroj.

Článok 8

Rekreačný rybolov

1. Ak z vedeckého odporúčania vyplýva, že rekreačný rybolov má významný vplyv na rybolovnú úmrtnosť populácie uvedenej v článku 1 ods. 2, Rada môže pre rekreačných rybárov stanoviť nediskriminačné obmedzenia.
2. Pri stanovovaní obmedzení uvedených v odseku 1 Rada vychádza z transparentných a objektívnych kritérií vrátane kritérií environmentálnej, sociálnej a hospodárskej povahy. Použité kritériá môžu zahŕňať najmä vplyv rekreačného rybolovu na životné prostredie, spoločenský význam tejto činnosti a jej prínos pre hospodárstvo v pobrežných oblastiach.
3. Členské štáty v príslušných prípadoch prijímajú potrebné a primerané opatrenia na monitorovanie a zber údajov na účely spoľahlivého odhadu skutočných úrovní úlovkov rekreačného rybolovu.

Článok 9

Povinnosti členských štátov

1. Členské štáty riadia maximálne povolené rybolovné úsilie v súlade s podmienkami stanovenými v článkoch 26 až 34 nariadenia (ES) č. 1224/2009.
2. Každý členský štát rozhoduje o metóde pridelenia maximálneho povoleného rybolovného úsilia jednotlivým plavidlám či skupinám plavidiel, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, v súlade s kritériami uvedenými v článku 17 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013.
3. Členský štát môže zmeniť svoje rozdelenie rybolovného úsilia prevodom rybolovných dní medzi skupinami rybolovného úsilia v rovnakej geografickej oblasti za predpokladu, že uplatní prevodový koeficient, ktorý má oporu v najlepšom dostupnom vedeckom odporúčaní. Vymenené rybolovné dni a prevodový koeficient sa ihneď a najneskôr do 10 pracovných dní sprístupnia Komisii a ostatným členským štátom.
4. Pokiaľ členský štát povoľuje plavidlám, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou, loviť vlečnými sieťami, zabezpečí, aby bol tento rybolov obmedzený na maximálne 15 hodín za rybolovný deň, päť rybolovných dní za týždeň alebo na porovnateľné hodnoty.

Členské štáty môžu udeliť výnimku v maximálnej dĺžke 18 hodín za rybolovný deň na zohľadnenie času prechodu z prístavu do rybolovnej oblasti. Takáto výnimka sa bezodkladne oznámi Komisii a ostatným dotknutým členským štátom.

5. Bez ohľadu na odsek 3, ak plavidlo počas jedného rybolovného dňa loví dve rozdielne skupiny populácií, odpočíta sa z maximálneho povoleného rybolovného úsilia prideleného danému plavidlu na každú z týchto skupín populácií polovica rybolovného dňa.

6. Každý členský štát vydáva pre plavidlá, ktoré sa plavia pod jeho vlajkou a lovia dotknuté populácie, oprávnenia na rybolov pre oblasti uvedené v prílohe I v súlade s článkom 7 nariadenia (ES) č. 1224/2009.
7. Členské štáty zabezpečia, aby sa počas obdobia uplatňovania plánu nezvýšila celková kapacita vyjadrená v GT (hrubej priestornosti) a kW (kilowattoch) zodpovedajúca oprávneniam na rybolov vydaným v súlade s odsekom 6.
8. Každý členský štát vypracuje a vedie zoznam plavidiel s oprávneniami na rybolov vydanými v súlade s odsekom 6, a tento zoznam sprístupní Komisii a ostatným členským štátom. Členské štáty zasielajú svoje zoznamy prvýkrát do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a potom každý rok najneskôr do 30. novembra.
9. Členské štáty monitorujú svoj režim rybolovného úsilia a zabezpečia, aby maximálne povolené rybolovné úsilie uvedené v článku 7 neprekročilo stanovené hranice.
10. Členské štáty môžu v súlade so zásadami dobrej správy vecí verejných stanovenými v článku 3 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 presadzovať na miestnej úrovni systémy participatívneho riadenia v záujme dosiahnutia cieľov plánu.

Článok 10

Oznamovanie relevantných údajov

1. Členské štáty zaznamenávajú a zasielajú Komisii údaje o rybolovnom úsilí v súlade s článkom 33 nariadenia (ES) č. 1224/2009 a článkami 146c, 146d a 146e vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 404/2011 ⁽¹³⁾.
2. Súhrn údajov o rybolovnom úsilí sa vypracúva mesačne a obsahuje informácie stanovené v prílohe II. Formát súhrnných údajov je schéma XML na základe UN/CEFACT P1000-12.
3. Členské štáty zasielajú Komisii údaje o rybolovnom úsilí uvedené v odseku 1 do 15. dňa každého mesiaca.

KAPITOLA IV

TECHNICKÉ OCHRANNÉ OPATRENIA

Článok 11

Oblasti zákazu rybolovu

1. Popri ustanoveniach článku 13 nariadenia (ES) č. 1967/2006 sa každoročne po dobu troch mesiacov a vo vhodných prípadoch nepretržite uplatňuje na základe najlepšieho dostupného vedeckého odporúčania zákaz používania vlečných sietí v západnej časti Stredozemného mora do vzdialenosti šesť námorných míľ od pobrežia s výnimkou oblastí vo väčšej hĺbke, ako je hĺbnica s hĺbkou 100 m. Tieto tri mesiace každoročného zákazu rybolovu si určuje každý členský štát a uplatňujú sa počas najrelevantnejšieho obdobia stanoveného na základe najlepšieho dostupného vedeckého odporúčania. Toto obdobie sa bezodkladne oznámi Komisii a ostatným dotknutým členským štátom.
2. Odchylne od odseku 1 a ak je to odôvodnené osobitnými geografickými obmedzeniami, ako napríklad obmedzenou veľkosťou kontinentálneho šelfu alebo dlhými vzdialenosťami do rybolovných oblastí, môžu členské štáty na základe najlepšieho dostupného vedeckého odporúčania stanoviť ďalšie oblasti zákazu rybolovu za predpokladu, že sa v každej geografickej podoblasti dosiahne aspoň 20 % zníženie úlovkov mladých jedincov merlúzy európskej. Takáto výnimka sa bezodkladne oznámi Komisii a ostatným dotknutým členským štátom.
3. Dotknuté členské štáty do 17. júla 2021 a na základe najlepšieho dostupného vedeckého odporúčania stanovia ďalšie oblasti zákazu rybolovu v prípadoch, ak existujú dôkazy o vysokej koncentrácii rybej mlade, ktorá nedosahuje minimálnu ochrannú referenčnú veľkosť, a neresísk populácií žijúcich pri morskom dne, najmä dotknutých populácií.

⁽¹³⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 404/2011 z 8. apríla 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 1224/2009, ktorým sa zriaďuje systém kontroly Spoločenstva na zabezpečenie dodržiavania pravidiel spoločnej politiky rybného hospodárstva (Ú. v. EÚ L 112, 30.4.2011, s. 1).

4. Ďalšie oblasti zákazu rybolovu stanovené podľa odseku 3 posudzuje najmä výbor STECF alebo podobný nezávislý vedecký orgán uznaný na úrovni Únie alebo na medzinárodnej úrovni. Ak z tohto posúdenia vyplýva, že tieto oblasti zákazu rybolovu nie sú v súlade so stanovenými cieľmi, členské štáty preskúmajú tieto oblasti zákazu rybolovu z hľadiska týchto odporúčaní.

5. Pokiaľ sa oblasti zákazu rybolovu uvedené v odseku 3 tohto článku týkajú rybárskych plavidiel viacerých členských štátov, Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 8 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 a článkom 18 tohto nariadenia a na základe najlepšieho dostupného vedeckého odporúčania prijímať delegované akty, ktorými sa stanovujú dotknuté oblasti zákazu rybolovu.

Článok 12

Hospodárenie s populáciami, ktoré sú lovené ako vedľajšie úlovky, a s populáciami žijúcimi pri morskom dne, o ktorých nie sú k dispozícii dostatočné údaje

1. S populáciami uvedenými v článku 1 ods. 3 tohto nariadenia sa hospodári na základe prístupu predbežnej opatrnosti k riadeniu rybárstva vymedzeného v článku 4 ods. 1 bode 8 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013.
2. Riadiace opatrenia pre populácie uvedené v článku 1 ods. 3, najmä technické ochranné opatrenia, ako sú napríklad opatrenia uvedené v článku 13, sa prijímajú s ohľadom na najlepšie dostupné vedecké odporúčania.

Článok 13

Osobitné ochranné opatrenia

1. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 18 tohto nariadenia a článkom 18 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013, ktorými sa doplní toto nariadenie zavedením týchto technických ochranných opatrení:
 - a) špecifikácie vlastností rybárskeho výstroja a pravidiel jeho používania s cieľom zabezpečiť alebo zlepšiť selektivnosť, znížiť nechcené úlovky alebo minimalizovať negatívny vplyv na ekosystém;
 - b) špecifikácie úprav alebo zariadení na doplnenie rybárskeho výstroja s cieľom zabezpečiť alebo zlepšiť selektivnosť, znížiť nechcené úlovky alebo minimalizovať negatívny vplyv na ekosystém;
 - c) obmedzenia alebo zákazy používania určitého rybárskeho výstroja a rybolovných činností v určitých oblastiach alebo obdobiach s cieľom chrániť neresiace sa ryby, ryby nedosahujúce minimálnu ochrannú referenčnú veľkosť alebo necieľové druhy rýb, alebo minimalizovať negatívny vplyv na ekosystém;
 - d) stanovenie minimálnych ochranných referenčných veľkostí pre ktorúkoľvek z populácií, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, s cieľom zabezpečiť ochranu rybej mlade morských organizmov a
 - e) opatrenia týkajúce sa rekreačného rybolovu.
2. Opatrenia uvedené v odseku 1 musia prispievať k dosiahnutiu cieľov stanovených v článku 3.

KAPITOLA V

POVINNOSŤ VYLODIŤ ÚLOVKY

Článok 14

Ustanovenia súvisiace s povinnosťou vylodiť úlovky

Pre všetky populácie druhov v západnej časti Stredozemného mora, na ktoré sa vzťahuje povinnosť vylodiť úlovky podľa článku 15 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013, a pre náhodné úlovky pelagických druhov v rámci rybolovu populácií uvedených v článku 1 ods. 2 tohto nariadenia, na ktoré sa vzťahuje povinnosť vylodiť úlovky, je Komisia splnomocnená po porade s členskými štátmi prijímať delegované akty v súlade s článkom 18 tohto nariadenia a článkom 18 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013, ktorými sa toto nariadenie doplní prijatím podrobných opatrení týkajúcich sa tejto povinnosti, ako sa ustanovuje v článku 15 ods. 5 písm. a) až e) nariadenia (EÚ) č. 1380/2013.

KAPITOLA VI

REGIONALIZÁCIA

Článok 15

Regionálna spolupráca

1. Na opatrenia uvedené v článkoch 11 až 14 tohto nariadenia sa vzťahuje článok 18 ods. 1 až 6 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013.
2. Na účely odseku 1 tohto článku môžu členské štáty s priamym hospodárskym záujmom predložiť spoločné odporúčania v súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013:
 - a) prvýkrát najneskôr do dvanástich mesiacov po 16. júli 2019 a potom najneskôr dvanásť mesiacov po každom predložení hodnotenia plánu v súlade s článkom 17 ods. 2 tohto nariadenia;
 - b) do 1. júla roku, ktorý predchádza roku, v ktorom sa majú opatrenia uplatňovať; a/alebo
 - c) vždy keď to považujú za potrebné, najmä v prípade náhlej zmeny stavu ktorejkoľvek z populácií, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.
3. Právomocami udelenými podľa článkov 11 až 14 tohto nariadenia nie sú dotknuté právomoci prenesené na Komisiu na základe iných ustanovení práva Únie vrátane podľa nariadenia (EÚ) č. 1380/2013.

KAPITOLA VII

ZMENY A NADVÄZUJÚCE OPATRENIA

Článok 16

Zmeny plánu

1. Pokiaľ z vedeckého odporúčania vyplýva, že došlo k zmene geografickej distribúcie dotknutých populácií, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 18, ktorými sa mení toto nariadenie úpravou oblastí vymedzených v článku 1 ods. 2 a prílohe I s cieľom zohľadniť túto zmenu.
2. Pokiaľ sa Komisia na základe vedeckého odporúčania domnieva, že je potrebné zmeniť zoznam dotknutých populácií, Komisia môže predložiť návrh na zmenu tohto zoznamu.

Článok 17

Monitorovanie a hodnotenie plánu

1. Na účely výročnej správy uvedenej v článku 50 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 kvantifikovateľné ukazovatele zahŕňajú ročné odhady súčasnej rybolovnej úmrtnosti voči F_{MSY} (F/F_{MSY}), biomasy neresiacej sa populácie (SSB) a socioekonomické ukazovatele pre dotknuté populácie, a pokiaľ možno aj pre populácie lovené ako vedľajšie úlovky. Na základe vedeckých odporúčaní ich možno doplniť o ďalšie ukazovatele.
2. Do 17. júla 2024 a následne každé tri roky Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade správu o výsledkoch plánu a jeho vplyve na dotknuté populácie, a na rybolov využívajúci dané populácie, a to najmä z hľadiska dosahovania cieľov stanovených v článku 3.

KAPITOLA VIII

PROCESNÉ USTANOVENIA

Článok 18

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijať delegované akty uvedené v článkoch 11 až 14 a 16 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 16. júla 2019. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o päťročné obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článkoch 11 až 14 a 16 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článkov 11 až 14 a 16 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament ani Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

KAPITOLA IX

EURÓPSKY NÁMORNÝ A RYBÁRSKY FOND

Článok 19

Podpora z Európskeho námorného a rybárskeho fondu

Opatrenia dočasného zastavenia rybolovných činností prijaté na dosiahnutie cieľov plánu sa považujú za dočasné zastavenie rybolovných činností na účely článku 33 ods. 1 písm. a) a c) nariadenia (EÚ) č. 508/2014.

Článok 20

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 508/2014, pokiaľ ide o určité pravidlá týkajúce sa Európskeho námorného a rybárskeho fondu

Článok 34 nariadenia (EÚ) č. 508/2014 sa mení takto:

1. Odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Podpora podľa tohto článku sa môže poskytovať do 31. decembra 2017 s výnimkou prípadov, keď sa prijímajú opatrenia trvalého ukončenia rybolovných činností v záujme dosiahnutia cieľov viacročného plánu na ochranu a udržateľné využívanie populácií žijúcich pri morskom dne v západnej časti Stredozemného mora ustanoveného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1022 (*).

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1022 z 20. júna 2019, ktorým sa ustanovuje viacročný plán pre rybolov populácií žijúcich pri morskom dne v západnej časti Stredozemného mora a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 508/2014 (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 1).“

2. Dopĺňa sa tento odsek:

„4a. Výdavky na opatrenia trvalého ukončenia rybolovných činností prijaté v záujme dosiahnutia cieľov nariadenia (EÚ) 2019/1022 sú oprávnené na podporu z ENRF od nadobudnutia účinnosti uvedeného nariadenia.“

KAPITOLA X

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 21

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Vzhľadom na environmentálnu, sociálnu a hospodársku udržateľnosť sa článok 4 a článok 6 ods. 1 uplatňujú od 1. januára 2025.

Článok 7 sa uplatňuje od 1. januára 2020.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 20. júna 2019

Za Európsky parlament
predseda
A. TAJANI

Za Radu
predseda
G. CIAMBA

PRÍLOHA I

Režim rybolovného úsilia

(ako sa uvádza v článku 7)

Skupiny rybolovného úsilia sa vymedzujú takto:

A) Vlečné siete na lov sultánky nachovej, merlúzy európskej, krevety ružovej a homára štíhleho vo vodách kontinentálneho šelfu a horného svahu.

Typ výstroja	Geografická oblasť	Skupiny populácií	Celková dĺžka plavidiel	Kód skupiny rybolovného úsilia
Vlečné siete (TBB, OTB, PTB, TBN, TBS, TB, OTM, PTM, TMS, TM, OTT, OT, PT, TX, OTP, TSP)	Podoblasti GFCM 1-2-5-6-7	sultánka nachová v geografických podoblastiach 1, 5, 6 a 7; merlúza európska v geografických podoblastiach 1-5-6-7; kreveta ružová v geografických podoblastiach 1, 5 a 6 a homár štíhly v geografických podoblastiach 5 a 6.	< 12 m	EFF1/MED1_TR1
			≥ 12 m a < 18 m	EFF1/MED1_TR2
			≥ 18 m a < 24 m	EFF1/MED1_TR3
			≥ 24 m	EFF1/MED1_TR4
	Podoblasti GFCM 8-9-10-11	sultánka nachová v geografických podoblastiach 9, 10 a 11; merlúza európska v geografických podoblastiach 9-10-11; kreveta ružová v geografických podoblastiach 9-10-11 a homár štíhly v geografických podoblastiach 9 a 10.	< 12 m	EFF1/MED2_TR1
			≥ 12 m a < 18 m	EFF1/MED2_TR2
			≥ 18 m a < 24 m	EFF1/MED2_TR3
			≥ 24 m	EFF1/MED1_TR4

B) Vlečné siete na hlbokomorský lov kreviet druhov *Aristeus antennatus* a *Aristaeomorpha foliacea*.

Typ výstroja	Geografická oblasť	Skupiny populácií	Celková dĺžka plavidiel	Kód skupiny rybolovného úsilia
Vlečné siete (TBB, OTB, PTB, TBN, TBS, TB, OTM, PTM, TMS, TM, OTT, OT, PT, TX, OTP, TSP)	Podoblasti GFCM 1-2-5-6-7	kreveta druhu <i>Aristeus antennatus</i> v geografických podoblastiach 1, 5, 6 a 7.	< 12 m	EFF2/MED1_TR1
			≥ 12 m a < 18 m	EFF2/MED1_TR2
			≥ 18 m a < 24 m	EFF2/MED1_TR3
			≥ 24 m	EFF2/MED1_TR4
	Podoblasti GFCM 8-9-10-11	kreveta druhu <i>Aristaeomorpha foliacea</i> v geografických podoblastiach 9, 10 a 11	< 12 m	EFF2/MED2_TR1
			≥ 12 m a < 18 m	EFF2/MED2_TR2
			≥ 18 m a < 24 m	EFF2/MED2_TR3
			≥ 24 m	EFF2/MED1_TR4

PRÍLOHA II

Zoznam informácií na účely údajov o rybolovnom úsilí

(ako sa uvádza v článku 10)

Informácie	Vymedzenie a poznámky
(1) Členský štát	3-miestny alfabetycký kód ISO vlajkového členského štátu, ktorý informácie poskytuje
(2) Skupina rybolovného úsilia	kód skupiny rybolovného úsilia uvedeného v prílohy I
(3) Obdobie rybolovného úsilia	dátum začiatku a konca mesiaca, za ktorý sa informácie poskytujú
(4) Výkaz rybolovného úsilia	celkový počet rybolovných dní

Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu a Rady

Európsky parlament a Rada majú v úmysle zrušiť právomoci prijímať technické opatrenia prostredníctvom delegovaných aktov podľa článku 13 tohto nariadenia, keď prijmú nové nariadenie o technických opatreniach, ktoré zahŕňa právomoci vzťahujúce sa na rovnaké opatrenia.

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2019/1023

z 20. júna 2019

o rámcoch preventívnej reštrukturalizácie, o oddĺžení a diskvalifikácii a o opatreniach na zvýšenie účinnosti reštrukturalizačných, konkurzných a oddľžovacích konaní a o zmene smernice (EÚ) 2017/1132 (Smernica o reštrukturalizácii a insolvenčii)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej články 53 a 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Cieľom tejto smernice je prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu a odstrániť prekážky výkonu základných slobôd, ako je voľný pohyb kapitálu a sloboda usadiť sa, ktoré vyplývajú z rozdielov medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi a postupmi týkajúcimi sa preventívnej reštrukturalizácie, konkurzu, oddĺženia a diskvalifikácie. Cieľom tejto smernice je bez toho, aby boli ovplyvnené základné práva a slobody pracovníkov, odstrániť takéto prekážky tým, že sa zaistí, aby životaschopné podniky a podnikatelia vo finančných ťažkostiach mali prístup k účinným vnútroštátnym rámcem preventívnej reštrukturalizácie, ktoré im umožnia pokračovať v činnosti; aby sa poctivým platobne neschopným alebo predĺženým podnikateľom umožnilo benefitovať po uplynutí primeranej lehoty z úplného oddĺženia a tým dostať druhú šancu; a aby sa zlepšila účinnosť reštrukturalizačných, konkurzných a oddľžovacích konaní, najmä s ohľadom na ich skrátenie.
- (2) Reštrukturalizáciou by sa dlžníkom vo finančných ťažkostiach malo umožniť pokračovať úplne alebo čiastočne v podnikaní, a to zmenou zloženia, podmienok alebo štruktúry ich majetku a ich záväzkov alebo ich akejkoľvek inej kapitálovej štruktúry, ako aj predajom aktív alebo častí podniku alebo, ak tak ustanovujú vnútroštátne právne predpisy, podniku ako celku, ako aj prostredníctvom uskutočnenia prevádzkových zmien. Pokiaľ vnútroštátne právne predpisy osobitne neustanovujú inak, prevádzkové zmeny, napríklad ukončenie alebo zmena zmlúv alebo predaj či iné scudzenie majetku, by mali byť v súlade so všeobecnými požiadavkami stanovenými podľa vnútroštátnych právnych predpisov pre takéto opatrenia, najmä noriem občianskeho a pracovného práva. Každá konverzia dlhu na kapitál by mala byť zároveň v súlade so zárukami ustanovenými vnútroštátnymi právnymi predpismi. Rámce preventívnej reštrukturalizácie by mali predovšetkým umožniť, aby dlžníci účinne reštrukturalizovali v počiatočnom štádiu a zabránili úpadku, čím by zamedzili zbytočnému konkurzu životaschopných podnikov. Tieto rámce by mali zabrániť stratám pracovných miest a strate know-how a zručností a mali by maximalizovať celkovú hodnotu pre veriteľov, a to v porovnaní s tým, čo by získali v prípade konkurzu podniku alebo v prípade ďalšieho najlepšieho alternatívneho scenára, ak neexistuje plán, ako aj pre vlastníkov a hospodárstvo ako celok.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 209, 30.6.2017, s. 21.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 342, 12.10.2017, s. 43.

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 28. marca 2019 (zatiaľ neuvyverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 6. júna 2019.

- (3) Rámce preventívnej reštrukturalizácie by mali takisto zabrániť zvyšovaniu nesplácaných úverov. Dostupnosťou rámcov účinnej preventívnej reštrukturalizácie by sa zabezpečilo, aby sa opatrenia prijímali ešte pred tým, než podniky prestanú byť schopné splácať svoje úvery, čím sa pomôže znížiť riziko, že sa úvery počas cyklických hospodárskych poklesov prestanú splácať, a zmierni nepriaznivý vplyv na finančný sektor. Významné percento podnikov a pracovných miest by bolo možné zachrániť, keby vo všetkých členských štátoch, v ktorých majú podniky sídla, majetok alebo veriteľov, existovali preventívne rámce. V procese reštrukturalizácie by mali byť vyvážené chránené práva všetkých zainteresovaných strán vrátane pracovníkov. Zároveň by mali neživotaschopné podniky bez vyhliadky na prežitie čo najrýchlejšie prejsť konkurzným konaním. Ak dlžník vo finančných ťažkostiach nie je ekonomicky životaschopný alebo jeho ekonomickú životaschopnosť nemožno rýchlo obnoviť, snaha o reštrukturalizáciu by mohla viesť k zrýchleniu a hromadeniu strát na úkor veriteľov, pracovníkov a iných zainteresovaných strán, ako aj hospodárstva ako celku.
- (4) Medzi členskými štátmi sú rozdiely, pokiaľ ide o rozsah konaní, ktoré sú dostupné dlžníkom vo finančných ťažkostiach na reštrukturalizáciu ich podniku. Niektoré členské štáty majú obmedzenú škálu konaní, ktoré podnikom umožňujú reštrukturalizáciu len v pomerne neskorom štádiu v kontexte insolvenčných konaní. V iných členských štátoch je reštrukturalizácia možná v skoršej fáze, ale dostupné konania nie sú také účinné, aké by mohli byť, alebo sú veľmi formálne, a to najmä z dôvodu, že obmedzujú používanie mimosúdnych postupov. Preventívne riešenia sú silnejším trendom v modernom insolvenčnom práve. V rámci tohto trendu sa uprednostňujú prístupy, ktorých cieľom je na rozdiel od tradičného prístupu, ktorý spočíva v konkurze podniku nachádzajúceho sa vo finančných ťažkostiach, obnoviť zdravý stav podniku alebo aspoň zachrániť tie jeho časti, ktoré sú ešte ekonomicky životaschopné. Tento prístup okrem iných výhod pre hospodárstvo často pomáha zachovať pracovné miesta alebo znížiť ich straty. Navyše je rôzna aj úroveň zapojenia súdnych alebo správnych orgánov, alebo nimi vymenovaných osôb, do rámcov preventívnej reštrukturalizácie, od žiadneho alebo minimálneho zapojenia v niektorých členských štátoch až po úplné zapojenie v iných. Podobne sa vnútroštátne pravidlá, na základe ktorých podnikatelia dostávajú druhú šancu najmä prostredníctvom toho, že sú zbavení dlhov, ktoré im vznikli počas podnikania, medzi členskými štátmi líšia z hľadiska dĺžky lehoty na oddĺženie a podmienok na povolenie takéhoto oddĺženia.
- (5) V mnohých členských štátoch trvá poctivým podnikateľom, ktorí sa dostali do úpadku, viac ako tri roky, kým sú oddĺžení a môžu začať nanovo. Výsledkom neúčinných rámcov pre oddĺženie a diskvalifikáciu je to, že podnikatelia sa musia premiestniť do iných jurisdikcií, aby mohli začať nanovo v primeranej lehote, čím vzniknú značné dodatočné náklady ich veriteľom, ako aj samotným podnikateľom. Dlhotrvajúce diskvalifikačné príkazy, ktoré často sprevádzajú konania vedúce k oddĺženiu, vytvárajú prekážky v súvislosti so slobodou začať a vykonávať samostatnú zárobkovú podnikateľskú činnosť.
- (6) Nadmerná dĺžka reštrukturalizačných, konkurzných a oddlžovacích konaní v niekoľkých členských štátoch je dôležitým faktorom vyvolávajúcim nízke miery uspokojenia pohľadávok a odrádzajúcim investorov od podnikania v jurisdikciách, kde existuje riziko, že postupy budú trvať príliš dlho a budú neprimerane nákladné.
- (7) Rozdiely medzi členskými štátmi v súvislosti s reštrukturalizačnými, konkurznými a oddlžovacími konaniami sa premietajú do dodatočných nákladov pre investorov pri posudzovaní rizika dlžníkov, ktorí sa dostávajú do finančných ťažkostí v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, alebo pri investovaní do životaschopných podnikov vo finančných ťažkostiach ako aj dodatočných nákladov súvisiacich s reštrukturalizáciou podnikov, ktoré majú svoje prevádzky, veriteľov alebo majetok v iných členských štátoch. Toto je najzrejmejšie v prípade reštrukturalizácie nadnárodných skupín spoločností. Ako hlavné dôvody neinvestovania alebo neuzatvorenia obchodného vzťahu s protistranou mimo členského štátu, kde majú sídlo, uvádzajú investori neistotu v súvislosti s pravidlami týkajúcimi sa úpadku alebo riziko zdĺhavých a zložitých insolvenčných konaní v inom členskom štáte. Táto neistota pôsobí ako odrádzajúci faktor, ktorý je prekážkou slobody usadenia podnikov a podpory podnikania a poškodzuje riadne fungovanie vnútorného trhu. Najmä mikro, malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“) zväčša nemajú zdroje potrebné na posúdenie rizík súvisiacich s cezhraničnými činnosťami.
- (8) Rozdiely medzi členskými štátmi v reštrukturalizačných, konkurzných a oddlžovacích konaniach vedú k nerovnomerným podmienkam prístupu k úverom a nerovnomerným mieram uspokojenia pohľadávok v členských štátoch. Nevyhnutným predpokladom dobre fungujúceho vnútorného trhu vo všeobecnosti a fungujúcej únii kapitálových trhov konkrétne, ako aj odolnosti európskych hospodárstiev vrátane zachovania a vytvárania pracovných miest je teda vyšší stupeň harmonizácie v oblasti reštrukturalizácie, konkurzu, oddĺženia a diskvalifikácie.

- (9) Znížiť by sa mali aj náklady na dodatočné náklady na posudzovanie rizík a na cezhraničné vymáhanie pre veriteľov nadmerne zadlžených podnikateľov, ktorí sa premiestnia do iného členského štátu s cieľom dosiahnuť oddĺženie v oveľa kratšom čase. Takisto by sa mali znížiť dodatočné náklady podnikateľov vyplývajúce z potreby premiestniť sa do iného členského štátu s cieľom využiť oddĺženie. Okrem toho prekážky vyplývajúce z dlhotrvajúcich diskvalifikačných príkazov súvisiacich s platobnou neschopnosťou alebo predĺženosťou podnikateľa potláčajú podnikanie.
- (10) Akákoľvek reštrukturalizačná operácia, najmä tá, ktorá má veľký rozsah a vytvára významný vplyv, by mala vychádzať z dialógu so zainteresovanými stranami. Tento dialóg by sa mal týkať výberu opatrení plánovaných v súvislosti s cieľmi reštrukturalizačnej operácie, ako aj alternatívnych možností, a mala by zaistiť náležité zapojenie zástupcov zamestnancov, ako sa ustanovuje v právnych predpisoch Únie a vnútroštátnych právnych predpisoch.
- (11) Prekážky brániace uplatňovaniu základných slobôd nie sú obmedzené len na čisto cezhraničné situácie. Čoraz prepojenejší vnútorný trh, na ktorom sa voľne pohybuje tovar, služby, kapitál a pracovníci, a ktorý má čoraz výraznejší digitálny rozmer znamená, že veľmi málo podnikov je čisto vnútroštátnych, ak sa zväžia všetky príslušné znaky, napríklad ich klientela, dodávateľský reťazec, rozsah činností, investor a kapitálová základňa. Dokonca aj čisto vnútroštátne prípady úpadku môžu mať vplyv na fungovanie vnútorného trhu prostredníctvom tzv. reťazovej reakcie prípadov úpadku, pričom úpadok dlžníka môže vyvolať druhotnú platobnú neschopnosť v dodávateľskom reťazci.
- (12) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 (*) sa riešia otázky týkajúce sa právomoci, uznávania a presadzovania, rozhodného práva a spolupráce pri cezhraničných insolvenčných konaniach, ako aj vzájomného prepojenia insolvenčných registrov. Do rozsahu jeho pôsobnosti patria preventívne konania, ktorými sa podporuje záchrana ekonomicky životaschopných dlžníkov, ako aj konania o oddĺžení pre podnikateľov a iné fyzické osoby. Prostredníctvom uvedeného nariadenia sa však neriešia rozdielnosti medzi uvedenými konaniami v rámci vnútroštátneho práva jednotlivých členských štátov. Okrem toho nástrojom obmedzeným na prípady cezhraničného úpadku by sa neodstránili všetky prekážky brániace voľnému pohybu a ani investori by nedokázali vopred určiť cezhraničný alebo domáci charakter potenciálnych finančných ťažkostí dlžníka v budúcnosti. Je preto potrebné ísť nad rámec otázok justičnej spolupráce a vytvoriť základné minimálne normy pre konania o preventívnej reštrukturalizácii, ako aj pre konania vedúce k oddĺženiu podnikateľov.
- (13) Táto smernica by nemala mať vplyv na rozsah pôsobnosti nariadenia (EÚ) 2015/848. Jej cieľom je plný súlad s uvedeným nariadením a jeho doplnenie tým, že od členských štátov sa ňou bude vyžadovať zavedenie konaní o preventívnej reštrukturalizácii, ktoré spĺňajú určité minimálne zásady účinnosti. Nemení sa ňou prístup, ktorý bol zavedený uvedeným nariadením, ktorý umožňuje členským štátom zachovať alebo zaviesť konania, ktoré nespĺňajú podmienku zverejnenia týkajúcu sa oznamovania podľa prílohy A k uvedenému nariadeniu. Hoci táto smernica nevyžaduje, aby konania v rozsahu jej pôsobnosti spĺňali všetky podmienky týkajúce sa oznamovania podľa uvedenej prílohy, jej cieľom je uľahčiť cezhraničné uznávanie uvedených konaní a uznávanie a vynútiteľnosť súdnych rozsudkov.
- (14) Výhodou uplatňovania nariadenia (EÚ) 2015/848 je, že ustanovuje záruky proti špekulatívnemu premiestneniu centra hlavných záujmov počas cezhraničného insolvenčného konania. Na konania, ktoré uvedené nariadenie neupravuje, by sa mali tiež uplatňovať určité obmedzenia.
- (15) Náklady dlžníkov aj veriteľov na reštrukturalizáciu je potrebné znížiť. Rozdiely medzi členskými štátmi, ktoré bránia včasnej reštrukturalizácii životaschopných dlžníkov vo finančných ťažkostiach a možnosti oddĺženia pre poctivých podnikateľov, by sa preto mali zmierniť. Znižovanie takýchto rozdielov by malo v celej únii priniesť väčšiu transparentnosť, právnu istotu a predvídateľnosť. Okrem toho by sa tým mali maximalizovať výnosy pre všetky typy veriteľov a investorov a podporiť cezhraničné investície. Väčšou súdržnosťou konaní o reštrukturalizácii a oddĺžení by sa mala uľahčiť aj reštrukturalizácia skupín spoločností bez ohľadu na to, kde v únii sa členovia takejto skupiny nachádzajú.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 19).

- (16) Odstránením prekážok brániacich účinnej preventívnej reštrukturalizácii životaschopných dlžníkov vo finančných ťažkostiach sa prispeje k minimalizovaniu strát pracovných miest a strát hodnoty pre veriteľov v dodávateľskom reťazci, ochráni sa know-how a zručnosti, z čoho tak bude profitovať širšie hospodárstvo. Uľahčením oddĺženia podnikateľov by sa pomohlo zabrániť ich vylúčeniu z trhu práce a umožnilo by sa im znovu začať vykonávať podnikateľské činnosti, pričom by čerpali ponaučenia z minulých skúseností. Navyše, skrátenie konaní o reštrukturalizácii by viedlo k vyšším mieram uspokojenia pohľadávky v prípade veriteľov, keďže plynutie času by zvyčajne viedlo len k ďalším stratám hodnoty dlžníka alebo podniku dlžníka. Prostredníctvom účinných konaní o preventívnej reštrukturalizácii, oddĺžení a diskvalifikácii by sa navyše umožnilo lepšie posúdenie rizík spojených s rozhodnutiami o prijímaní a poskytovaní úverov a uľahčilo by sa finančné vyrovnanie pre platobne neschopných alebo predĺžených dlžníkov, pričom by sa minimalizovali hospodárske a sociálne náklady spojené s procesom znižovania dlhu. Táto smernica by mala umožniť členským štátom flexibilitu pri uplatňovaní takýchto spoločných zásad pri rešpektovaní vnútroštátnych právnych systémov. Členské štáty by mali mať možnosť vo vnútroštátnych právnych systémoch zachovať alebo zaviesť iné rámce preventívnej reštrukturalizácie ako tie, ktoré sa ustanovujú v tejto smernici.
- (17) Podniky, a predovšetkým MSP, ktoré predstavujú 99 % všetkých podnikov v Únii, by mali mať úžitok z ucelenejšieho prístupu na úrovni Únie, keďže v ich prípade je pravdepodobnejší konkurz ako reštrukturalizácia, pričom musia znášať náklady, ktoré sú neprimerane vyššie než náklady, ktoré znášajú väčšie podniky. MSP najmä ak čelia finančným ťažkostiam, často nemajú potrebné zdroje na to, aby zvládli vysoké náklady na reštrukturalizáciu a aby využili účinnejšie reštrukturalizačné konania dostupné v niektorých členských štátoch. V snahe pomôcť takýmto dlžníkom vykonať reštrukturalizáciu s nízkymi nákladmi by sa mali na vnútroštátnej úrovni vypracovať komplexné kontrolné zoznamy, ktoré by boli prispôbené potrebám a osobitostiam MSP na účely reštrukturalizačných plánov, a mali by sa sprístupniť online. Okrem toho by sa mali zaviesť aj nástroje včasného varovania s cieľom upozorniť dlžníkov na naliehavú potrebu urýchlene konať, pričom by sa mali zohľadniť obmedzené zdroje MSP na najímanie profesionálnych expertov.
- (18) Pri vymedzení MSP by mohli členské štáty náležite zohľadniť smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ⁽³⁾ alebo odporúčanie Komisie zo 6. mája 2003 týkajúce sa vymedzenia mikropodnikov, malých a stredných podnikov⁽⁴⁾.
- (19) Je primerané, aby sa z rozsahu pôsobnosti tejto smernice vylúčili dlžníci, ktorí sú poisťovňami a zaistovňami vymedzenými v článku 13 bodoch 1 a 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES⁽⁵⁾, úverovými inštitúciami vymedzenými v článku 4 ods. 1 bode 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013⁽⁶⁾, investičnými spoločnosťami a podnikmi kolektívneho investovania vymedzenými v článku 4 ods. 1 bodoch 2 a 7 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, centrálnymi protistranami vymedzenými v článku 2 bode 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012⁽⁷⁾, centrálnymi depozitármi cenných papierov vymedzenými v článku 2 ods. 1 bode 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014⁽⁸⁾, a inými finančnými inštitúciami a subjektmi uvedenými v prvom pododseku článku 1 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ⁽⁹⁾. Takíto dlžníci podliehajú osobitnej úprave a vnútroštátne orgány dohľadu a orgány pre riešenie krízových situácií disponujú vo vzťahu k nim rozsiahlymi intervenčnými právomocami. Členské štáty by mali mať možnosť vylúčiť iné finančné subjekty poskytujúce finančné služby, na ktoré sa vzťahujú porovnateľné opatrenia a intervenčné právomoci.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Komisie zo 6. marca 2003 o definícii mikro, malých a stredných podnikov (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

⁽⁵⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1).

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnania transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1).

⁽⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

- (20) Z podobných dôvodov je tiež vhodné vylúčiť z rozsahu pôsobnosti tejto smernice verejné orgány podľa vnútroštátneho práva. Členské štáty by tiež mali mať možnosť obmedziť prístup k rámcom preventívnej reštrukturalizácie na právnické osoby, keďže finančné ťažkosti podnikateľov možno účinne riešiť nielen prostredníctvom konaní o preventívnej reštrukturalizácii, ale aj prostredníctvom konaní, ktoré vedú k oddĺženiu, alebo prostredníctvom neformálnych reštrukturalizácií na základe zmluvných dojednaní. Členské štáty s rôznymi právnymi systémami, ak má ten istý typ subjektu v týchto právnych systémoch rôzne právne postavenie, by mali mať možnosť uplatňovať jeden jednotný režim na takéto subjekty. Rámec preventívnej reštrukturalizácie ustanovený v tejto smernici by nemal ovplyvniť pohľadávky a nároky voči dlžníkovi, ktoré vyplývajú zo systémov dôchodkového poistenia zamestnancov, ak tieto pohľadávky a nároky vznikli v období pred reštrukturalizáciou.
- (21) Nadmerná zadlženosť spotrebiteľov vyvoláva veľké hospodárske a sociálne obavy a je úzko spätá so znižovaním previsu dlhu. Navyše často nie je možné určiť jasný rozdiel medzi dlhmi podnikateľov vykonávajúcimi obchodnú, podnikateľskú, remeselnú alebo samostatnú zárobkovú činnosť. Podnikatelia by nemohli aktívne benefitovať z druhej šance, ak by museli na to, aby sa zbavili svojich podnikateľských dlhov a iných dlhov, ktoré vznikli mimo ich podnikateľskej činnosti, absolvovať samostatné konania s rôznymi podmienkami prístupu a lehotami na oddĺženie. Z týchto dôvodov, aj keď táto smernica neobsahuje záväzné pravidlá o nadmernej zadlženosti spotrebiteľov, by sa malo členským štátom odporučiť začať čo najskôr s uplatňovaním ustanovení tejto smernice týkajúcich sa oddĺženia aj na spotrebiteľov.
- (22) Čím skôr bude môcť dlžník zistiť svoje finančné ťažkosti a prijať vhodné opatrenia, tým sa zvýši pravdepodobnosť, že sa zabráni hroziacemu úpadku, alebo v prípade podniku, ktorého životaschopnosť je trvalo oslabená, o to organizovanejšia a efektívnejšia bude priebeh konkurzu. Jasná, aktuálna, stručná a používateľsky ústretová informácia o dostupných konaniach o preventívnej reštrukturalizácii, ako aj o jednom alebo viacerých nástrojoch včasného varovania by sa preto mali zaviesť s cieľom motivovať dlžníkov, ktorí sa začínajú dostávať do finančných ťažkostí, aby prijali včasné opatrenia. Nástroje včasného varovania, ktoré majú formu mechanizmov varovania v prípade, že dlžník neuskutočnil niektoré typy platieb, by sa mohli aktivovať napríklad nezaplatením daní alebo príspevkov na sociálne poistenie. Členské štáty by mohli samy vyvinúť takéto nástroje alebo to prenechať súkromnému sektoru pod podmienkou, že cieľ bude splnený. Členské štáty by mali informácie o nástrojoch včasného varovania sprístupniť online, napríklad na osobitnom webovom sídle alebo webovej stránke. Členské štáty by mali mať možnosť prispôsobiť nástroje včasného varovania veľkosti podniku a stanoviť osobitné ustanovenia o nástrojoch včasného varovania pre veľké podniky a skupiny, berúc do úvahy ich osobitosti. Táto smernica by nemala stanoviť členským štátom žiadnu zodpovednosť za prípadnú škodu spôsobenú reštrukturalizačnými konaniami, ktoré sú vyvolané takýmito nástrojmi včasného varovania.
- (23) V snahe zvýšiť podporu zamestnancov a ich zástupcov členské štáty zabezpečia, aby zástupcovia zamestnancov získali prístup k relevantným aktuálnym informáciám o dostupnosti nástrojov včasného varovania a mohli by tiež poskytnúť podporu zástupcom pracovníkov pri posudzovaní ekonomickej situácie dlžníka.
- (24) Rámec reštrukturalizácie by mal byť dostupný dlžníkom vrátane právnických subjektov a, ak tak ustanovujú vnútroštátne právne predpisy, fyzických osôb a skupín spoločností, aby sa im umožnilo riešiť finančné ťažkosti v počiatočnom štádiu, keď je pravdepodobné, že ich úpadku sa dá zabrániť a možno zaistiť životaschopnosť podnikateľskej činnosti. Rámec reštrukturalizácie by mal byť dostupný pred tým, ako sa dlžník dostane do úpadku podľa vnútroštátneho práva, t. j. pred tým, ako dlžník splní podľa vnútroštátneho práva podmienky začatia kolektívneho konkurzného konania, ktorý má obvykle za následok úplný odpredaj majetku a vymenovanie správcu. Aby sa však predišlo zneužitiu reštrukturalizačných rámcov, finančné ťažkosti dlžníka by mali indikovať hrozbu úpadku a reštrukturalizačný plán by mal mať potenciál zabrániť úpadku dlžníka a zabezpečiť životaschopnosť podniku.
- (25) Členské štáty by mali mať možnosť určiť, či pohľadávky, ktoré sú splatné alebo ktoré vznikli po predložení žiadosti o začatie konania o preventívnej reštrukturalizácii alebo po jeho začatí, sa zahrnú do opatrení preventívnej reštrukturalizácie alebo do prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov. Členské štáty by mali mať možnosť rozhodnúť, či prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, má vplyv na splatný úrok z pohľadávok.

- (26) Členské štáty by mali mať možnosť zaviesť test životaschopnosti ako podmienku prístupu ku konaniu o preventívnej reštrukturalizácii ustanovenému v tejto smernici. Takýto test by sa mal vykonať bez ujmy na majetku dlžníka, čo môže okrem iného znamenať povolenie dočasného prerušenia alebo vykonanie testu bez zbytočného odkladu. Absencia ujmy by však nemala brániť členským štátom, aby vyžadovali od dlžníkov, aby svoju životaschopnosť dokázali na vlastné náklady.
- (27) Skutočnosť, že členské štáty môžu obmedziť prístup k rámcu reštrukturalizácie, pokiaľ ide o dlžníkov, ktoré boli sankcionované za závažné porušenie povinností v oblasti účtovníctva alebo výkazníctva, by nemalo brániť členským štátom v tom, aby zároveň dlžníkom zamedzili prístup k rámcu preventívnej reštrukturalizácie, ak sú ich účtovné záznamy neúplné alebo nedostatočné v takej miere, že znemožňujú posúdenie ich obchodnej a finančnej situácie.
- (28) Členské štáty by mali mať možnosť rozšíriť rozsah rámcov preventívnej reštrukturalizácie stanovených v tejto smernici na situácie, v ktorých dlžníci čelia nefinančným ťažkostiam, za predpokladu, že tieto ťažkosti spôsobia skutočné a vážne ohrozenie súčasnej alebo budúcej platobnej schopnosti dlžníka. Časový rámec relevantný pre určenie takejto hrozby môže byť niekoľko mesiacov alebo aj dlhší, aby sa zohľadnili prípady, keď dlžník čelí nefinančným ťažkostiam, ktoré ohrozujú pokračovanie jeho podnikateľskej činnosti a zo strednodobého hľadiska jeho likviditu. K tomu môže dôjsť napríklad vtedy, keď dlžník príde o zákazku, ktorá má pre neho kľúčový význam.
- (29) S cieľom presadzovať efektivitu, skracovať oneskorenia a znižovať náklady by mali vnútroštátne rámce preventívnej reštrukturalizácie zahŕňať pružné postupy. Ak sa táto smernica uplatňuje prostredníctvom viac ako jedného konania zastrešeného rámcu reštrukturalizácie, dlžníkovi by mali byť prístupné všetky práva a záruky stanovené v tejto smernici s cieľom dosiahnuť účinnú reštrukturalizáciu. S výnimkou prípadov povinnej účasti súdnych alebo správnych orgánov stanovenej podľa tejto smernice by členské štáty mali mať možnosť obmedziť účasť týchto orgánov na nevyhnutné a vhodné prípady, berúc do úvahy okrem iného cieľ spočívajúci v ochrane práv a záujmov dlžníkov a dotknutých strán ako aj cieľ spočívajúci v skrátení oneskorenia konaní a znížení nákladov na ne. Keď podľa vnútroštátneho práva môžu veritelia alebo zástupcovia zamestnancov iniciovať konanie o reštrukturalizácii a v prípade, ak dlžníkom je MSP, členské štáty by mali ako predbežnú podmienku na začatie konania vyžadovať súhlas dlžníka a mohli by tiež rozhodnúť o rozšírení tejto požiadavky na dlžníkov, ktorí sú väčšími podnikmi.
- (30) Aby sa predišlo zbytočným nákladom, zohľadnil skorý charakter preventívnej reštrukturalizácie a dlžníci motivovali k tomu, aby o preventívnu reštrukturalizáciu požiadali v ranom štádiu ich finančných ťažkostí, mala by sa im v zásade ponechať kontrola nad ich aktívami a každodennou prevádzkou ich podniku. Vymenovanie správcu v oblasti reštrukturalizácie na dohľad nad činnosťou dlžníka alebo prevzatie čiastočnej kontroly nad každodennou prevádzkou by nemalo byť povinné v každom prípade, ale na základe jednotlivých prípadov v závislosti od okolností prípadu alebo osobitných potrieb dlžníka. Napriek tomu by členské štáty mali mať možnosť stanoviť, že vymenovanie správcu v oblasti reštrukturalizácie je za určitých okolností vždy nutné, napríklad v prípade, keď dlžník využíva všeobecné prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, ak sa reštrukturalizačný plán musí potvrdiť prostredníctvom prelomenia nesúhlasu medzi skupinami, ak reštrukturalizačný plán zahŕňa opatrenia ovplyvňujúce práva pracovníkov, alebo ak dlžník alebo jeho manažment konali v obchodných vzťahoch trestným, podvodným alebo škodlivým spôsobom.
- (31) Členské štáty by mali stanoviť povinné vymenovanie správcu v oblasti reštrukturalizácie v prípade, že súdny alebo správny orgán povolil dlžníkovi všeobecné prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, za predpokladu, že v takomto prípade správca je potrebný na ochranu záujmov účastníkov konania, ak musí reštrukturalizačný plán potvrdiť súdny alebo správny orgán prostredníctvom prelomenia nesúhlasu medzi skupinami, ak ho vyžiadal dlžník, alebo ak ho vyžiadala väčšina veriteľov, za predpokladu, že veritelia pokryjú náklady a poplatky správcu.

- (32) Dlužník by mal mať možnosť využiť dočasné prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, či už povolené súdnym alebo správny orgánom alebo zo zákona, s cieľom podporiť rokovania o reštrukturalizačnom pláne, s cieľom umožniť dlžníkovi pokračovať v prevádzke alebo aspoň zachovať hodnotu svojho majetku počas rokovaní. Ak tak ustanovuje vnútroštátne právo, malo by byť možné, aby sa prerušenie uplatňovalo v prospech tretej osoby poskytujúcej zábezpeku vrátane ručiteľov a poskytovateľov zábezpeky. Členské štáty by však mali mať možnosť stanoviť, že súdne alebo správne orgány môžu zamietnuť povolenie prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, ak takéto prerušenie nie je potrebné, alebo ak by nesplnilo cieľ spočívajúci v podpore rokovaní. Dôvody na zamietnutie, môžu zahŕňať nedostatočnú podporu zo strany potrebnej väčšiny veriteľov alebo, ak tak ustanovujú vnútroštátne právne predpisy, skutočnú platobnú neschopnosť dlžníka.
- (33) S cieľom uľahčiť a urýchliť priebeh konania by členské štáty mali byť schopné na vyvrátiteľnom základe stanoviť predpoklady na existenciu dôvodov na zamietnutie prerušenia, napríklad keď sa dlžník prejavuje správaním, ktoré je typické pre dlžníka, ktorý je platobne neschopný, ak má napríklad značné omeškanie s platbami pracovníkom alebo daňovým úradom či agentúram sociálneho zabezpečenia, alebo ak dlžník alebo súčasný manažment podniku spáchali finančný trestný čin, pre ktorý je dôvod domnievať sa, že väčšina veriteľov by nepodporila začatie rokovaní.
- (34) Prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov by mohlo byť všeobecné, to, ktoré má vplyv na všetkých veriteľov, alebo by sa mohlo uplatňovať na niektorých jednotlivých veriteľov alebo kategórie veriteľov. Členské štáty by mali mať možnosť za presne vymedzených podmienok vylúčiť z pôsobnosti prerušenia niektoré pohľadávky alebo kategórie pohľadávok, napríklad pohľadávky zabezpečené aktívami, ktorých vyňatie by neohrozilo reštrukturalizáciu podniku ani pohľadávky veriteľov, v prípade ktorých by prerušenie spôsobilo nespravodlivé poškodenie, napríklad v dôsledku nenahradenej straty alebo zníženia hodnoty zábezpeky.
- (35) S cieľom zabezpečiť primeranú rovnováhu medzi právami dlžníka a veriteľov by sa prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov malo uplatňovať na obdobie maximálne štyroch mesiacov. Komplexná reštrukturalizácia si však môže vyžadovať viac času. Členské štáty by mali byť schopné stanoviť, že v takých prípadoch súdny alebo správny orgán môže povoliť predĺženie pôvodnej lehoty prerušenia. V prípade, že súdny alebo správny orgán nerozhodne o predĺžení lehoty prerušenia skôr, ako uplynie, účinnosť prerušenia by mala prestať platiť v deň uplynutia lehoty prerušenia. V záujme právnej istoty by sa celková lehota prerušenia mala obmedziť na dvanásť mesiacov. Členské štáty by mali mať možnosť stanoviť prerušenie na dobu neurčitú, ak sa dlžník dostane podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov do úpadku. Členské štáty by mali byť schopné rozhodnúť, či krátkodobé dočasné prerušenie do rozhodnutia súdneho alebo správneho orgánu o prístupe k rámcu preventívnej reštrukturalizácie podlieha lehotám podľa tejto smernice.
- (36) Aby sa zabezpečilo, že veritelia neutrpia zbytočnú ujmu, členské štáty by mali zabezpečiť, aby súdne alebo správne orgány mohli zrušiť prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, ak už nespĺňa cieľ spočívajúci v podpore rokovaní, napríklad ak sa zistí, že požadovaná väčšina veriteľov nepodporuje pokračovanie rokovaní. Prerušenie by sa malo zrušiť aj v prípade, že sú veritelia prerušením vymáhania pohľadávok nespravodlivo poškodení, ak členské štáty ustanovia takúto možnosť. Členským štátom by sa malo umožniť obmedziť možnosť zrušiť prerušenie v situáciách, keď veritelia nedostali príležitosť byť vypočutí pred tým, ako toto prerušenie nadobudlo účinnosť alebo bolo predĺžené. Členské štáty by rovnako mali mať možnosť stanoviť aj minimálne obdobie, počas ktorého prerušenie nemožno zrušiť. Pri stanovení, či existuje nespravodlivé poškodenie veriteľov, by súdne alebo správne orgány mali byť schopné vziať do úvahy skutočnosť, či by sa prerušením zachovala celková hodnota majetku, a či dlžník koná v zlej viere alebo s úmyslom spôsobiť poškodenie, alebo vo všeobecnosti koná v rozpore s oprávnenými očakávaniami kolektívu veriteľov.

- (37) Táto smernica sa nevzťahuje na ustanovenia o náhradách alebo zárukách pre veriteľov, ktorých hodnota zábezpeky sa počas prerušenia pravdepodobne zníži. Jediného veriteľa alebo skupinu veriteľov by prerušenie nespravodlivo poškodzovalo napríklad vtedy, ak by sa hodnota ich pohľadávok v dôsledku prerušenia značne znížila v porovnaní s hodnotou pri neuplatnení prerušenia, alebo keby bol určitý veriteľ znevýhodnený viac než ostatní veritelia v podobnom postavení. Členské štáty by mali byť schopné stanoviť, že ak sa zistí nespravodlivé poškodenie jedného alebo viacerých veriteľov alebo jednej alebo viacerých skupín veriteľov, môže sa prerušenie zrušiť vo vzťahu k týmto veriteľom alebo skupinám veriteľov alebo vo vzťahu ku všetkým veriteľom. Členské štáty by mali byť schopné rozhodovať o tom, kto je oprávnený požiadať o zrušenie prerušenia.
- (38) Prerúšením jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, by sa tiež mala pozastaviť povinnosť dlžníka podať návrh na konkurz, alebo by sa malo pozastaviť insolvenčné konanie začaté na žiadosť veriteľa, ktoré by sa mohlo skončiť konkurzom dlžníka. Takéto insolvenčné konania by mali okrem konaní, ktorých výsledok je zo zákona obmedzený len na konkurz dlžníka, zahŕňať aj postupy, ktoré by mohli viesť k reštrukturalizácii dlžníka. Pozastavenie začatia insolvenčného konania na žiadosť veriteľov by sa malo uplatňovať nielen vtedy, ak členské štáty poskytnú všeobecné prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, vzťahujúce sa na všetkých veriteľov, ale aj vtedy, ak členské štáty stanovujú možnosť prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, len pre obmedzený počet veriteľov. Napriek tomu by členské štáty mali byť schopné ustanoviť, že insolvenčné konanie možno vo všeobecnom záujme začať na žiadosť verejných orgánov, ktoré nekonajú v postavení veriteľa, napríklad na žiadosť prokurátora.
- (39) Táto smernica nebráni dlžníkom zaplatiť v bežnom obchodnom styku pohľadávky nedotknutých veriteľov a pohľadávky dotknutých veriteľov, ktoré vzniknú počas prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov. S cieľom zabezpečiť, aby veritelia s pohľadávkami, ktoré vznikli pred začatím reštrukturalizačného konania alebo pred začatím prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, nevyvíjali nátlak na dlžníka, aby zaplatil tieto pohľadávky, ktoré by sa inak pri vykonávaní reštrukturalizačného plánu znížili, by členské štáty mali byť schopné stanoviť pozastavenie povinnosti dlžníka týkajúcej sa zaplatenia uvedených pohľadávok.
- (40) Ak dlžník vstúpi do insolvenčného konania, niektorí dodávatelia môžu mať zmluvné práva stanovené v tzv. doložkách *ipso facto*, ktoré ich oprávňujú odstúpiť od dodávateľskej zmluvy len z dôvodu úpadku, a to aj vtedy, keď si dlžník svoje povinnosti riadne splnil. Doložky *ipso facto* by sa mohli aktivovať tiež v prípade, keď dlžník požiada o opatrenia preventívnej reštrukturalizácie. Ak sa takéto ustanovenia uplatnia, keď dlžník len rokuje o reštrukturalizačnom pláne alebo požaduje prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, alebo sa uplatnia v súvislosti s akýmkoľvek prípadom spojeným s prerúšením, predčasné ukončenie môže mať negatívny vplyv na podnik dlžníka a úspešnú záchranu podniku. Preto je v takých prípadoch potrebné, aby veritelia nemali možnosť uplatniť doložky *ipso facto*, ktoré sa týkajú rokovaní o reštrukturalizačnom pláne, prerušenia alebo podobnej udalosti sporej s prerúšením.
- (41) Predčasné ukončenie môže ohroziť schopnosť podniku pokračovať v prevádzke počas rokovaní o reštrukturalizácii, najmä ak ide o zmluvy týkajúce sa základných dodávok, ako je plyn, elektrina, voda, telekomunikácie a služby v oblasti platobných kariet. Členské štáty by mali ustanoviť, aby veritelia, na ktorých sa prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov vzťahuje, a ktorých pohľadávky vznikli pred prerúšením a ktoré dlžník nezaplatil, nemohli počas prerušenia odkladať plnenie základných nesplnených zmlúv ani ich ukončiť, urýchliť alebo akýmkoľvek iným spôsobom upraviť za predpokladu, že dlžník plní svoje záväzky vyplývajúce z týchto zmlúv splatné počas prerušenia. Medzi nesplnené zmluvy patria napríklad lízingové a licenčné zmluvy, dlhodobé dodávateľské zmluvy a frančízové zmluvy.
- (42) Touto smernicou by sa mali stanoviť minimálne normy pre obsah reštrukturalizačného plánu. Členské štáty by však mali byť schopné požadovať dodatočné vysvetlenia v reštrukturalizačnom pláne, napríklad pokiaľ ide o kritériá, podľa ktorých boli veritelia zoskupení, čo môže byť relevantné v prípade, keď je dlh len čiastočne zabezpečený. Členské štáty by nemali mať povinnosť vyžadovať znalecký posudok týkajúci sa hodnoty majetku, ktorú je potrebné uviesť v pláne.

- (43) Veritelia, na ktorých má reštrukturalizačný plán vplyv, vrátane pracovníkov, a v prípade, že to umožňujú vnútroštátne právne predpisy, aj držiteľia majetkovej účasti by mali mať právo hlasovať o prijatí reštrukturalizačného plánu. Členské štáty by mali byť schopné stanoviť obmedzené výnimky z tohto pravidla. Strany, na ktoré reštrukturalizačný plán nemá vplyv, by mali byť bez hlasovacích práv vo vzťahu k tomuto plánu a na schválenie akéhokoľvek plánu by sa nemala vyžadovať ani ich podpora. Pokiaľ ide o koncept dotknutej strany, zamestnanci by mali patriť medzi dotknuté strany iba v rozsahu svojho postavenia veriteľov. Ak sa členské štáty rozhodnú vylúčiť pohľadávky pracovníkov z rámca preventívnej reštrukturalizácie, nemali by sa pracovníci považovať za dotknuté strany. Hlasovanie o prijatí reštrukturalizačného plánu by sa mohlo uskutočniť formou formálneho hlasovacieho procesu alebo konzultácie a dohody s požadovanou väčšinou dotknutých strán. Ak však hlasovanie prebieha formou dohody s potrebnou väčšinou, dotknutým stranám, ktoré neboli súčasťou dohody, by sa napriek tomu mohla ponúknuť príležitosť zapojiť sa do reštrukturalizačného plánu.
- (44) Na to, aby sa s právami, ktoré sú vo svojej podstate podobné, zaobchádzalo spravodlivo a aby sa reštrukturalizačné plány mohli prijať bez toho, aby nespravodlivo zasahovali do práv dotknutých strán, by sa s dotknutými stranami malo zaobchádzať v samostatných skupinách, ktoré zodpovedajú kritériám tvorby skupín podľa vnútroštátneho práva. „Vytvorenie skupín“ je zoskupenie dotknutých strán na účely prijatia plánu tak, aby sa zohľadnili ich práva a nadsadenosť ich pohľadávok a podielov. Minimálne so zabezpečenými a nezabezpečenými veriteľmi by sa vždy malo zaobchádzať v samostatných skupinách. Členské štáty by však mali mať možnosť vyžadovať, aby sa vytvorili viac ako dve skupiny veriteľov vrátane rôznych skupín nezabezpečených alebo zabezpečených veriteľov a skupín veriteľov s podradenými pohľadávkami. Členské štáty by tiež mohli zaobchádzať v osobitných skupinách s druhmi veriteľov, ktorí nemajú dostatočné spoločné záujmy, ako sú napríklad daňové orgány alebo orgány sociálneho zabezpečenia. Členské štáty by mali mať možnosť stanoviť, že zabezpečené pohľadávky možno rozdeliť na zabezpečené a nezabezpečené časti na základe ocenenia zábezpeky. Členské štáty by mali mať tiež možnosť stanoviť osobitné pravidlá na podporu takého vytvárania skupín, ktoré by nediverzifikovaným alebo inak mimoriadne zraniteľným veriteľom, napríklad pracovníkom alebo malým dodávateľom, zabezpečilo výhody.
- (45) Členské štáty by mali byť schopné stanoviť, že na dlžníkov, ktorí sú MSP je možné, z dôvodu ich relatívne jednoduchšej kapitálovej štruktúry, uplatniť výnimku z povinnosti zaobchádzať s dotknutými stranami v samostatných skupinách. V prípadoch, keď sa MSP rozhodli vytvoriť iba jednu hlasovaciu skupinu a táto skupina hlasuje proti plánu, by malo byť pre dlžníkov možné, aby predložili iný plán, ktorý je v súlade so všeobecnými zásadami tejto smernice.
- (46) Členské štáty by mali vo svojom vnútroštátnom práve v každom prípade zabezpečiť primerané zaobchádzanie so záležitosťami mimoriadneho významu na účely vytvárania skupín, napríklad s pohľadávkami spriaznených strán, a ich vnútroštátne právo by malo obsahovať pravidlá, ktorými sa riešia podmienené pohľadávky a sporné pohľadávky. Členské štáty by mohli regulovať spôsob nakladania so spornými pohľadávkami na účely určenia hlasovacích práv. Súdny alebo správny orgán by mal preskúmať vytváranie skupín vrátane výberu veriteľov, na ktorých má plán vplyv, pri predložení reštrukturalizačného plánu na potvrdenie. Členské štáty by však mali byť schopné stanoviť, že tento orgán môže preskúmať vytváranie skupín v skoršej fáze, ak by navrhovateľ plánu požadoval overenie alebo usmernenie vopred.
- (47) Vo vnútroštátnych právnych predpisoch by sa mali stanoviť potrebné väčšiny s cieľom zabezpečiť, aby menšina dotknutých strán v každej skupine nemohla zabrániť prijatiu reštrukturalizačného plánu, ktorý neobmedzuje nespravodlivo ich práva a neznižuje nespravodlivo ich podiely. Bez pravidla väčšiny záväzného pre nesúhlasných zabezpečených veriteľov by včasná reštrukturalizácia v mnohých prípadoch nebola možná, napríklad ak je potrebná finančná reštrukturalizácia, ale podnik je inak životaschopný. Na zabezpečenie toho, aby sa strany mohli vyjadriť k prijatiu reštrukturalizačných plánov primerane k ich účasti na podnikaní, by mala požadovaná väčšina vychádzať z výšky pohľadávok veriteľov alebo podielov držiteľov majetkovej účasti v každej danej skupine. Členské štáty by okrem toho mohli vyžadovať väčšinu v počte dotknutých strán v každej skupine. Členské štáty by mali byť schopné stanoviť pravidlá vo vzťahu k dotknutým stranám s hlasovacím právom, ktoré neuplatňujú uvedené právo správnym spôsobom alebo nie sú zastúpené, ako sú napríklad pravidlá, ktoré umožňujú zohľadnenie uvedených dotknutých strán pri stanovovaní minimálnej účasti alebo pri výpočte väčšiny. Členské štáty by mohli tiež stanoviť minimálnu účasť na hlasovanie.

- (48) Potvrdenie reštrukturalizačného plánu súdnym alebo správnym orgánom je potrebné na to, aby bolo obmedzenie práv veriteľov alebo zníženie podielov držiteľov majetkovej účasti úmerné prínosom reštrukturalizácie a aby mali prístup k účinnému opravnému prostriedku. Potvrdenie je obzvlášť potrebné, ak existujú nesúhlasné dotknuté strany, alebo ak reštrukturalizačný plán obsahuje ustanovenia o novom financovaní, alebo ak plán zahŕňa stratu viac ako 25 % pracovnej sily. Členské štáty by však mali mať možnosť stanoviť, že potvrdenie súdnym alebo správnym orgánom je potrebné aj v iných prípadoch. Potvrdenie plánu, ktorý zahŕňa stratu viac ako 25 % pracovnej sily, by malo byť potrebné len vtedy, ak vnútroštátne právo umožňuje stanoviť na základe rámcov preventívnej reštrukturalizácie opatrenia, ktoré majú priamy vplyv na pracovné zmluvy.
- (49) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby súdny alebo správny orgán mal možnosť zamietnuť plán, ak sa zistí, že sa tým obmedzujú práva nesúhlasných veriteľov alebo držiteľov majetkovej účasti, či už pod úroveň toho, čo by mohli odôvodnene očakávať v prípade konkurzu dlžníka, buď speňažením po častiach alebo predajom s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti, v závislosti od konkrétnych okolností každého dlžníka, alebo pod úroveň toho, čo by mohli odôvodnene očakávať v prípade ďalšieho najlepšieho alternatívneho scenára, ak sa reštrukturalizačný plán nepotvrdí. Ak sa však plán potvrdí využitím prelomenia nesúhlasu medzi skupinami, mal by sa uviesť odkaz na ochranný mechanizmus, ktorý sa v prípade takého scenára použije. Keď sa členské štáty rozhodli vykonať ohodnotenie dlžníka s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti, zohľadňuje sa pri tomto ohodnotení, na rozdiel od hodnoty v konkurze, hodnota podniku dlžníka v dlhšom časovom horizonte. Účtovná hodnota podniku s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti je spravidla vyššia ako hodnota v konkurze, pretože vychádza z predpokladu, že podnik pokračuje vo svojej činnosti s minimálnym prerušením, má dôveru finančných veriteľov, akcionárov a klientov, naďalej vytvára príjmy a obmedzuje vplyv na pracovníkov.
- (50) Zatiaľ čo súlad s testom najlepšieho záujmu veriteľov by mal súdny alebo správny orgán preskúmať iba v prípade námietky z uvedeného dôvodu voči reštrukturalizačnému plánu s cieľom zabrániť tomu, aby sa ohodnotenie vykonalo v každom prípade, členské štáty by mali byť schopné stanoviť, že ďalšie podmienky na potvrdenie sa môžu preskúmať z úradnej moci. Členské štáty by mali byť schopné pridať ďalšie podmienky, ktoré je potrebné dodržať na potvrdenie reštrukturalizačného plánu, napríklad, či sú držiteľia majetkovej účasti primerane chránení. Súdne alebo správne orgány by mali mať možnosť odmietnuť potvrdiť reštrukturalizačné plány, ktoré nemajú žiadnu rozumnú vyhliadku na zabránenie úpadku dlžníka alebo zabezpečenie životaschopnosti podniku. Členské štáty však nemali byť povinné zabezpečiť, aby sa takéto posúdenie vykonalo z úradnej moci.
- (51) Oznámenie všetkým dotknutým stranám by malo byť jednou z podmienok potvrdenia reštrukturalizačného plánu. Členské štáty by mali byť schopné podľa vlastného uváženia vymedziť formu potvrdenia, identifikovať čas oznámenia, ako aj stanoviť pravidlá zaobchádzania s neznámymi pohľadávkami vzhľadom na oznamovanie. Mohli by tiež stanoviť, že nedotknuté strany by mali byť informované o reštrukturalizačnom pláne.
- (52) Za absolvovanie testu „najlepšieho záujmu veriteľov“ by sa malo považovať, ak žiadny nesúhlasný veriteľ nebol v horšej situácii podľa reštrukturalizačného plánu, ako by bol buď v prípade konkurzu, či už speňažením po častiach alebo predajom podniku s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti, alebo v prípade ďalšieho najlepšieho alternatívneho scenára, ak sa reštrukturalizačný plán nepotvrdí. Členské štáty by mali mať možnosť vybrať si jednu z týchto alternatív pri vykonávaní testu najlepšieho záujmu veriteľov do vnútroštátneho práva. Tento test by sa mal uplatniť vždy, keď sa plán musí potvrdiť na to, aby bol záväzný pre nesúhlasných veriteľov alebo prípadne pre nesúhlasné triedy veriteľov. V dôsledku testu najlepšieho záujmu veriteľov, pri ktorom majú verejní inštitucionálni veritelia privilegované postavenie podľa vnútroštátnych právnych predpisov, by členské štáty mohli ustanoviť, že plánom sa nemôže uložiť úplné alebo čiastočné zrušenie pohľadávok týchto veriteľov.
- (53) Napriek tomu, že reštrukturalizačný plán by sa mal vždy prijať, ak ho podporuje požadovaná väčšina v každej dotknutej skupine, malo byť možné, aby reštrukturalizačný plán, ktorý nepodporuje požadovaná väčšina v každej dotknutej skupine mohol súdny alebo správny orgán potvrdiť, a to na návrh dlžníka alebo s jeho súhlasom. V prípade právnickej osoby by členské štáty mali mať možnosť rozhodnúť, či sa na účel prijatia alebo potvrdenia reštrukturalizačného plánu má dlžník chápať ako štatutárny orgán právnickej osoby alebo určitá väčšina akcionárov alebo držiteľov majetkovej účasti. Aby bol plán v prípade prelomenia nesúhlasu medzi skupinami potvrdený, mala by ho podporiť väčšina hlasovacích skupín dotknutých strán. Aspoň jedna z týchto skupín by mala byť skupina zabezpečeného veriteľa alebo skupina nadradená skupine bežných nezabezpečených veriteľov.

- (54) Ak väčšina hlasovacích skupín nepodporí reštrukturalizačný plán, malo by byť možné, že tento plán aj tak môže byť potvrdený, ak to podporí aspoň jedna dotknutá alebo poškodená skupina veriteľov, ktorí na základe ohodnotenia dlžníka ako subjektu s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti dostali platbu alebo si ponechali akúkoľvek účasť, alebo, ak tak ustanovujú vnútroštátne právne predpisy, možno odôvodnene predpokladať, že dostanú platbu alebo si ponechajú akúkoľvek účasť, ak by sa podľa vnútroštátneho práva uplatnila zvyčajné poradie pohľadávok v konkurze. V takomto prípade by členské štáty mali byť schopné zvýšiť počet skupín, ktoré sú potrebné na schválenie plánu, a to bez toho, aby sa nevyhnutne vyžadovalo, aby všetky takéto skupiny na základe ohodnotenia dlžníka ako subjektu s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti dostali platbu alebo si ponechali akúkoľvek účasť podľa vnútroštátneho práva. Členské štáty by však nemali vyžadovať súhlas všetkých skupín. To znamená, že ak existujú iba dve skupiny veriteľov, mal by sa súhlas aspoň jednej skupiny považovať za dostatočný, ak sú splnené ďalšie podmienky na uplatnenie prelomenia nesúhlasu medzi skupinami. Poškodenie veriteľa by malo chápať tak, že to znamená, že sa znížila hodnota ich pohľadávok.
- (55) V prípade prelomenia nesúhlasu medzi skupinami by členské štáty mali zabezpečiť, aby v rámci navrhovaného plánu nedošlo k nespravodlivému poškodeniu nesúhlasných skupín dotknutých veriteľov, a členské štáty by týmto nesúhlasným skupinám poskytli dostatočnú ochranu. Členské štáty by mali mať možnosť chrániť nesúhlasnú skupinu dotknutých veriteľov tým, že zaistia, že sa s nimi bude zaobchádzať aspoň rovnako priaznivo ako s každou inou skupinou rovnakej úrovne a priaznivejšie ako s každou nižšou skupinou. Alternatívne by to členské štáty mohli chrániť nesúhlasnú skupinu dotknutých veriteľov, a to tým, že zabezpečia, aby bola táto nesúhlasná skupina vyplatená v plnej výške, ak má nižšia skupina podľa reštrukturalizačného plánu dostať akékoľvek výnosy alebo si má ponechať akúkoľvek účasť (ďalej len „pravidlo absolútnej prednosti“). Členské štáty by mali mať možnosť voľnej úvahy pri implementácii konceptu vyplatenia v plnej výške, a to aj v súvislosti s načasovaním platby, pokiaľ je istina pohľadávky, a v prípade zabezpečených veriteľov hodnota zábezpeky, chránená. Členské štáty by tiež mohli rozhodnúť o tom, aké sú rovnocenné prostriedky, ktorými by sa mohla pôvodná pohľadávka uspokojiť v plnom rozsahu.
- (56) Členským štátom by sa malo umožniť odchýliť sa od pravidla absolútnej prednosti napríklad ak je považované za spravodlivé, že držiteľia majetkovej účasti si v rámci plánu ponechávajú určité podiely napriek skutočnosti, že vyššia skupina je povinná akceptovať zníženie svojich pohľadávok, alebo že základní dodávatelia, na ktorých sa vzťahuje ustanovenie o prerušení jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, sa vyplatia pred vyššími skupinami veriteľov. Členské štáty by mali mať možnosť vybrať, ktorý z vyššie uvedených ochranných mechanizmov zavedú.
- (57) Hoci by legitímne záujmy akcionárov alebo iných držiteľov majetkovej účasti mali byť chránené, členské štáty by mali zabezpečiť, aby títo nemohli neprimerane brániť prijatiu reštrukturalizačných plánov, ktorými by sa obnovila životaschopnosť dlžníka. Členské štáty by mali mať možnosť na dosiahnutie tohto cieľa použiť iné prostriedky, napríklad tým, že držiteľom majetkovej účasti neposkytnú právo hlasovať o reštrukturalizačnom pláne, a že schválenie reštrukturalizačného plánu nebude podmienené súhlasom držiteľov majetkovej účasti, ktorí by pri konkurze neboli vyplácaní, konkrétne držiteľov majetkovej účasti, ktorí by na základe ohodnotenia podniku nedostali žiadnu platbu alebo inú protihodnotu, keby sa uplatnilo zvyčajné poradie pohľadávok v konkurze. V prípade, že držiteľia majetkovej účasti majú právo hlasovať o reštrukturalizačnom pláne, súdny alebo správny orgán by mal potvrdiť plán uplatnením pravidiel prelomenia nesúhlasu medzi skupinami veriteľov bez toho, aby bol dotknutý nesúhlas jednej alebo viacerých skupín držiteľov majetkovej účasti. Od členských štátov, ktoré vylučujú držiteľov majetkovej účasti z hlasovania, by sa nemalo vyžadovať uplatňovať pravidlo absolútnej prednosti vo vzťahu medzi veriteľmi a držiteľmi majetkových účastí. Ďalším možným spôsobom zaistenia, aby držiteľia majetkových účastí neodôvodnene zabránili prijatiu reštrukturalizačných plánov by bolo zabezpečenie toho, aby reštrukturalizačné opatrenia, ktoré priamo ovplyvňujú práva držiteľov majetkovej účasti, a ktoré nepotrebujú byť schválené valných zhromaždením akcionárov podľa práva obchodných spoločností, nepodliehali požiadavkám na neprimerane vysokú väčšinu, a aby do právomoci držiteľov majetkovej účasti nepatrili reštrukturalizačné opatrenia, ktoré nemajú priamy vplyv na ich práva.
- (58) V prípade existencie niekoľkých skupín držby majetkovej účasti s rôznymi právami sa môže vyžadovať viac skupín držiteľov majetkovej účasti. Držiteľia majetkovej účasti v MSP, ktorí nie sú len investori, ale aj vlastníci podniku, a prispievajú podniku inými spôsobmi, napríklad manažérskymi znalosťami, by nemohli byť za takýchto podmienok motivovaní k reštrukturalizácii. Preto by mal pre dlžníkov, ktorí sú MSP, zostať mechanizmus prelomenia nesúhlasu medzi skupinami veriteľov dobrovoľný.
- (59) Reštrukturalizačný plán by na účely jeho implementácie mal držiteľom majetkových účastí v MSP umožňovať poskytovanie nepeňažnej reštrukturalizačnej pomoci čerpajúcej napríklad z ich skúseností, povesti alebo obchodných kontaktov.

- (60) V rámci konaní o preventívnej reštrukturalizácii by mali mať pracovníci plnú ochranu v zmysle pracovného práva. Konkrétne touto smernicou by nemali byť dotknuté práva pracovníkov zaručené smernicami Rady 98/59/ES⁽¹²⁾, 2001/23/ES⁽¹³⁾ a smernicami Európskeho parlamentu a Rady 2002/14/ES⁽¹⁴⁾, 2008/94/ES⁽¹⁵⁾ a 2009/38/ES⁽¹⁶⁾. Závazky týkajúce sa informovania a porady so zamestnancami v rámci vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa transponujú vyššie uvedené smernice, zostávajú úplne nedotknuté. To zahŕňa povinnosti informovať zástupcov zamestnancov a poradiť sa s nimi o rozhodnutí využiť rámec preventívnej reštrukturalizácie v súlade so smernicou 2002/14/ES.
- (61) Zamestnancom a ich zástupcom by sa mali poskytnúť informácie o navrhovanom reštrukturalizačnom pláne, ak je tak ustanovené v právnych predpisoch Únie, s cieľom umožniť im vykonať dôkladné posúdenie rôznych scenárov. Zamestnanci a ich zástupcovia by sa okrem toho mali v potrebnom rozsahu zapojiť do plnenia konzultačných požiadaviek stanovených v právnych predpisoch Únie. Od členských štátov by sa vzhľadom na potrebu zabezpečiť primeranú úroveň ochrany pracovníkov malo v zásade vyžadovať, aby vyňali neuspokojené pohľadávky z akéhokoľvek prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov bez ohľadu na otázku, či uvedené nároky vznikli pred alebo po povolení prerušenia. Prerušenie vymáhania neuspokojených pohľadávok pracovníkov by malo byť možné len v súvislosti so sumami a obdobia, pre ktoré sú takéto pohľadávky účinne zaručené na podobnej úrovni inými prostriedkami v rámci vnútroštátnych právnych predpisov. V prípade, že podľa vnútroštátnych právnych predpisov existujú obmedzenia týkajúce sa zodpovednosti záručnej inštitúcie, a to buď z hľadiska záruky, alebo sumy vyplatené pracovníkom, pracovníci by mali byť schopní uplatniť si svoje nároky za akýkoľvek schodok voči zamestnávateľovi aj počas lehoty prerušenia vymáhania nárokov. Alternatívne by členské štáty mali mať možnosť vylúčiť pohľadávky pracovníkov z rozsahu rámcov preventívnej reštrukturalizácie a zabezpečiť ich ochranu podľa vnútroštátnych právnych predpisov.
- (62) Ak má reštrukturalizačný plán za následok prevod časti podniku alebo obchodného podielu, základné pracovné práva vyplývajúce z pracovnej zmluvy alebo z pracovnoprávneho vzťahu, najmä práva na mzdy, by mali byť chránené v súlade s článkami 3 a 4 smernice 2001/23/ES, a to bez toho, aby boli dotknuté osobitné pravidlá, ktoré sa uplatňujú v prípade insolvenčného konania podľa článku 5 uvedenej smernice, a najmä možnosti stanovené podľa článku 5 ods. 2 uvedenej smernice. Touto smernicou by nemali byť dotknuté práva na informovanie a konzultáciu zaručené smernicou 2002/14/ES, aj pokiaľ ide o rozhodnutia, ktoré pravdepodobne povedú k zásadným zmenám v organizácii práce alebo v zmluvných vzťahoch s cieľom dosiahnuť dohodu o takýchto rozhodnutiach. Okrem toho by podľa tejto smernice pracovníci, ktorých pohľadávky sú ovplyvnené reštrukturalizačným plánom, mali mať právo o pláne hlasovať. Na účely hlasovania o reštrukturalizačnom pláne by členské štáty mali mať možnosť rozhodnúť zaradiť pracovníkov do skupiny oddelenej od iných skupín veriteľov.
- (63) Súdne alebo správne orgány by mali rozhodnúť o stanovení hodnoty podniku buď v konkurze alebo v ďalšom najlepšom alternatívnom scenári, ak reštrukturalizačný plán nebol potvrdený, ak nesúhlasná dotknutá strana namieta proti reštrukturalizačnému plánu. To by nemalo brániť členským štátom vykonávať ohodnotenia v inom kontexte podľa vnútroštátneho práva. Malo by byť však možné, aby takéto rozhodnutie pozostávalo aj zo schválenia ohodnotenia expertom alebo ohodnotenia, ktoré predložil dlžník alebo iná strana v skoršej fáze procesu. V prípade prijatia rozhodnutia o vykonaní ohodnotenia by členské štáty mali mať možnosť stanoviť osobitné pravidlá mimo rámca všeobecného občianskeho procesného práva na stanovenie hodnoty v prípadoch reštrukturalizácie s cieľom zabezpečiť, aby sa uskutočňovalo urýchlene. Žiadne ustanovenie tejto smernice by nemalo mať vplyv na pravidlá o dôkaznom bremene podľa vnútroštátneho práva v prípade ohodnotenia.
- (64) Závazné účinky reštrukturalizačného plánu by sa mali obmedziť na dotknuté strany, ktoré sa zúčastnili na prijatí plánu. Členské štáty by mali mať možnosť určiť, čo takáto účasť znamená pre veriteľa, a to aj v prípade neznámych veriteľov alebo veriteľov budúcich pohľadávok. Členské štáty by mali mať napríklad možnosť rozhodnúť, ako riešiť veriteľov, ktorí boli správne informovaní, ale konaní sa nezúčastnili.

⁽¹²⁾ Smernica Rady 98/59/ES z 20. júla 1998 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa hromadného prepúšťania (Ú. v. ES L 225, 12.8.1998, s. 16).

⁽¹³⁾ Smernica Rady 2001/23/ES z 12. marca 2001 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov (Ú. v. ES L 82, 22.3.2001, s. 16).

⁽¹⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/14/ES z 11. marca 2002, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre informovanie a porady so zamestnancami v Európskom spoločenstve (Ú. v. ES L 80, 23.3.2002, s. 29).

⁽¹⁵⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES z 22. októbra 2008 o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa (Ú. v. EÚ L 283, 28.10.2008, s. 36).

⁽¹⁶⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/38/ES zo 6. mája 2009 o zriaďovaní európskej zamestnaneckej rady alebo postupu v podnikoch s významom na úrovni Spoločenstva a v skupinách podnikov s významom na úrovni Spoločenstva na účely informovania zamestnancov a porady s nimi (Ú. v. EÚ L 122, 16.5.2009, s. 28).

- (65) Zainteresované dotknuté strany by byť schopné odvolať sa po rozhodnutí správneho orgánu o potvrdení reštrukturalizačného plánu. Členské štáty by tiež mohli zaviesť možnosť odvolať sa proti rozhodnutiu súdneho orgánu o potvrdení reštrukturalizačného plánu. S cieľom zabezpečiť účinnosť plánu, znížiť neistotu a zabrániť neopodstatneným oneskoreniam by však odvolania spravidla nemali mať odkladný účinok na vykonávanie reštrukturalizačného plánu. Členské štáty by mali mať možnosť určiť a obmedziť dôvody na odvolanie. V prípade odvolania proti rozhodnutiu o potvrdení plánu by členské štáty mali mať možnosť umožniť súdnemu orgánu, aby vydal predbežné alebo súhrnné rozhodnutie, ktoré chráni vykonanie a implementáciu plánu voči dôsledkami vyhovenia prebiehajúceho odvolania. Ak sa odvolaniu vyhovie, súdne alebo správne orgány by mali mať možnosť ako alternatívu zrušenia plánu zväziť jeho zmenu, ak členské štáty ustanovia takúto možnosť ako aj potvrdenie plánu bez zmien. Strany by mali mať možnosť zmeny plánu navrhovať alebo o nich hlasovať, a to z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť súdneho orgánu. Členské štáty by tiež mohli ustanoviť náhradu peňažných strát pre stranu, ktorej odvolaniu sa vyhovel. Vo vnútroštátnom práve by sa malo umožniť riešiť prípadné nové prerušenie alebo predĺženie prerušenia, ak súd rozhodne, že odvolanie má odkladný účinok.
- (66) Úspešnosť reštrukturalizačného plánu často závisí od toho, či sa finančná pomoc dlžníkovi rozšíri s cieľom podporiť po prvé prevádzku podniku počas rokovaní o reštrukturalizácii a po druhej realizáciu reštrukturalizačného plánu po jeho potvrdení. Finančná pomoc by sa mala chápať v širokom zmysle, vrátane poskytnutia peňazí alebo záruk tretích strán a poskytnutia tovaru, zásob, surovín a verejných služieb, napríklad prostredníctvom povolenia dlhšieho splátkového obdobia dlžníkovi. Dočasné a nové financovanie by preto malo byť oslobodené od odporovacích žalôb, ktorých cieľom je vyhlásiť takéto financovanie za neplatné, odporovateľné alebo nevymáhateľné ako úkon poškodzujúci kolektívny záujem veriteľov v rámci následného postupu platobnej neschopnosti.
- (67) Vnútroštátne právne predpisy v oblasti úpadku, v ktorých sa stanovujú odporovacie žaloby v prípade dočasného alebo nového financovania, alebo v ktorých sa stanovuje, že novým veriteľom môžu vzniknúť občianskoprávne, administratívne alebo trestné sankcie za rozšírenie úveru dlžníkom vo finančných ťažkostiach, by mohli ohroziť dostupnosť financovania potrebného na úspešné rokovanie o reštrukturalizačnom pláne a jeho realizáciu. Táto smernica by nemala mať vplyv na iné dôvody na vyhlásenie nového alebo dočasného financovania za neplatné, odporovateľné alebo nevymáhateľné, alebo na začatie konania vo veci občianskoprávnej, trestnoprávnej alebo správnej zodpovednosti poskytovateľov takéhoto financovania podľa vnútroštátneho práva. Takéto iné dôvody by mohli okrem iného zahŕňať podvod, zlú vieru, určitý typ vzťahu medzi stranami, ktorý by mohol byť spojený s konfliktom záujmov, ako napríklad v prípade transakcií medzi spriaznenými osobami alebo medzi akcionármi a spoločnosťou, a transakcií, pri ktorých strana nadobudla hodnotu alebo zábezpeku bez toho, aby na ňu mala nárok v čase transakcie alebo v zmysle spôsobu ich vykonania.
- (68) Keď sa dočasné financovanie rozšíri, strany nevedia, či sa reštrukturalizačný plán nakoniec potvrdí alebo nie. Členské štáty by preto nemali byť povinné obmedziť ochranu dočasného financovania na prípady, keď plán prijímú veritelia alebo ho potvrdí súdny alebo správny orgán. Aby sa zabránilo prípadnému zneužitiu, malo by sa chrániť iba financovanie, ktoré je primerané a bezprostredne potrebné na pokračovanie v prevádzke alebo na prežitie podniku dlžníka alebo na zachovanie alebo zvýšenie hodnoty tohto podniku čakajúceho na potvrdenie. Okrem toho táto smernica by nemala brániť členským štátom, aby v prípade dočasného financovania zaviedli mechanizmus kontroly predchádzajúcej potvrdeniu plánu (kontrola *ex ante*). Členské štáty by mali mať možnosť ochranu v prípade nového financovania obmedziť na prípady, keď plán potvrdil súdny alebo správny orgán, a pri dočasnom financovaní na prípady, keď dočasné financovanie prešlo kontrolou skôr ako pri potvrdení plánu (kontrola *ex ante*). Mechanizmus kontroly skôr ako pri potvrdení plánu (kontrola *ex ante*) by v prípade dočasného financovania alebo iných transakcií mohol byť vykonávaný správcom v oblasti reštrukturalizácie, výborom veriteľov alebo súdnym či správnym orgánom. Ochrana pred odporovacími žalobami a ochrana pred osobnou zodpovednosťou predstavujú minimálne záruky, ktoré by mali byť poskytnuté pre dočasné financovanie a nové financovanie. Podpora nových veriteľov, aby prijali zvýšené riziko investovania do životaschopného dlžníka vo finančných ťažkostiach, by si mohla vyžadovať ďalšie stimuly, napríklad poskytnutie priority takémuto financovaniu aspoň na nezabezpečené pohľadávky v následných insolvenčných konaniach.

- (69) S cieľom podporiť kultúru, ktorá povzbudzuje včasné preventívne reštrukturalizácie, je potrebné, aby sa transakciám, ktoré sú primerané a bezprostredne potrebné na rokovanie alebo realizáciu reštrukturalizačného plánu, takisto poskytla ochrana pred odporovacími žalobami v následných insolvenčných konaniach. Súdne alebo správne orgány by pri určovaní primeranosti a bezprostrednej potreby nákladov a poplatkov mohli napríklad zväziť prognózy a odhady predložené dotknutým stranám, výboru veriteľov, správcovi v oblasti reštrukturalizácie alebo súdному alebo správne mu orgánu. Na tento účel by členské štáty mohli tiež požadovať, aby dlžníci poskytovali a aktualizovali príslušné odhady. Takouto ochranou by sa mala posilniť právna istota, pokiaľ ide o transakcie s podnikmi, o ktorých je známe, že sú vo finančných ťažkostiach, a odstrániť obavy veriteľov a investorov z toho, že všetky takéto transakcie by sa v prípade neúspechu reštrukturalizácie mohli vyhlásiť za neplatné. Členské štáty by mali mať možnosť stanoviť časový bod pred začatím konania o preventívnej reštrukturalizácii a povolením prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, od ktorého by poplatky a náklady spojené s rokovaním, prijatím, potvrdením alebo získaním odborného poradenstva pre reštrukturalizačný plán začali požívať ochranu pred odporovacími žalobami. V prípade iných platieb a úhrad a ochrany výplaty miezd pracovníkov by takýmto bodom mohlo byť aj povolenie prerušenia alebo začatie konania o preventívnej reštrukturalizácii.
- (70) Za účelom vyššej podpory preventívnej reštrukturalizácie je dôležité zaistiť, aby štatutárne orgány neboli odrádzané od primeraného obchodného vedenia spoločnosti alebo prevzatia primeraných obchodných rizík, najmä v prípadoch, keď by to malo zvýšiť šance na reštrukturalizáciu potenciálne životaschopných podnikov. Ak má spoločnosť finančné ťažkosti, štatutárne orgány by mali prijať opatrenia na minimalizáciu strát a zabránenie úpadku, napríklad vyhľadať profesionálne poradenstvo vrátane poradenstva v oblasti reštrukturalizácie a konkurzu, napríklad, ak je to vhodné, využitím nástrojov včasného varovania; chrániť majetok spoločnosti tak, aby sa maximalizovala hodnota a aby sa zabránilo strate kľúčových aktív; zohľadniť štruktúru a funkcie podniku s cieľom preskúmať životaschopnosť a znížiť výdavky; nezaväzovať podnik k takým druhom transakcií, ktoré by mohli podliehať odporovateľnosti, s výnimkou prípadu, keď existuje náležité obchodné opodstatnenie; pokračovať v obchodovaní v prípadoch, keď je to potrebné, aby sa maximalizovala hodnota podniku s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti; rokovať s veriteľmi a začať konanie o preventívnej reštrukturalizácii.
- (71) Ak sa dlžník blíži k úpadku, je takisto dôležité chrániť oprávnené záujmy veriteľov pred rozhodnutiami manažmentu, ktoré môžu mať vplyv na zloženie majetku dlžníka, najmä ak by uvedené rozhodnutia mohli mať za následok ďalšie zníženie hodnoty majetku, ktorý je k dispozícii na reštrukturalizáciu alebo rozdelenie majetku veriteľom. Je preto potrebné zabezpečiť, aby štatutárne orgány v takýchto prípadoch zabránili akýmkoľvek zámerným alebo hrubo nebanlivým krokom, ktoré majú za následok osobný zisk na úkor zainteresovaných strán, a zabrániť, aby došlo k dohode o ohodnotení transakcií pod ich trhovou úroveň alebo prijatiu opatrení, ktorých výsledkom je nespravodlivá preferencia jednej alebo viacerých zainteresovaných strán pred ostatnými. Členské štáty by mali mať možnosť implementovať príslušné ustanovenia tejto smernice tak, že zabezpečia, aby súdne alebo správne orgány pri posudzovaní, či je štatutárny orgán zodpovedný za porušenie povinnosti vykonávať riadnu starostlivosť, zohľadnili pravidlá o povinnostiach štatutárnych orgánov ustanovené v tejto smernici. Táto smernica nemá zámer stanoviť akúkoľvek hierarchiu medzi jednotlivými stranami, ktorých záujmy sa musia náležite zohľadniť. Členské štáty by však mali mať možnosť rozhodnúť o zavedení takejto hierarchie. Touto smernicou by nemali byť dotknuté vnútroštátne pravidlá členských štátov týkajúce sa rozhodovacích procesov v spoločnosti.
- (72) Podnikateľom vykonávajúcim obchodnú, podnikateľskú, remeselnú alebo nezávislú samostatnú zárobkovú činnosť, môže hroziť úpadok. Rozdiely medzi členskými štátmi, pokiaľ o možnosti pre nový štát, by mohli stimulovať predĺžených podnikateľov alebo podnikateľov v úpadku, aby sa premiestnili do iného členského štátu, ako je členský štát, v ktorom majú sídlo, s cieľom využiť kratšie lehoty na oddĺženie alebo prítiažlivejšie podmienky oddĺženia, čo vedie k ďalšej právnej neistote a nákladom pre veriteľov pri vymáhaní pohľadávok. Okrem toho účinky úpadku, najmä spoločenská stigma, právne dôsledky, napríklad diskvalifikovanie podnikateľov zo začatia podnikateľskej činnosti a jej vykonávania a pretrvávajúca neschopnosť splácať dlhy, zásadným spôsobom odrádzajú podnikateľov, ktorí si chcú založiť podnik alebo dostať druhú šancu, hoci existujú dôkazy o tom, že podnikatelia, ktorí prešli úpadkom, majú vyššiu šancu byť v budúcnosti úspešní.

- (73) Preto by sa mali prijať opatrenia na obmedzenie nepriaznivých účinkov predĺženosti alebo platobnej neschopnosti na podnikateľov, a to najmä umožnením úplného oddĺženia po určitom období a obmedzením dĺžky trvania diskvalifikačných príkazov vydaných v súvislosti s predĺženosťou alebo úpadkom dlžníka. Pojem úpadok by sa mal vymedziť vo vnútroštátnom práve a mohol by zahŕňať formu predĺženosti. Pojmom podnikateľ v zmysle tejto smernice by nemala byť dotknutá pozícia manažérov alebo štatutárnych orgánov spoločností, ktorú by malo upravovať vnútroštátne právo. Členské štáty by mali mať možnosť rozhodnúť o tom, ako získať prístup k oddĺženiu, vrátane možnosti vyžadovať, aby dlžník požiadal o oddĺženie.
- (74) Členské štáty by mali mať možnosť ustanoviť možnosť upraviť splátkové povinnosti podnikateľov v úpadku, ak dôjde k významnej zmene ich finančnej situácie buď v zmysle jej zlepšenia alebo zhoršenia. V tejto smernici by sa nemalo požadovať, aby splátkový kalendár podporila väčšina veriteľov. Členské štáty by mali mať možnosť ustanoviť, že sa podnikateľom nebráni začať počas implementácie splátkového kalendára novú činnosť v rovnakej alebo inej oblasti.
- (75) Oddĺženie by malo byť k dispozícii v rámci konaní, ktoré zahŕňajú splátkový kalendár, speňaženie majetku alebo kombináciu oboch. Pri implementácii týchto pravidiel by členské štáty mali mať možnosť si slobodne vybrať spomedzi týchto možností. Ak sú podľa vnútroštátneho práva k dispozícii viaceré konania, ktorých výsledkom je oddĺženie, členské štáty by mali zabezpečiť, aby aspoň jedno z uvedených konaní ponúkalo podnikateľom v úpadku príležitosť úplného oddĺženia v lehote, ktorá nie je dlhšia ako tri roky. V prípade konaní, ktoré sú kombináciou speňaženia majetku a splátkového kalendára, by lehota na oddĺženie mala začať plynúť najneskôr od dátumu, keď splátkový kalendár potvrdí súd alebo keď sa tento kalendár začne implementovať, napríklad od prvej splátky podľa tohto kalendára, ale mohla by začať plynúť aj skôr, napríklad od okamihu, keď sa prijme rozhodnutie o začatí konania.
- (76) V prípade konaní, ktoré nezahŕňajú splátkový kalendár, by lehota na oddĺženie mala začať plynúť najneskôr od dátumu prijatia rozhodnutia súdneho alebo správneho orgánu o začatí konania, alebo od dátumu stanovenia konkurznej podstaty. Na účely výpočtu trvania lehoty na oddĺženie podľa tejto smernice by členské štáty mali mať možnosť ustanoviť, že pojem „začatie konania“ nezahŕňa predbežné opatrenia, akými sú ochranné opatrenia alebo vymenovanie predbežného správcu v oblasti insolvenčnej, pokiaľ takéto opatrenia neumožňujú speňaženie majetku vrátane scudzenia a rozdelenia majetku medzi veriteľov. Stanovenie konkurznej podstaty by nemalo nevyhnutne zahŕňať formálne rozhodnutie alebo potvrdenie súdneho alebo správneho orgánu, ak sa takéto rozhodnutie nevyžaduje podľa vnútroštátneho práva, a mohlo by spočívať v predložení súpisu majetku a záväzkov.
- (77) Ak konanie vedúce k oddĺženiu zahŕňa speňaženie majetku podnikateľa, členským štátom by to nemalo brániť v tom, aby stanovili, že žiadosť o oddĺženie sa posudzuje oddelene od speňaženia majetku, ak je táto žiadosť neoddeliteľnou súčasťou konania vedúceho k oddĺženiu podľa tejto smernice. Aby mohlo oddĺženie fungovať, členské štáty by mali mať možnosť rozhodovať o pravidlách týkajúcich sa dôkazného bremena, čo znamená, že by malo byť možné, aby podnikatelia mohli byť zo zákona povinní preukázať, že si splnili svoje povinnosti.
- (78) Úplné oddĺženie alebo ukončenie diskvalifikácie po uplynutí lehoty, ktorej dĺžka nepresiahne tri roky, nie je za určitých okolností vhodné, a preto by sa mohli zaviesť výnimky z tohto pravidla, ktoré musia byť riadne odôvodnené na základe vnútroštátneho práva. Takéto výnimky by sa mali zaviesť napríklad v prípadoch, ak je dlžník nepoctivý alebo konal v zlej viere. Ak vnútroštátne právo neposkytuje podnikateľom výhodu prezumpcie poctivosti a dobrej viery, bremeno dôkazu o ich poctivosti a dobrej viery by im nemalo spôsobovať nevyhnutné ťažkosti alebo záťaž z hľadiska účasti v konaní.

- (79) Súdne alebo správne orgány by mohli pri zisťovaní, či bol podnikateľ nepoctivý, zohľadniť také okolnosti, ako je povaha a rozsah dlhov, čas ich vzniku, úsilie podnikateľa o splatenie dlhov a dodržiavanie právnych povinností vrátane požiadaviek, ktoré sa týkajú verejných povolení, a potreby riadneho vedenia účtovníctva, ako aj opatrenia podnikateľa zamerané na marenie úsilia veriteľov o nápravu, plnenie povinností v prípade hrozby úpadku, ktoré prináležia podnikateľom, ktorí sú štatutárnymi orgánmi spoločnosti, a dodržiavanie právnych predpisov Únie a vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže a pracovného práva Únie a vnútroštátneho pracovného práva. Malo by byť tiež možné zaviesť výnimky v prípadoch, ak si podnikateľ nespĺnil niektoré právne povinnosti vrátane povinnosti maximalizovať výnosy pre veriteľov, ktorá by mohla mať podobu všeobecnej povinnosti vytvárať príjem alebo majetok. Ďalej by malo byť možné zaviesť osobitné výnimky v prípade, ak je to potrebné na zabezpečenie rovnováhy medzi právami dlžníka a právami jedného alebo viacerých veriteľov, napríklad keď je veriteľom fyzická osoba, ktorá potrebuje viac ochrany ako dlžník.
- (80) Výnimka by mohla byť odôvodnená aj vtedy, keď nie sú pokryté náklady na konanie, ktoré vedie k oddĺženiu, vrátane poplatkov súdnych a správnych orgánov a správcov. Členské štáty by mali mať možnosť ustanoviť, že výhody vyplývajúce z uvedeného oddĺženia sa môžu zrušiť napríklad v prípade, keď sa finančná situácia dlžníka výrazne zlepšila v dôsledku neočakávaných okolností, ako je napríklad výhra v lotérii alebo získanie dedičstva alebo daru. Členským štátom by sa nemalo brániť v poskytovaní ďalších výnimiek za presne vymedzených okolností a v riadne odôvodnených prípadoch.
- (81) V prípade riadne opodstatnených dôvodov ustanovených vo vnútroštátnom práve by mohlo byť vhodné obmedziť možnosť oddĺženia určitých kategórií dlhu. Pre členské štáty by malo byť možné vylúčiť zabezpečené dlhy z možnosti oddĺženia len do výšky hodnoty zábezpeky, ako sa stanovuje vo vnútroštátnom práve, pričom zvyšok dlhu by sa mal považovať za nezabezpečený dlh. Členské štáty by mali mať možnosť v riadne odôvodnených prípadoch vylúčiť ďalšie kategórie dlhu.
- (82) Členské štáty by mali mať možnosť ustanoviť, že súdne a správne orgány môžu overiť z úradnej moci alebo na žiadosť osoby s oprávneným záujmom, či podnikateľa splnil podmienky na povolenie úplného oddĺženia.
- (83) Ak sa podnikateľovi v dôsledku diskvalifikačného príkazu zamietlo alebo zrušilo povolenie alebo licencia na vykonávanie určitej remeselnej, podnikateľskej, obchodnej alebo samostatnej zárobkovej činnosti, táto smernica by nemala členským štátom brániť, aby od podnikateľa po uplynutí diskvalifikácie požadovali predloženie žiadosti o nové povolenie alebo novú licenciu. Ak orgán členského štátu prijíma rozhodnutie týkajúce sa osobitne kontrolovanej činnosti, mal by mať tiež možnosť zohľadniť skutočnosť, a to aj po uplynutí diskvalifikačnej lehoty, že podnikateľovi v úpadku sa povolilo oddĺženie v súlade s touto smernicou.
- (84) O osobných a podnikateľských dlhoch, ktoré nemožno primerane oddeliť, napríklad ak sa majetok používa v rámci samostatnej zárobkovej činnosti podnikateľa, ako aj mimo nej, by sa malo rozhodnúť v jednom konaní. Ak členské štáty ustanovia, že takéto dlhy sú predmetom rôznych insolvenčných konaní, je potrebné tieto konania koordinovať. Touto smernicou by nemala byť dotknutá možnosť pre členské štáty, aby sa rozhodli zaobchádzať so všetkými dlhmi podnikateľa v rámci jedného konania. Členským štátom, v ktorých môžu podnikatelia pokračovať počas insolvenčného konania v podnikateľskej činnosti na vlastný účet, by sa nemalo brániť, aby stanovili, že takíto podnikatelia môžu podliehať novému insolvenčnému konaniu v prípade, že sa takáto pokračujúca podnikateľská činnosť dostane do úpadku.
- (85) Je potrebné zachovať a zlepšiť transparentnosť a predvídateľnosť konaní pri vydávaní rozhodnutí, ktoré sú priaznivé pre zachovanie podnikov a pre poskytnutie druhej šance podnikateľom alebo ktoré umožňujú efektívne konkurzné konanie pre neživotaschopné podniky. Zároveň je nutné skrátiť nadmerne dlhé insolvenčné konania v mnohých členských štátoch, ktoré majú za následok právnu neistotu pre veriteľov a investorov a nízke miery uspokojenia pohľadávok. Napokon, vzhľadom na posilnené mechanizmy spolupráce medzi súdmi a správcami v cezhraničných prípadoch stanovené v nariadení (EÚ) 2015/848 sa profesionalita všetkých zúčastnených aktérov musí dostať na porovnateľnú vysokú úroveň v celej únii. Na dosiahnutie uvedených cieľov by členské štáty mali zabezpečiť, aby členovia súdnych a správnych orgánov, ktoré sa zaoberajú konaniami o preventívnej reštrukturalizácii, konkurze a oddĺžení, mali vhodnú odbornú prípravu a potrebné odborné znalosti na plnenie svojich povinností. Takúto odbornú prípravu a odborné znalosti by mohli získať aj počas výkonu funkcie člena súdneho alebo správneho orgánu alebo, pred vymenovaním do takejto funkcie, počas výkonu inej príslušnej funkcie.

- (86) Takáto odborná príprava a odborné znalosti by mali umožniť efektívne prijímanie rozhodnutí s možnými významnými ekonomickými a sociálnymi dôsledkami a nemuseli by sa chápať, že znamenajú, že pracovníci v súdnictve sa musia zaoberať výlučne záležitosťami reštrukturalizácie, konkurzu a oddĺženia. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby reštrukturalizačné, konkurzné a oddĺžovacie konania mohli prebiehať účinne a rýchlo. Účinným spôsobom na dosiahnutie cieľov právnej istoty a účinnosti postupov by mohlo byť vytvorenie špecializovaných súdov alebo komôr alebo vymenovanie špecializovaných sudcov v súlade s vnútroštátnym právom, ako aj sústredenie právomoci v obmedzenom počte súdnych alebo správnych orgánov. Členské štáty by nemali byť povinné ustanoviť, že reštrukturalizačné, konkurzné alebo oddĺžovacie konania majú mať prednosť pred inými konaniami.
- (87) Členské štáty by mali zabezpečiť aj to, aby správcovia v oblasti reštrukturalizácie, konkurzu a oddĺženia, ktorých vymenujú súdne alebo správne orgány (ďalej len „správcovia“): absolvovali vhodnú odbornú prípravu; boli vymenovaní transparentným spôsobom s náležitým zreteľom na potrebu zabezpečiť efektívne postupy; pri vykonávaní svojich úloh podliehali riadnemu dohľadu a svoje úlohy si plnili poctivo. Je dôležité, aby správcovia dodržiavali štandardy stanovené pre takéto úlohy, ako napríklad získanie poistenia profesijnej zodpovednosti. Vhodná odborná príprava, kvalifikácia a odborné znalosti správcov by sa mohli získať aj počas výkonu ich povolania. Členské štáty by nemali byť povinné samy poskytovať potrebné vzdelávanie, ale mohli by tak robiť napríklad profesijné združenia alebo iné subjekty. Správcovia v oblasti insolvenčnej, ako sú vymedzení v nariadení (EÚ) 2015/848, by mali byť zahrnutí do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.
- (88) Táto smernica by nemala brániť členským štátom pri určení, že správcov si vyberá dlžník, veriteľia alebo výbor veriteľov zo zoznamu alebo registra, ktorý vopred schválil súdny alebo správny orgán. Pri výbere správcu by sa dlžníkovi, veriteľom alebo výboru veriteľov mohla poskytnúť určitá miera voľnej úvahy, pokiaľ ide o odborné znalosti a všeobecné skúsenosti správcu a požiadavky konkrétneho prípadu. Dlžníci, ktorí sú fyzickými osobami, by mali byť od tejto povinnosti oslobodení úplne. V prípadoch s cezhraničnými prvkami by sa pri vymenúvaní správcu mala zohľadňovať okrem iného aj schopnosť správcov plniť si povinnosti podľa nariadenia (EÚ) 2015/848 komunikovať a spolupracovať so správcami a súdnymi a správnymi orgánmi z iných členských štátov, ako aj ich ľudské a administratívne zdroje na zvládnutie komplexných prípadov. Členským štátom by sa nemalo brániť, aby si správcu vyberali inými metódami, ako je napríklad náhodný výber softvérovým programom, ak sa zaistí, že sa pri využití uvedených metód bude venovať náležitá pozornosť skúsenostiam a odborným znalostiam správcu. Členské štáty by mali mať možnosť rozhodnúť o prostriedkoch na vznesenie námietky voči výberu alebo vymenovaniu správcu alebo predloženie žiadosti o nahradenie správcu, napríklad prostredníctvom výboru veriteľov.
- (89) Správcovia by mali podliehať kontrolným a regulačným mechanizmom, ktoré by mali zahŕňať účinné opatrenia týkajúce sa vyvodenia zodpovednosti voči správcovi, ktorí si neplnia svoje povinnosti, ako napríklad zníženie odmeny správcu, vylúčenie zo zoznamu alebo registra správcov, ktorí môžu byť vymenovaní v prípadoch insolvenčnej, a vo vhodných prípadoch aj disciplinárne, správne alebo trestné sankcie. Takýmito kontrolnými a regulačnými mechanizmami by nemali byť dotknuté ustanovenia vnútroštátneho práva v oblasti občiansko-právnej zodpovednosti za škodu a za porušenie zmluvných alebo mimozmluvných povinností. Od členských štátov sa by nemalo vyžadovať, aby zriadili osobitné úrady alebo orgány. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby boli informácie o úradoch alebo orgánoch vykonávajúcich dohľad nad správcami verejne dostupné. Na informačné účely by mal postačiť len odkaz napríklad na súdny alebo správny orgán. V zásade by malo byť možné dosiahnuť takéto štandardy bez toho, aby sa vyžadovalo vytvorenie nových povolaní či kvalifikácií podľa vnútroštátneho práva. Členské štáty by mali mať možnosť rozšíriť tieto ustanovenia o odbornej príprave a dohľade nad správcami aj na ďalších správcov, na ktorých sa nevzťahuje táto smernica. Členské štáty by nemali byť povinné ustanoviť, že spory týkajúce sa odmeňovania správcov majú mať prednosť pred inými konaniami.
- (90) Za účelom skrátiť dĺžku konaní, uľahčiť lepšiu účasť veriteľov na reštrukturalizačných, konkurzných a oddĺžovacích konaniach a zabezpečiť podobné podmienky medzi veriteľmi bez ohľadu na to, kde v Únii sa nachádzajú, by členské štáty mali zaviesť ustanovenia, ktoré umožnia dlžníkom, veriteľom, správcovi a súdnym a správnym orgánom používať prostriedky elektronickej komunikácie. Procesné kroky, ako je prihlásenie pohľadávok veriteľov, informovanie veriteľov alebo podanie námietky a odvolania, by preto malo byť možné uskutočniť prostriedkami elektronickej komunikácie. Členské štáty by mali mať možnosť ustanoviť, že oznámenia sa môžu veriteľovi zasielať elektronicky iba v prípade, ak daný veriteľ s elektronicou komunikáciou vopred súhlasil.

- (91) Účastníci reštrukturalizačných, konkurzných a oddľžovacích konaní by nemali byť povinní používať prostriedky elektronickej komunikácie, ak takéto použitie nie je podľa vnútroštátneho práva povinné, pričom nie je dotknutá možnosť členských štátov zaviesť povinný systém elektronickeho podávania a doručovania dokumentov v rámci reštrukturalizačných, konkurzných a oddľžovacích konaní. Členské štáty by mali mať možnosť vybrať si prostriedok elektronickej komunikácie. Príklady takýchto prostriedkov by mohli zahŕňať špecializovaný systém na elektronicke zasielanie takýchto dokumentov alebo používanie elektronickej pošty, pričom nie je dotknutá možnosť členských štátov zaviesť prvky na zaistenie bezpečnosti elektronickeho zasielania, ako napríklad elektronický podpis alebo dôveryhodné služby, ako sú elektronicke doručovacie služby pre registrované zásielky v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 ⁽¹⁷⁾.
- (92) Je dôležité zhromažďovať spoľahlivé a porovnateľné údaje o priebehu reštrukturalizačných, konkurzných a oddľžovacích konaní s cieľom monitorovať vykonávanie a uplatňovanie tejto smernice. Členské štáty by preto mali zhromažďovať a zoskupovať do celku údaje, ktoré sú dostatočne podrobné na to, aby sa umožnilo presné posúdenie toho, ako smernica funguje v praxi, a mali by tieto údaje oznamovať Komisii. Oznamovací formulár na zasielanie týchto údajov Komisii (ďalej len „formulár“) by mala vytvoriť Komisia s pomocou výboru v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ⁽¹⁸⁾. Vo formulári by sa mal uviesť stručný zoznam hlavných výsledkov konaní, ktoré sú spoločné pre všetky členské štáty. Napríklad v prípade reštrukturalizačného konania by hlavnými výsledkami mohli byť: plán potvrdený súdom; plány, ktoré neboli potvrdené súdom; reštrukturalizačné konania, ktoré sa zmenili na konkurzné konania alebo ktoré sa ukončili z dôvodu začatia konkurzných konaní skôr, ako bol plán potvrdený súdom. Členské štáty by nemali byť povinné uvádzať rozdelenie podľa druhu výsledkov, pokiaľ ide o konania, ktoré sa skončia pred prijatím akýchkoľvek príslušných opatrení, ale mohli by namiesto toho poskytnúť spoločné číslo pre všetky konania, ktoré sa vyhlásili za neprípustné, boli zamietnuté alebo stiahnuté pred začatím.
- (93) Oznamovací formulár by mal obsahovať zoznam možností, ktoré by členské štáty mohli vziať do úvahy pri určovaní veľkosti dlžníka, pričom by sa vychádzalo z jedného alebo viacerých prvkov vymedzenia pojmov MSP a veľkého podniku, ktoré sú spoločné pre všetky členské štáty. Zoznam by mal zahŕňať možnosť určiť veľkosť dlžníka len na základe počtu pracovníkov. Vo formulári by sa mali vymedziť prvky priemerných nákladov a priemerné miery uspokojenia pohľadávok, v súvislosti s ktorými by členské štáty mali mať možnosť zbierať údaje dobrovoľne; formulár by mal poskytovať usmernenie o prvkoch, ktoré by sa mohli zohľadniť, keď členské štáty použijú techniku výberu vzorky, napríklad o veľkosti vzorky na zabezpečenie reprezentatívnosti z hľadiska geografického rozloženia, veľkosti dlžníkov a odvetvia; a mal by zahŕňať príležitosť pre členské štáty poskytnúť akékoľvek dodatočné informácie, ktoré majú k dispozícii, napríklad o celkovej výške majetku a záväzkov dlžníkov.
- (94) Stabilita finančných trhov vo veľkej miere závisí od dohôd o finančných zábezpekách, najmä v prípade, že sa poskytne zábezpeka v súvislosti s účasťou v osobitných systémoch alebo na operáciách centrálnej banky a keď sa poskytnú marže centrálnym protistranám. Keďže hodnota finančných nástrojov, ktoré sú poskytnuté ako zábezpeka, môže byť veľmi nestála, je mimoriadne dôležité rýchlo realizovať ich hodnotu, skôr ako poklesne. Ustanovenia smerníc Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES ⁽¹⁹⁾, 2002/47/ES ⁽²⁰⁾ a nariadenia (EÚ) č. 648/2012 by sa preto mali uplatňovať bez ohľadu na ustanovenia tejto smernice. Členským štátom by sa malo umožniť, aby oslobodili dohody o vzájomnom započítavaní vrátane vzájomného započítavania pri uzatvorení (close-out netting) od účinkov prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, a to aj za okolností, keď sa na ne nevzťahuje smernica 98/26/ES, 2002/47/ES a nariadenie (EÚ) č. 648/2012, ak sú takéto dojednania vynútené podľa právnych predpisov príslušného členského štátu, a to aj v prípade začatého insolvenčného konania.

⁽¹⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronicke transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 73).

⁽¹⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽¹⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES z 19. mája 1998 o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov (Ú. v. ES L 166, 11.6.1998, s. 45).

⁽²⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách (Ú. v. ES L 168, 27.6.2002, s. 43).

To by mohol byť prípad značného počtu rámcových dohôd, ktoré nefinančné, ako aj finančné protistrany vo veľkej miere využívajú na finančných, energetických a komoditných trhoch. Takéto dojednania znižujú systémové riziká, najmä na trhoch s derivátmi. Takéto dojednania by preto mohli byť oslobodené od obmedzení, ktoré právne predpisy v oblasti platobnej neschopnosti ukladajú na nesplnené zmluvy. Členským štátom by sa preto zároveň malo v prípade začatia insolvenčného konania umožniť oslobodiť od účinkov prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, dohody o štatutárnom vzájomnom započítavaní pri uzatvorení. Na sumu, ktorá je výsledkom uplatnenia dohôd o vzájomnom započítavaní pri uzatvorení, by sa však malo vzťahovať prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov.

- (95) Členské štáty, ktoré sú zmluvnými stranami Dohovoru o medzinárodných zábezpekách na mobilné zariadenia podpísaného v Kapskom Meste 16. novembra 2001, by mali mať možnosť naďalej dodržiavať svoje existujúce medzinárodné záväzky. Ustanovenia tejto smernice týkajúce sa rámcov preventívnej reštrukturalizácie by sa mali uplatňovať s výnimkami potrebnými na zabezpečenie uplatňovania uvedených ustanovení bez toho, aby nimi bolo dotknuté uplatňovanie uvedeného dohovoru a jeho protokolov.
- (96) Účinnosť tohto procesu prijatia a realizácie reštrukturalizačného plánu by nemala byť ohrozená právom obchodných spoločností. Členské štáty by sa preto nemali odchýliť od požiadaviek stanovených v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 ⁽²¹⁾, ktoré sa týkajú povinností zvolať valné zhromaždenie a prednostného ponúknutia akcií existujúcim akcionárom, v rozsahu a na obdobie, ktoré je potrebné na zabezpečenie toho, aby akcionári nemarili snahu o reštrukturalizáciu zneužívaním svojich práv podľa uvedenej smernice. Členské štáty by mohli napríklad potrebovať zaviesť výnimky z povinnosti zvolať valné zhromaždenie akcionárov alebo z bežných lehôt, v prípadoch keď má manažment podniknúť naliehavé opatrenia na ochranu majetku spoločnosti, napríklad požiadanim o prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov a ak dôjde k vážnej a náhlejšej strate upísaného základného imania a hrozbe úpadku. Výnimky z práva obchodných spoločností by sa mohli požadovať aj vtedy, keď sa v reštrukturalizačnom pláne ustanovuje vydanie nových akcií, ktoré by sa mohli prioritne ponúknuť veriteľom ako konverziu dlhu na kapitál, alebo na zníženie sumy upísaného základného imania v prípade prevodu častí podniku. Takéto výnimky by mali byť časovo ohraničené tým, čo členské štáty považujú za potrebné na ustanovenie preventívneho reštrukturalizačného rámca. Členské štáty by však nemali byť povinné odchýliť sa od práva obchodných spoločností úplne alebo čiastočne, na neurčitý alebo na obmedzený čas za predpokladu, že dokážu zabezpečiť, aby ich požiadavky práva obchodných spoločností neohrozili účinnosť procesu reštrukturalizácie, alebo že členské štáty majú iné, rovnako účinné nástroje, ktorými sa zabezpečí, že akcionári bezdôvodne nezabránia prijatiu alebo vykonávaniu reštrukturalizačného plánu, ktorým by sa obnovila životaschopnosť podniku. V tejto súvislosti by mali členské štáty pripisovať osobitný význam účinnosti ustanovení vzťahujúcich sa na prerušenie individuálneho konania, v ktorom dochádza k vymáhaniu nárokov, a potvrdenie reštrukturalizačného plánu, čo by sa nemalo neprimerane narušiť výzvami na valné zhromaždenie akcionárov ani výsledkami tohto zhromaždenia. Smernica (EÚ) 2017/1132 by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť. Členské štáty by mali do istej miery samy posúdiť, aké výnimky sú potrebné v súvislosti s vnútroštátnym právom obchodných spoločností na to, aby sa účinne implementovala táto smernica, a mali by tiež ustanoviť podobné výnimky z ustanovení smernice (EÚ) 2017/1132 v prípade insolvenčného konania, na ktoré sa nevzťahuje táto smernica, ale ktoré umožňuje prijatie reštrukturalizačných opatrení.
- (97) Pokiaľ ide o zavedenie a následné zmeny vzoru na oznamovanie údajov, na Komisiu by mali byť prenesené vykonávacie právomoci. Tieto právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011.
- (98) Komisia by mala uskutočniť štúdiu, v ktorej by posúdila potrebu predloženia legislatívnych návrhov s cieľom riešiť úpadok osôb nevykonávajúcich obchodnú, podnikateľskú, remeselnú alebo samostatnú zárobkovú činnosť, ktoré sú ako spotrebiteľia, a to v dobrej viere, či už dočasne alebo trvalo, platobne neschopné. V takejto štúdii by sa malo preskúmať, či je potrebné pre tieto osoby zaistiť prístup k základným tovarom a službám, aby sa im zabezpečili slušné životné podmienky.
- (99) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 k vysvetľujúcim dokumentom ⁽²²⁾ sa členské štáty zaviazali, že v odôvodnených prípadoch k svojim oznámeniam o transpozičných opatreniach pripoja jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarcia domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené.

⁽²¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností (Ú. v. EÚ L 169, 30.6.2017, s. 46).

⁽²²⁾ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

(100) Keďže ciele tejto smernice nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, pretože rozdiely medzi vnútroštátnymi rámcami reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti by naďalej vytvárali prekážky voľného pohybu kapitálu a slobode usadiť sa, ale je ich možné lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity, ako sa stanovuje v článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie uvedených cieľov.

(101) Európska centrálna banka vydala dňa 7. júna 2017 stanovisko ⁽²³⁾,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

HLAVA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Touto smernicou sa stanovujú pravidlá týkajúce sa:
 - a) rámcov preventívnej reštrukturalizácie dostupných pre dlžníkov vo finančných ťažkostiach, ak existuje hrozba úpadku, s cieľom zabrániť úpadku a zabezpečiť životaschopnosť dlžníka;
 - b) konaní vedúcich k oddĺženiu od dlhov, ktoré vznikli podnikateľom v úpadku; a
 - c) opatrení na zvýšenie účinnosti reštrukturalizačných, konkurzných a oddľžovacích konaní.
2. Táto smernica sa nevzťahuje na konania uvedené v odseku 1 tohto článku, ktoré sa týkajú dlžníkov, ktorými sú:
 - a) poisťovne alebo zaistovne, ako sa vymedzujú v článku 13 bodoch 1 a 4 smernice 2009/138/ES;
 - b) úverové inštitúcie, ako sa vymedzujú v článku 4 ods. 1 bode 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
 - c) investičné spoločnosti alebo podniky kolektívneho investovania, ako sa vymedzujú v článku 4 ods. 1 bodoch 2 a 7 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
 - d) centrálné protistrany, ako sa vymedzujú v článku 2 bode 1 nariadenia (EÚ) č. 648/2012;
 - e) centrálné depozitáre cenných papierov, ako sa vymedzujú v článku 2 ods. 1 bode 1 nariadenia (EÚ) č. 909/2014;
 - f) iné finančné inštitúcie a subjekty uvedené v článku 1 ods. 1 prvom pododseku smernice 2014/59/EÚ;
 - g) verejné subjekty podľa vnútroštátneho práva; a
 - h) fyzické osoby, ktoré nie sú podnikateľmi.
3. Členské štáty môžu vylúčiť z rozsahu tejto smernice konania uvedené v odseku 1 týkajúce sa dlžníkov, ktorí sú inými finančnými subjektmi ako tie, ktoré sú uvedené v odseku 2, poskytujúcimi finančné služby, na ktoré sa vzťahujú osobitné dojednania, podľa ktorých majú vnútroštátne orgány dohľadu alebo orgány pre riešenie krízových situácií rozsiahle intervenčné právomoci porovnateľné s právomocami ustanovenými v práve Únie a vo vnútroštátnom práve vo vzťahu k finančným subjektom uvedeným v odseku 2. Členské štáty oznámia tieto osobitné dojednania Komisii.
4. Členské štáty môžu rozšíriť uplatňovanie konaní uvedených v odseku 1 písm. b) na fyzické osoby v úpadku, ktoré nie sú podnikateľmi.

Členské štáty môžu obmedziť uplatňovanie odseku 1 písm. a) na právnické osoby.

⁽²³⁾ Ú. v. EÚ C 236, 21.7.2017, s. 2.

5. Členské štáty môžu ustanoviť, že z rámcov preventívnej reštrukturalizácie uvedených v odseku 1 písm. a) sú vylúčené alebo týmito rámcami nie sú ovplyvnené tieto pohľadávky:
- existujúce a budúce pohľadávky súčasných alebo bývalých pracovníkov;
 - pohľadávky na výživné vyplývajúce z rodinných vzťahov, rodičovstva, manželstva alebo príbuzenských vzťahov; alebo
 - pohľadávky vyplývajúce z mimozmluvnej zodpovednosti dlžníka.
6. Členské štáty zabezpečia, aby rámce preventívnej reštrukturalizácie nemali vplyv na vzniknuté nároky vyplývajúce z dôchodkového poistenia zamestnancov.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

- Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:
 - „reštrukturalizácia“ sú opatrenia s cieľom reštrukturalizovať podnik dlžníka, ktoré zahŕňajú zmenu v zložení, podmienkach alebo štruktúre aktív a pasív dlžníka alebo akejkoľvek inej časti kapitálovej štruktúry dlžníka, napríklad predaj majetku alebo častí podniku, a v prípade, že tak ustanovujú vnútroštátne právne predpisy, predaj podniku s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti, ako aj všetky potrebné prevádzkové zmeny, alebo kombináciu týchto prvkov;
 - „dotknuté strany“ sú veritelia zahŕňajúci v prípade, že je to uplatniteľné podľa vnútroštátnych právnych predpisov, pracovníkov, alebo skupiny veriteľov, a ak je to uplatniteľné podľa vnútroštátnych právnych predpisov, držiteľia majetkovej účasti, ktorých pohľadávky alebo podiely sú priamo dotknuté reštrukturalizačným plánom;
 - „držiteľ majetkovej účasti“ je osoba, ktorá má vlastnícky podiel na dlžníkovi alebo na podniku dlžníka, vrátane akcionára, pokiaľ táto osoba nie je veriteľom;
 - „prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov“ je dočasné pozastavenie uplatňovania práva veriteľa vymáhať pohľadávku voči dlžníkovi povolené súdnym alebo správnym orgánom alebo uplatňované zo zákona, a ak tak ustanovujú vnútroštátne právne predpisy, voči tretej strane poskytujúcej zábezpeku, v kontexte súdneho, správneho alebo iného konania, alebo práva na mimosúdne zaistenie alebo speňaženie majetku alebo podniku dlžníka;
 - „nesplnená zmluva“ je zmluva medzi dlžníkom a jedným alebo viacerými veriteľmi, podľa ktorej majú strany ešte stále povinnosti plnenia v čase povolenia alebo uplatňovania prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov;
 - „test najlepšieho záujmu veriteľov“ je test, ktorým sa určí, či postavenie akéhokoľvek nesúhlasného veriteľa nebude v rámci reštrukturalizačného plánu horšie, ako by bolo, ak by sa uplatnilo zvyčajné poradie pohľadávok v konkurze podľa vnútroštátnych právnych predpisov, buď v prípade konkurzu, či už speňažením po častiach alebo predajom s predpokladom ďalšieho prevádzkovania podniku, alebo v prípade ďalšieho najlepšieho alternatívneho scenára, ak by reštrukturalizačný plán nebol potvrdený;
 - „nové financovanie“ je akákoľvek nová finančná pomoc, ktorá je poskytnutá zo strany existujúceho alebo nového veriteľa na vykonanie reštrukturalizačného plánu, a ktorá je zahrnutá v tomto reštrukturalizačnom pláne;
 - „dočasné financovanie“ je akákoľvek nová finančná pomoc poskytnutá zo strany existujúceho alebo nového veriteľa, ktorá zahŕňa minimálne finančnú pomoc počas prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, pričom je primeraná a bezodkladne potrebná pre podnik dlžníka na to, aby mohol pokračovať v činnosti, alebo na zachovanie alebo zvýšenie hodnoty tohto podniku;
 - „podnikateľ“ je fyzická osoba vykonávajúca obchodnú, podnikateľskú, remeselnú alebo samostatnú zárobkovú činnosť;
 - „úplné oddĺženie“ je zrušenie vymáhania od podnikateľov ich nezaplatené dlhy, ktoré môžu byť predmetom oddĺženia, alebo zrušenie nezaplatených dlhov, ktoré môžu byť predmetom oddĺženia, ako takých v rámci konania, ktorý môže zahŕňať speňaženie majetku alebo splátkový kalendár alebo oboje;
 - „splátkový kalendár“ je plán úhrad určených súm k určeným dátumom zo strany podnikateľa v úpadku v prospech veriteľov alebo pravidelné prevody určitej časti disponibilného príjmu podnikateľa v prospech veriteľov počas lehoty oddĺženia;

12. „správca v oblasti reštrukturalizácie“ je akákoľvek osoba alebo orgán vymenovaný súdnym alebo správnym orgánom predovšetkým na vykonávanie jednej alebo viacerých z týchto úloh:
 - a) pomáhať dlžníkovi alebo veriteľom pri vypracovaní reštrukturalizačného plánu alebo pri rokovaní o takomto pláne;
 - b) dohliadať na činnosť dlžníka počas rokovaní o reštrukturalizačnom pláne a podávať správy súdnemu alebo správne mu orgánu;
 - c) prevziať čiastočnú kontrolu nad majetkom alebo záležitosťami dlžníka počas rokovaní.
2. Na účely tejto smernice sa za pojmy, ktoré sú vymedzené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, považujú tieto pojmy:
 - a) úpadok;
 - b) hrozba úpadku;
 - c) mikro, malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“).

Článok 3

Včasný varovanie a prístup k informáciám

1. Členské štáty zabezpečia, aby mali dlžníci prístup k jednému alebo viacerým jasným a transparentným nástrojom včasného varovania, ktoré dokážu odhaliť okolnosti, ktoré by mohli spôsobiť hrozbu úpadku a môžu im signalizovať potrebu bezodkladne konať.

Na účely prvého pododseku môžu členské štáty využiť aktuálne IT technológie na oznamovanie a online komunikáciu.

2. Nástroje včasného varovania môžu zahŕňať:
 - a) mechanizmy varovania v prípade, že dlžník neuskutočnil niektoré druhy platieb;
 - b) poradenské služby poskytované verejnými alebo súkromnými organizáciami;
 - c) stimuly v zmysle vnútroštátnych právnych predpisov určené tretím stranám s relevantnými informáciami o dlžníkovi, ako sú účtovníci, daňové orgány a orgány sociálneho zabezpečenia, aby dlžníka upozornili na negatívny vývoj.
3. Členské štáty zabezpečia, aby mali dlžníci a zástupcovia zamestnancov prístup k relevantným a aktuálnym informáciám o dostupnosti nástrojov včasného varovania, ako aj o konaniach a opatreniach týkajúcich sa reštrukturalizácie a oddĺženia.
4. Členské štáty zabezpečia, aby informácie o prístupe k nástrojom včasného varovania boli verejne dostupné online, a to najmä pre MSP, a boli ľahko prístupné a prezentované spôsobom, ktorý je používateľsky ústretový.
5. Členské štáty môžu zástupcom zamestnancov poskytnúť podporu pri posudzovaní ekonomickej situácie dlžníka.

HLAVA II

RÁMCE PREVENTÍVNEJ REŠTRUKTURALIZÁCIE

KAPITOLA 1

Dostupnosť rámcov preventívnej reštrukturalizácie

Článok 4

Dostupnosť rámcov preventívnej reštrukturalizácie

1. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade hrozby úpadku mali dlžníci prístup k rámcu preventívnej reštrukturalizácie, ktorý im umožní reštrukturalizáciu, a to s cieľom zabrániť úpadku a zabezpečiť ich životaschopnosť bez toho, aby boli dotknuté iné riešenia na zabránenie úpadku, a tak ochrániť pracovné miesta a zachovať podnikateľskú činnosť.

2. Členské štáty môžu ustanoviť, aby dlžníci, ktorí boli odsúdení za závažné porušenie povinností v oblasti účtovníctva alebo výkazníctva podľa vnútroštátneho práva, mohli získať prístup k rámcu preventívnej reštrukturalizácie iba po tom, ako títo dlžníci prijímú primerané opatrenia na nápravu problémov, ktoré viedli k ich odsúdeniu, s cieľom poskytnúť veriteľom potrebné informácie, ktoré im umožnia prijať rozhodnutie počas rokovaní o reštrukturalizácii.
 3. Členské štáty môžu zachovať alebo zaviesť test životaschopnosti podľa vnútroštátnych právnych predpisov za predpokladu, že takýto test má za cieľ vylúčiť dlžníkov, ktorí nemajú perspektívu životaschopnosti, a môže sa vykonať bez ujmy na majetku dlžníkov.
 4. Členské štáty môžu obmedziť počet prístupov dlžníka za určité obdobie k rámcu preventívnej reštrukturalizácie ustanovenému podľa tejto smernice.
 5. Rámec preventívnej reštrukturalizácie ustanovený touto smernicou môže pozostávať z jedného alebo viacerých konaní, opatrení alebo ustanovení, pričom niektoré z nich môžu byť mimosúdne, bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek iné rámce reštrukturalizácie podľa vnútroštátnych právnych predpisov.
- Členské štáty zabezpečia, aby takýto reštrukturalizačný rámec súvislo poskytoval dlžníkom a dotknutým stranám práva a záruky ustanovené v tejto hlave.
6. Členské štáty môžu zaviesť ustanovenia, ktorými sa obmedzuje účasť súdneho alebo správneho orgánu v rámci preventívnej reštrukturalizácie, ak je to potrebné a primerané, pričom zabezpečia, aby boli chránené práva akýchkoľvek dotknutých osôb a relevantných zainteresovaných strán.
 7. Rámec preventívnej reštrukturalizácie ustanovené podľa tejto smernice je dostupný na žiadosť dlžníkov.
 8. Členské štáty môžu takisto ustanoviť, aby rámce preventívnej reštrukturalizácie ustanovené podľa tejto smernice boli dostupné aj na žiadosť veriteľov a zástupcov zamestnancov, ak s tým dlžník súhlasí. Členské štáty môžu obmedziť uvedenú požiadavku získať súhlas dlžníka na prípady, keď dlžníkmi sú MSP.

KAPITOLA 2

Uľahčenie rokovaní o plánoch preventívnej reštrukturalizácie

Článok 5

Dlžník s oprávnením na správu

1. Členské štáty zabezpečia, aby si dlžníci prístupujúci ku konaniam preventívnej reštrukturalizácie zachovali úplnú alebo aspoň čiastočnú kontrolu nad svojím majetkom a každodennou prevádzkou ich podniku.
2. Ak je to potrebné, o vymenovaní správcu v oblasti reštrukturalizácie súdnym alebo správnym orgánom sa rozhoduje individuálne, s výnimkou určitých okolností, za ktorých môžu členské štáty vyžadovať v každom prípade povinné vymenovanie takéhoto správcu.
3. Členské štáty požadujú vymenovanie správcu v oblasti reštrukturalizácie, aby pomáhal dlžníkovi a veriteľom pri rokovaní a vypracovaní plánu, aspoň v týchto prípadoch:
 - a) ak súdny alebo správny orgán povolí všeobecné prerušenie jednotlivých konaní v súlade s článkom 6 ods. 3, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, a súdny alebo správny orgán rozhodne, že takýto správca v oblasti reštrukturalizácie je potrebný na ochranu záujmov strán konania;
 - b) ak musí reštrukturalizačný plán potvrdiť súdny alebo správny orgán prostredníctvom prelomenia nesúhlasu medzi skupinami v súlade s článkom 11; alebo
 - c) ak o to požiada dlžník alebo väčšina veriteľov, za predpokladu, že v druhom prípade znášajú náklady správcu v oblasti reštrukturalizácie veriteľa.

Článok 6

Prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov

1. Členské štáty zabezpečia, aby dlžníci mohli využiť prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, na podporu rokovaní o reštrukturalizačnom pláne v medziach rámca preventívnej reštrukturalizácie.

Členské štáty môžu ustanoviť, že súdne alebo správne orgány môžu zamietnuť povolenie prerušiť jednotlivé konania, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, ak takéto prerušenie nie je nevyhnutné, alebo ak by nespĺnilo cieľ stanovený v prvom pododseku.

2. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 4 a 5, členské štáty zabezpečia, aby sa prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, mohlo vzťahovať na všetky typy pohľadávok vrátane zabezpečených pohľadávok a prednostných pohľadávok.

3. Členské štáty môžu ustanoviť, že prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, môže byť všeobecné, vzťahujúce sa na všetkých veriteľov, alebo môže byť obmedzené, vzťahujúce sa na jedného alebo viacerých jednotlivých veriteľov alebo kategórie veriteľov.

V prípade obmedzeného prerušenia sa prerušenie vzťahuje iba na veriteľov, ktorí boli informovaní v súlade s vnútroštátnym právom o rokovaníach uvedených v odseku 1 o reštrukturalizačnom pláne alebo o prerušení.

4. Členské štáty môžu vylúčiť určité pohľadávky alebo kategórie pohľadávok z rozsahu prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, za presne vymedzených okolností, ak je takéto vylúčenie riadne odôvodnené, a:

a) ak nie je pravdepodobné, že by vymáhanie nárokov ohrozilo reštrukturalizáciu podniku; alebo

b) ak by prerušenie viedlo k nespravodlivému poškodeniu veriteľov, ktorí majú tieto pohľadávky.

5. Odsek 2 sa neuplatňuje na pohľadávky pracovníkov.

Odchylné od prvého pododseku môžu členské štáty na pohľadávky pracovníkov uplatniť odsek 2, ak a pokiaľ zabezpečia, že vyplatenie takýchto pohľadávok bude garantované v rámci preventívnej reštrukturalizácie na podobnej úrovni ochrany.

6. Prvotné trvanie prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, sa obmedzuje na obdobie najviac štyroch mesiacov.

7. Bez ohľadu na odsek 6 môžu členské štáty súdnym alebo správnym orgánom poskytnúť možnosť predĺžiť trvanie prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, alebo povoliť nové prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, na žiadosť dlžníka, veriteľa alebo prípadne správcu v oblasti reštrukturalizácie. Takéto predĺženie alebo nové prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, sa povolia, len ak presne vymedzené okolnosti preukazujú, že takéto predĺženia alebo nové prerušenia sú riadne odôvodnené, napríklad ak:

a) sa v rokovaníach o reštrukturalizačnom pláne dosiahol náležitý pokrok;

b) pokračovaním prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, nedochádza k nespravodlivému poškodzovaniu práv alebo záujmov ani jednej z dotknutých strán; alebo

c) sa insolvenčné konanie, ktoré by mohlo podľa vnútroštátnych právnych predpisov skončiť konkurzom dlžníka, v súvislosti s dlžníkom ešte nezačal.

8. Celkové trvanie prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, vrátane predĺžení a obnovení, nesmie presiahnuť dvanásť mesiacov.

Ak sa členské štáty rozhodnú implementovať túto smernicu prostredníctvom jedného alebo viacerých konaní alebo opatrení, ktoré nespĺňajú podmienky oznamovania podľa prílohy A k nariadeniu (EÚ) 2015/848, celkové trvanie prerušenia v rámci takýchto konaní sa obmedzí na najviac štyri mesiace, ak sa centrum hlavného záujmu dlžníka presunulo z iného členského štátu v rámci trojmesačného obdobia predchádzajúceho podaniu žiadosti o začatie konania o preventívnej reštrukturalizácii.

9. Členské štáty zabezpečia, aby súdne alebo správne orgány mohli zrušiť prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, v týchto prípadoch:

a) prerušenie už nespĺňa cieľ spočívajúci v podpore rokovaní o reštrukturalizačnom pláne, napríklad ak je zrejmé, že časť veriteľov, ktorí by v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi mohli zabrániť prijatiu reštrukturalizačného plánu, nepodporuje pokračovanie rokovaní;

b) na žiadosť dlžníka alebo správcu v oblasti reštrukturalizácie;

- c) ak tak ustanovujú vnútroštátne právne predpisy, ak prerušením jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, je alebo by bol nespravodlivo poškodený jeden alebo viacerí veritelia alebo jedna alebo viacero skupín veriteľov; alebo
- d) ak by v dôsledku prerušenia došlo k úpadku veriteľa, ak tak ustanovujú vnútroštátne právne predpisy.

Členské štáty môžu podľa prvého pododseku obmedziť právo zrušiť prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, na situácie, keď veritelia nedostali príležitosť byť vypočutí pred tým, ako toto prerušenie nadobudlo účinnosť, alebo pred tým, ako súdny alebo správny orgán povolil jeho predĺženie.

Členské štáty môžu stanoviť minimálne obdobie, ktoré nie je dlhšie ako obdobie uvedené v odseku 6, počas ktorého nemožno zrušiť prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov.

Článok 7

Účinky prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov

1. V prípade, že počas prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, vznikne dlžníkovi povinnosť podľa vnútroštátneho práva požiadať o začatie insolvenčného konania, ktorý by mohol skončiť konkurzom dlžníka, uplatňovanie tejto povinnosti sa počas tohto prerušenia pozastaví.
2. Prerušením jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, v súlade s článkom 6 sa počas trvania tohto prerušenia pozastaví na žiadosť jedného alebo viacerých veriteľov začatie insolvenčného konania, ktorý by mohol skončiť konkurzom dlžníka.
3. Členské štáty sa môžu odchyliť od odsekov 1 a 2 v situáciách, ak je dlžník platobne neschopný. V takýchto prípadoch členské štáty zabezpečia, aby súdny alebo správny orgán mohol rozhodnúť o zachovaní benefitu spočívajúceho v prerušení jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, ak by vzhľadom na okolnosti daného prípadu nebolo začatie insolvenčného konania, ktorý by mohol skončiť konkurzom dlžníka, vo všeobecnom záujme veriteľov.
4. Členské štáty ustanovia pravidlá, ktoré veriteľom, na ktorých sa prerušenie vzťahuje, zabraňujú, aby odložili plnenie, ukončili, urýchlili alebo akýmkoľvek iným spôsobom zmenili základné nesplnené zmluvy, ktoré sú na škodu dlžníka, kvôli dlhom, ktoré vznikli pred prerušením, a to len z dôvodu, že ich dlžník nezaplatil. Za základné nesplnené zmluvy sa považujú nesplnené zmluvy, ktoré sú potrebné na pokračovanie každodennej prevádzky podniku, vrátane dodaní, ktorých pozastavenie by viedlo k zastaveniu činnosti dlžníka.

Prvý pododsek nebráni členským štátom poskytnúť takýmto veriteľom primerané záruky s cieľom zabrániť, aby v dôsledku uvedeného pododseku došlo k nespravodlivému poškodeniu týchto veriteľov.

Členské štáty môžu ustanoviť, že tento odsek sa vzťahuje aj na nesplnené zmluvy, ktoré nie sú základné.

5. Členské štáty zabezpečia, aby veritelia nemohli odložiť plnenie ani ukončiť, urýchlil, ani nijakým iným spôsobom na škodu dlžníka zmeniť nesplnené zmluvy na základe zmluvnej doložky, ktorou sa stanovujú takéto opatrenia, len z dôvodu:
 - a) žiadosti o začatie konania o preventívnej reštrukturalizácii;
 - b) žiadosti o prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov;
 - c) začatia konania o preventívnej reštrukturalizácii; alebo
 - d) povolenia prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, ako takého.
6. Členské štáty môžu ustanoviť, že prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, sa nevzťahuje na dohody o vzájomnom započítavaní, vrátane dohôd o vzájomnom započítavaní pri uzatvorení, na finančných trhoch, na trhoch s energiou a komoditných trhoch, a to ani v prípadoch, keď sa neuplatňuje článok 31 ods. 1, ak sú takéto dohody vynútiteľné podľa vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti úpadku. Prerušenie sa však uplatňuje na vymáhanie pohľadávky veriteľom voči dlžníkovi vzniknutej v dôsledku plnenia dohody o vzájomnom započítavaní.

Prvý pododsek sa neuplatňuje na zmluvy o dodaní tovaru, poskytnutí služieb alebo dodaní energií potrebných na prevádzkovanie podniku dlžníka, s výnimkou situácie, keď takéto zmluvy majú formu pozície obchodovanej na burze alebo inom trhu, ktorú možno kedykoľvek nahradiť v aktuálnej trhovej hodnote.

7. Členské štáty zabezpečia, aby skončenie prerušenia jednotlivých konaní bez prijatia reštrukturalizačného plánu samo osebe nevedlo k začatiu insolvenčného konania, ktorý by mohol skončiť konkurzom dlžníka, pokiaľ nie sú na takéto začatie splnené ostatné podmienky podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

KAPITOLA 3

Reštrukturalizačné plány

Článok 8

Obsah reštrukturalizačných plánov

1. Členské štáty vyžadujú, aby reštrukturalizačné plány predložené na prijatie v súlade s článkom 9 alebo na potvrdenie súdnym alebo správnym orgánom v súlade s článkom 10, obsahovali aspoň tieto informácie:

- a) označenie dlžníka;
- b) majetok a záväzky dlžníka v čase predloženia reštrukturalizačného plánu vrátane hodnoty majetku, opisu ekonomickej situácie dlžníka a postavenia pracovníkov a opis príčin a rozsahu ťažkostí dlžníka;
- c) dotknuté strany, uvedené jednotlivo alebo opísané pomocou kategórií dlhu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ako aj ich pohľadávky alebo podiely zahrnuté v reštrukturalizačnom pláne;
- d) v náležitých prípadoch skupiny, do ktorých boli dotknuté strany zoskupené, na účely prijatia reštrukturalizačného plánu a príslušné hodnoty pohľadávok a podielov v každej skupine;
- e) v náležitých prípadoch strany, či už uvedené jednotlivo alebo opísané pomocou kategórií dlhu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktoré nie sú dotknuté reštrukturalizačným plánom, spolu s opisom dôvodov, prečo sa navrhuje, aby ostali nedotknuté;
- f) prípadne totožnosť správcu v oblasti reštrukturalizácie;
- g) podmienky reštrukturalizačného plánu, zahŕňajúce predovšetkým:
 - i) akékoľvek navrhované reštrukturalizačné opatrenia uvedené v článku 2 ods. 1 bode 1;
 - ii) prípadne navrhované trvanie akýchkoľvek reštrukturalizačných opatrení;
 - iii) dojednania, pokiaľ ide o poskytovanie informácií zástupcom zamestnancov a konzultácie s nimi v súlade s právnymi predpismi Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi;
 - iv) prípadne celkové dôsledky, pokiaľ ide o zamestnanie, ako je prepúšťanie, práca na skrátený pracovný úväzok alebo podobne;
 - v) odhadované finančné toky dlžníka, ak to stanovujú vnútroštátne právne predpisy; a
 - vi) každé nové financovanie plánované ako súčasť reštrukturalizačného plánu a dôvody, prečo je potrebné pre vykonanie tohto plánu;
- h) odôvodnenie, v ktorom sa vysvetľuje, prečo má reštrukturalizačný plán rozumnú vyhladku na zabránenie úpadku dlžníka a na zabezpečenie životaschopnosti podniku vrátane nevyhnutných predpokladov úspechu plánu. Členské štáty môžu vyžadovať, aby bolo uvedené odôvodnenie vypracované alebo potvrdené externým expertom alebo správcom v oblasti reštrukturalizácie, ak bol takýto správca vymenovaný.

2. Členské štáty sprístupnia online komplexný kontrolný zoznam na účely reštrukturalizačných plánov prispôbený potrebám MSP. Kontrolný zoznam obsahuje praktické usmernenia o tom, ako sa musí reštrukturalizačný plán vypracovať podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

Tento kontrolný zoznam je k dispozícii v úradnom jazyku alebo jazykoch členského štátu. Členské štáty zväžia zabezpečenie dostupnosti kontrolného zoznamu rovnako aspoň v jednom ďalšom jazyku, najmä v jazyku používanom v medzinárodnom obchode.

Článok 9

Prijatie reštrukturalizačných plánov

1. Členské štáty zabezpečia, aby bez ohľadu na to, kto požiada o konanie o preventívnej reštrukturalizácii v súlade s článkom 4, mali dlžníci právo predložiť dotknutým stranám na prijatie reštrukturalizačné plány.

Členské štáty môžu tiež ustanoviť, že veritelia a správcovia v oblasti reštrukturalizácie majú právo predkladať reštrukturalizačné plány a za akých podmienok tak môžu urobiť.

2. Členské štáty zabezpečia, aby dotknuté strany mali právo hlasovať o prijatí reštrukturalizačného plánu.

Veritelia, ktorí nie sú dotknutí reštrukturalizačným plánom, nemajú hlasovacie práva pri prijímaní tohto plánu.

3. Bez ohľadu na odsek 2 môžu členské štáty vylúčiť z práva hlasovať:

- a) držiteľov majetkovej účasti;
- b) veriteľov, ktorých pohľadávky majú nižšie postavenie ako pohľadávky bežných nezabezpečených veriteľov vo zvyčajnom poradí uspokojovania pohľadávok v konkurze; alebo
- c) akúkoľvek stranu, ktorá je spriaznená s dlžníkom alebo podnikom dlžníka, s konfliktom záujmov podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa s dotknutými stranami zaobchádzalo v samostatných skupinách, ktoré zohľadňujú dostatočnú úroveň spoločných záujmov na základe overiteľných kritérií, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi. Minimálne platí to, že na účely prijatia reštrukturalizačného plánu sa s veriteľmi, ktorí majú zabezpečené a nezabezpečené pohľadávky, zaobchádza v samostatných skupinách.

Členské štáty môžu takisto ustanoviť, aby sa s pohľadávkami pracovníkov zaobchádzalo v samostatnej skupine.

Členské štáty môžu ustanoviť, že dlžníci, ktorí sú MSP, sa môžu rozhodnúť nezaobchádzať s dotknutými stranami v samostatných skupinách.

Členské štáty zavedú vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa pri vytváraní skupín zohľadnila najmä ochrana zraniteľných veriteľov, ako sú malí dodávatelia.

5. Hlasovacie práva a vytváranie skupín preskúma súdny alebo správny orgán pri predložení žiadosti o potvrdenie reštrukturalizačného plánu.

Členské štáty môžu požiadať, aby súdny alebo správny orgán preskúmal a potvrdil hlasovacie práva a vytvorenie skupín v skoršom štádiu, než je uvedené v prvom pododseku.

6. Reštrukturalizačný plán prijímajú dotknuté strany za predpokladu, že v každej skupine sa dosiahne väčšina z hľadiska hodnoty ich pohľadávok alebo podielov. Členské štáty okrem toho môžu vyžadovať dosiahnutie väčšiny z hľadiska počtu dotknutých strán v každej skupine.

Členské štáty stanovujú väčšiny vyžadované na prijatie reštrukturalizačného plánu. Tieto väčšiny nesmú byť vyššie ako 75 % z hľadiska výšky pohľadávok alebo podielov v každej skupine, alebo z hľadiska počtu dotknutých strán v každej skupine.

7. Bez ohľadu na odseky 2 až 6 môžu členské štáty ustanoviť, že formálne hlasovanie o prijatí reštrukturalizačného plánu možno nahradiť dohodou s vyžadovanou väčšinou.

Článok 10

Potvrdenie reštrukturalizačných plánov

1. Členské štáty zabezpečia, aby boli pre strany záväzné minimálne tieto reštrukturalizačné plány, a to iba za podmienky, že ich potvrdí súdny alebo správny orgán:

- a) reštrukturalizačné plány, ktoré majú vplyv na pohľadávky alebo podiely nesúhlasných dotknutých strán;
- b) reštrukturalizačné plány, ktorými sa zabezpečuje nové financovanie;
- c) reštrukturalizačné plány, ktoré zahŕňajú stratu viac ako 25 % pracovnej sily, ak takúto stratu povoľuje vnútroštátne právo.

2. Členské štáty zabezpečia, aby podmienky, za ktorých môže reštrukturalizačný plán potvrdiť súdny alebo správny orgán, boli jasne stanovené a obsahovali aspoň údaje, že:

- a) reštrukturalizačný plán sa prijal v súlade s článkom 9;
- b) s veriteľmi s dostatočnou úrovňou spoločných záujmov v rovnakej skupine sa zaobchádza rovnako, a spôsobom primeraným ich pohľadávke;
- c) reštrukturalizačný plán bol oznámený všetkým dotknutým stranám v súlade s vnútroštátnym právom;
- d) ak existujú nesúhlasní veritelia, reštrukturalizačný plán spĺňa test najlepšieho záujmu veriteľov;
- e) ak je na vykonanie reštrukturalizačného plánu potrebné určité nové financovanie, toto financovanie nepoškodzuje nespravodlivo záujmy veriteľov.

Súlad s prvým pododsekom písm. d) preskúma súdny alebo správny orgán len v prípade námietky voči reštrukturalizačnému plánu na základe uvedeného písma.

3. Členské štáty zabezpečia, aby súdne alebo správne orgány mali možnosť zamietnuť potvrdenie reštrukturalizačného plánu, ak by tento plán nemal rozumné vyhliadky na zabránenie úpadku dlžníka alebo zabezpečenie životaschopnosti podniku.

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa v prípade, že sa od súdneho alebo správneho orgánu vyžaduje potvrdenie reštrukturalizačného plánu na to, aby sa stal záväzným, rozhodnutie prijalo efektívne s cieľom postupovať urýchlene v danej záležitosti.

Článok 11

Prelomenie nesúhlasu medzi skupinami

1. Členské štáty zabezpečia, aby reštrukturalizačný plán, ktorý nie je schválený dotknutými stranami, ako sa ustanovuje v článku 9 ods. 6, v každej hlasujúcej skupine, mohol potvrdiť súdny alebo správny orgán na návrh dlžníka alebo so súhlasom dlžníka, a stal sa tak záväzným pre nesúhlasné hlasujúce skupiny, ak reštrukturalizačný plán spĺňa aspoň tieto podmienky:

- a) je v súlade s článkom 10 ods. 2 a 3;
- b) bol schválený:
 - i) väčšinou hlasujúcich skupín dotknutých strán za predpokladu, že aspoň jedna z týchto skupín je skupina zabezpečených veriteľov alebo skupina nadradená skupine bežných nezabezpečených veriteľov, alebo, ak to neplatí,
 - ii) najmenej jednou z hlasujúcich skupín dotknutých strán, alebo, ak tak ustanovuje vnútroštátne právo, poškodených strán, inou ako skupina držiteľov majetkovej účasti alebo akákoľvek iná skupina, ktorá by na základe ohodnotenia dlžníka ako subjektu s predpokladom ďalšieho prevádzkovania podniku nedostala žiadnu platbu ani si neponechala žiadny podiel, alebo, ak tak ustanovuje vnútroštátne právo, pri ktorej možno odôvodnene predpokladať, že by nedostala žiadnu platbu, ani si neponechala žiadny podiel, ak by sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov uplatnilo zvyčajné poradie uspokojovania pohľadávok v konkurze;
- c) zabezpečuje, že sa s nesúhlasnými hlasujúcimi skupinami dotknutých veriteľov zaobchádza aspoň tak priaznivo ako s každou inou skupinou rovnakej úrovne a priaznivejšie ako s každou podradenou skupinou; a
- d) žiadna skupina dotknutých strán nemôže v rámci reštrukturalizačného plánu prijať alebo si ponechať viac, ako je plná výška jej pohľadávok alebo podielov.

Odchylné od prvého pododseku môžu členské štáty obmedziť požiadavku získať súhlas dlžníka na prípady, keď sú dlžníci MSP.

Členské štáty môžu zvýšiť minimálny počet skupín dotknutých strán alebo, ak tak ustanovujú vnútroštátne právne predpisy, poškodených strán, od ktorých sa vyžaduje schválenie plánu spôsobom uvedeným v prvom pododseku písm. b) bode ii).

2. Odchylné od odseku 1 písm. c) môžu členské štáty ustanoviť, že nároky dotknutých veriteľov v nesúhlasnej hlasujúcej skupine sú v plnej miere uspokojené tým istým alebo rovnocenným spôsobom, ak má podradená skupina dostať akúkoľvek platbu alebo si ponechať akýkoľvek podiel podľa reštrukturalizačného plánu.

Členské štáty môžu zachovať alebo zaviesť ustanovenia odchyľujúce sa od prvého pododseku, ak sú potrebné na dosiahnutie cieľov reštrukturalizačného plánu, a ak reštrukturalizačný plán nepoškodzuje nespravodlivo práva alebo záujmy žiadnej dotknutej strany.

Článok 12

Držiteľia majetkovej účasti

1. Ak členské štáty vylúčia držiteľov majetkovej účasti z uplatňovania článkov 9 až 11, inými prostriedkami zabezpečia, aby títo držiteľia majetkovej účasti nemohli bezdôvodne brániť alebo prekážať prijatiu a potvrdeniu reštrukturalizačného plánu.
2. Členské štáty takisto zabezpečia, aby držiteľia majetkovej účasti nemohli bezdôvodne brániť alebo prekážať vykonávaniu reštrukturalizačného plánu.
3. Členské štáty môžu upraviť význam toho, čo znamená bezdôvodne nemohli brániť alebo prekážať podľa tohto článku, aby sa okrem iného zohľadnilo, či je dlžník MSP alebo veľkým podnikom, navrhované reštrukturalizačné opatrenia týkajúce sa práv držiteľov majetkovej účasti; typ držiteľa majetkovej účasti; či je dlžník právnickou alebo fyzickou osobou, alebo či partneri v spoločnosti majú obmedzené alebo neobmedzené ručenie.

Článok 13

Pracovníci

1. Členské štáty zabezpečia, aby rámcom preventívnej reštrukturalizácie neboli dotknuté individuálne a kolektívne práva pracovníkov podľa pracovného práva Únie a vnútroštátneho pracovného práva, ako sú:
 - a) právo na kolektívne vyjednávanie a štrajk; a
 - b) právo na informácie a konzultácie v súlade so smernicou 2002/14/ES a smernicou 2009/38/ES, najmä:
 - i) informovanie zástupcov zamestnancov o najnovšom a pravdepodobnom vývoji činností a ekonomickej situácie podniku alebo prevádzky, čím sa im umožní oznámiť dlžníkovi obavy týkajúce sa situácie podniku a potreby zväziť reštrukturalizačné mechanizmy;
 - ii) informovanie zástupcov zamestnancov o akomkoľvek konaní o preventívnej reštrukturalizácii, ktorý by mohol mať vplyv na zamestnanosť, napríklad pokiaľ ide o schopnosť pracovníkov získať mzdy a akékoľvek budúce platby vrátane zamestnaneckých dôchodkov;
 - iii) informovanie zástupcov zamestnancov a konzultovanie so zástupcami pracovníkov vo veci reštrukturalizačných plánov pred tým, ako sa predložia na prijatie v súlade s článkom 9, alebo na potvrdenie súdnym alebo správnym orgánom v súlade s článkom 10;
 - c) práva zaručené smernicami 98/59/ES, 2001/23/ES a 2008/94/ES.
2. Ak reštrukturalizačný plán zahŕňa opatrenia, ktoré vedú k zmenám v organizácii práce alebo v zmluvných vzťahoch s pracovníkmi, tieto opatrenia schvália uvedení pracovníci, ak takéto schválenie ustanovujú vnútroštátne právne predpisy alebo kolektívne dohody.

Článok 14

Ohodnotenie súdnym alebo správnym orgánom

1. Súdny alebo správny orgán prijme rozhodnutie o ohodnotení podniku dlžníka iba vtedy, keď proti reštrukturalizačnému plánu namieta nesúhlasná dotknutá strana buď na základe:
 - a) údajného nedodržania testu najlepšieho záujmu veriteľov podľa článku 2 ods. 1 bodu 6; alebo
 - b) údajného porušenia podmienok prelomenia nesúhlasu medzi skupinami podľa článku 11 ods. 1 písm. b) bodu ii).

2. Členské štáty zabezpečia, aby na účely prijatia rozhodnutia o ohodnotení v súlade s odsekom 1 mohli súdne alebo správne orgány vymenovať náležite kvalifikovaných odborníkov alebo ich vypočuť.
3. Na účely odseku 1 členské štáty zabezpečia, aby nesúhlasná dotknutá strana mohla súdnemu alebo správne orgánu, ktorý má potvrdiť reštrukturalizačný plán, podať námietku.

Členské štáty môžu ustanoviť, že takúto námietku možno podať v rámci odvolania proti rozhodnutiu o potvrdení reštrukturalizačného plánu.

Článok 15

Účinky reštrukturalizačných plánov

1. Členské štáty zabezpečia, aby reštrukturalizačné plány, ktoré potvrdí súdny alebo správny orgán, boli záväzné pre všetky dotknuté strany uvedené alebo opísané v súlade s článkom 8 ods. 1 písm. c).
2. Členské štáty zabezpečia, aby veritelia, ktorí sa nezúčastňujú na prijímaní reštrukturalizačného plánu podľa vnútroštátneho práva, neboli plánom dotknutí.

Článok 16

Odvolania

1. Členské štáty zabezpečia, aby akékoľvek odvolanie, ktoré stanovujú vnútroštátne právne predpisy proti rozhodnutiu súdneho orgánu o potvrdení alebo zamietnutí reštrukturalizačného plánu bolo podané na vyššom súdnom orgáne.

Členské štáty zabezpečia, aby odvolanie proti rozhodnutiu správneho orgánu o potvrdení alebo zamietnutí reštrukturalizačného plánu bolo podané na súdnom orgáne.

2. Odvolania sa riešia efektívne s cieľom postupovať urýchlene.
3. Odvolanie proti rozhodnutiu potvrdzujúcemu reštrukturalizačný plán nemá žiadny odkladný účinok na vykonanie tohto plánu.

Odchyľne od prvého pododseku môžu členské štáty ustanoviť, že súdne orgány môžu pozastaviť vykonávanie reštrukturalizačného plánu alebo jeho častí, ak je to potrebné a vhodné na ochranu záujmov niektorej strany.

4. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že sa odvolaniu podľa odseku 3 vyhovie, súdny orgán mohol byť:
 - a) zrušiť reštrukturalizačný plán; alebo
 - b) potvrdiť reštrukturalizačný plán buď so zmenami, ak tak ustanovuje vnútroštátne právo, alebo bez zmien.

Členské štáty môžu ustanoviť, že v prípade potvrdenia plánu podľa prvého pododseku písm. b) sa náhrada poskytne akejkoľvek strane, ktorej vznikli peňažné straty a ktorej odvolaniu sa vyhovel.

KAPITOLA 4

Ochrana nového a dočasného financovania a iných transakcií súvisiacich s reštrukturalizáciou

Článok 17

Ochrana nového a dočasného financovania

1. Členské štáty zabezpečia primeranú ochranu nového a dočasného financovania. Minimálne sa v prípade každého následného úpadku dlžníka:
 - a) nové financovanie a dočasné financovanie nevyhlási za neplatné, odporovateľné alebo nevymáhateľné; a

- b) poskytovateľom takéhoto financovania nevznikne občianskoprávna, správna ani trestnoprávna zodpovednosť z dôvodu, že takéto financovanie poškodzuje spoločný záujem veriteľov, ibaže by došlo k vyskytnutiu iných dôvodov ustanovených vnútroštátnym právom.
2. Členské štáty môžu ustanoviť, že odsek 1 sa uplatňuje na nové financovanie iba vtedy, ak reštrukturalizačný plán potvrdil súdny alebo správny orgán, a na dočasné financovanie iba vtedy, ak prešlo kontrolou pred takýmto potvrdením (kontrola *ex ante*).
3. Členské štáty môžu z uplatňovania odseku 1 vylúčiť dočasné financovanie, ktoré bolo poskytnuté po tom, ako sa dlžník stal platobne neschopným.
4. Členské štáty môžu ustanoviť, že poskytovatelia nového alebo dočasného financovania majú právo na prednostné získanie úhrad v rámci následných insolvenčných konaní oproti ostatným veriteľom, ktorých pohľadávky by inak boli nadradené alebo rovnocenné.

Článok 18

Ochrana ostatných transakcií súvisiacich s reštrukturalizáciou

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 17, členské štáty zabezpečia, aby v prípade každého následného úpadku dlžníka neboli transakcie, ktoré sú primerané a bezodkladne potrebné na rokovanie o reštrukturalizačnom pláne, vyhlásené za neplatné, odporovateľné alebo nevymáhateľné z dôvodu, že takéto transakcie poškodzujú spoločný záujem veriteľov, ibaže by sa vyskytli dôvody ustanovené vo vnútroštátnom práve.
2. Členské štáty môžu ustanoviť, že odsek 1 sa uplatňuje len na prípady, keď plán potvrdil súdny alebo správny orgán, alebo keď takéto transakcie prešli kontrolou pred takýmto potvrdením (kontrola *ex ante*).
3. Členské štáty môžu z uplatňovania odseku 1 vylúčiť transakcie, ktoré sa vykonajú po tom, ako sa dlžník stal platobne neschopným.
4. Medzi transakcie uvedené v odseku 1 patrí minimálne:
- a) úhrada poplatkov a nákladov spojených s rokovaním, prijatím alebo potvrdením reštrukturalizačného plánu;
 - b) úhrada poplatkov a nákladov spojených so získaním odborného poradenstva v úzkej súvislosti s reštrukturalizáciou;
 - c) úhrada miezd pracovníkov za už vykonanú prácu bez toho, aby bola dotknutá iná ochrana ustanovená v práve Únie alebo vo vnútroštátnom práve;
 - d) všetky platby a úhrady uskutočnené v bežnom obchodnom styku iné ako tie, ktoré sú uvedené v písmenách a) až c).
5. Bez toho, aby bol dotknutý článok 17, členské štáty zabezpečia, aby v prípade akéhokoľvek následného úpadku dlžníka neboli transakcie, ktoré sú primerané a bezodkladne potrebné na vykonanie reštrukturalizačného plánu, a ktoré sa uskutočňujú v súlade s reštrukturalizačným plánom potvrdeným súdnym alebo správnym orgánom, vyhlásené za neplatné, odporovateľné alebo nevymáhateľné z dôvodu, že takéto transakcie poškodzujú spoločný záujem veriteľov, ibaže by sa vyskytli iné dôvody ustanovené vo vnútroštátnom práve.

KAPITOLA 5

Povinnosti štatutárnych orgánov

Článok 19

Povinnosti štatutárnych orgánov pri hrozbe úpadku

Členské štáty zabezpečia, aby pri hrozbe úpadku štatutárne orgány venovali náležitú pozornosť aspoň:

- a) záujmom veriteľov, držiteľov majetkovej účasti a iných zainteresovaných strán;
- b) potrebe prijať opatrenia na zabránenie úpadku; a
- c) potrebe zabrániť zámernému alebo hrubo nedbanlivému správaniu, ktoré ohrozuje životaschopnosť podniku.

HLAVA III

ODDLŽENIE A DISKVALIFIKÁCIA

Článok 20

Prístup k oddĺženiu

1. Členské štáty zabezpečia, aby podnikatelia v úpadku mali prístup aspoň k jednému konaniu, ktorý môže viesť k úplnému oddĺženiu v súlade s touto smernicou.

Členské štáty môžu požadovať ukončenie obchodnej, podnikateľskej, remeselnej alebo samostatnej zárobkovej činnosti, s ktorou dlhy podnikateľov v úpadku súvisia.

2. Členské štáty, v ktorých je úplné oddĺženie podmienené tým, že podnikateľ musí čiastočne splatiť dlh, zabezpečia, aby súvisiaca povinnosť splatiť dlh bola založená na individuálnej situácii podnikateľa a aby bola predovšetkým primeraná jeho zaistiteľnému alebo disponibilnému príjmu a majetku počas lehoty na oddĺženie a zohľadňovala primeraný záujem veriteľov.

3. Členské štáty zabezpečia, aby podnikatelia, ktorí boli oddĺžení od svojich dlhov mohli využívať existujúce vnútroštátne rámce poskytujúce podnikateľskú podporu podnikateľom vrátane prístupu k relevantným a aktuálnym informáciám o týchto rámcach.

Článok 21

Lehota na oddĺženie

1. Členské štáty zabezpečia, aby lehota, po ktorej uplynutí môžu byť podnikatelia v úpadku úplne oddĺžení, nebola dlhšia ako tri roky, pričom začína plynúť najneskôr od týchto dátumov:

- a) v prípade konania, ktoré zahŕňa splátkový kalendár, od dátumu rozhodnutia súdneho alebo správneho orgánu o potvrdení kalendára alebo začatia implementácie tohto kalendára; alebo
- b) v prípade akéhokoľvek iného konania od dátumu rozhodnutia súdneho alebo správneho orgánu o začatí konania, alebo zistenia konkurznej podstaty podnikateľa.

2. Členské štáty zabezpečia, aby podnikatelia v úpadku, ktorí si splnili svoje povinnosti, ak takéto povinnosti stanovujú vnútroštátne právne predpisy, boli v čase uplynutia lehoty na oddĺženie oddĺžení bez toho, aby museli súdnemu alebo správne mu orgánu predložiť žiadosť o začatie ďalšieho konania navyše ku konaniam uvedeným v odseku 1.

Bez toho, aby bol dotknutý prvý pododsek, môžu členské štáty zachovať alebo zaviesť ustanovenia, ktoré umožnia súdnemu alebo správne mu orgánu overiť, či si podnikatelia splnili povinnosti na dosiahnutie oddĺženia.

3. Členské štáty môžu ustanoviť, že úplné oddĺženie nesmie ohroziť pokračovanie insolvenčného konania, ktoré zahŕňa speňaženie a rozdelenie majetku podnikateľa, ktorý bol súčasťou konkurznej podstaty uvedeného podnikateľa ku dňu uplynutia lehoty na oddĺženie.

Článok 22

Lehota diskvalifikácie

1. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že podnikateľ v úpadku dosiahne oddĺženie v súlade s touto smernicou, akákoľvek diskvalifikácia týkajúca sa začatia alebo vykonávania obchodnej, podnikateľskej, remeselnej alebo samostatnej zárobkovej činnosti, ktorá vyplýva len zo skutočnosti, že podnikateľ je v úpadku, stratila účinnosť najneskôr do konca lehoty na oddĺženie.

2. Členské štáty zabezpečia, aby po uplynutí lehoty na oddĺženie stratila diskvalifikácia uvedená v odseku 1 tohto článku účinnosť bez toho, aby bolo potrebné požiadať súdny alebo správny orgán o začatie ďalšieho konania navyše ku konaniam uvedeným v článku 21 ods. 1

Článok 23

Výnimky

1. Odchyľne od článkov 20 až 22 členské štáty zachovávajú alebo zavedú ustanovenia, ktorými sa zamietajú alebo obmedzuje prístup k oddĺženiu, zrušuje sa takéto oddĺženie alebo sa stanovujú dlhšie lehoty na dosiahnutie úplného oddĺženia alebo dlhšie lehoty diskvalifikácie, ak podnikateľ v úpadku konal voči veriteľom alebo iným zainteresovaným stranám nepoctivo alebo v zlej viere podľa vnútroštátneho práva, keď sa zadlžil, počas insolvenčného konania alebo počas splácania dlhu, bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne pravidlá o dôkaznom bremene.

2. Odchyľne od článkov 20 až 22 môžu členské štáty zachovať alebo zaviesť ustanovenia, ktorými sa zamietajú alebo obmedzuje prístup k oddĺženiu, zrušuje sa oddĺženie alebo sa stanovujú dlhšie lehoty na dosiahnutie úplného oddĺženia alebo dlhšie lehoty diskvalifikácie, a to za určitých presne vymedzených okolností, a ak sú takéto výnimky riadne odôvodnené, napríklad:

- a) ak podnikateľ v úpadku závažne porušil povinnosti vyplývajúce zo splátkového kalendára alebo akúkoľvek inú právnu povinnosť zameranú na ochranu záujmov veriteľov vrátane povinnosti maximalizovať výnosy pre veriteľov;
- b) ak podnikateľ v úpadku nedodržiava povinnosti v oblasti informovania alebo spolupráce podľa právnych predpisov Únie a vnútroštátnych právnych predpisov;
- c) v prípade zneužívajúcich žiadostí o oddĺženie;
- d) v prípade ďalšej žiadosti o oddĺženie v určitej lehote po tom, ako bolo podnikateľovi v úpadku povolené úplné oddĺženie alebo mu bolo úplné oddĺženie zamietnuté v dôsledku závažného porušenia povinností v oblasti informovania alebo spolupráce;
- e) ak nie sú pokryté náklady konania vedúceho k oddĺženiu; alebo
- f) ak je potrebná výnimka na zaručenie rovnováhy medzi právami dlžníka a právami jedného alebo viacerých veriteľov.

3. Odchyľne od článku 21 môžu členské štáty stanoviť dlhšie lehoty na oddĺženie v prípadoch, keď:

- a) súdny alebo správny orgán schváli alebo nariadi ochranné opatrenia s cieľom ochrániť hlavné obydlie podnikateľa v úpadku, a v príslušných prípadoch aj jeho rodiny, alebo majetok nevyhnutný na pokračovanie jeho obchodnej, podnikateľskej, remeselnej alebo samostatnej zárobkovej činnosti; alebo
- b) hlavné obydlie podnikateľa v úpadku a prípadne jeho rodiny nebolo speňažené.

4. Členské štáty môžu vylúčiť určité kategórie dlhu z oddĺženia alebo obmedziť prístup k oddĺženiu, alebo stanoviť dlhšiu lehotu na oddĺženie, ak sú takéto vylúčenia, obmedzenia či dlhšie lehoty riadne odôvodnené, napríklad pokiaľ ide o:

- a) zabezpečené dlhy;
- b) dlhy vyplývajúce z trestných sankcií alebo s nimi súvisiace;
- c) dlhy vyplývajúce z mimozmluvnej zodpovednosti;
- d) dlhy súvisiace s vyživovacou povinnosťou, ktorá vyplýva z rodinných vzťahov, rodičovstva, manželstva alebo príbuzenských vzťahov;
- e) dlhy, ktoré vznikli po podaní žiadosti o oddĺženie alebo po začatí konania vedúceho k oddĺženiu, a
- f) dlhy vyplývajúce z povinnosti zaplatiť náklady konania vedúceho k oddĺženiu.

5. Odchyľne od článku 22 môžu členské štáty stanoviť dlhšie alebo časovo neobmedzené lehoty diskvalifikácie, ak podnikateľ, ktorý je v úpadku, vykonáva:

- a) samostatnú zárobkovú činnosť, na ktorú sa vzťahujú osobitné etické pravidlá alebo osobitné pravidlá o dobrej povesti alebo odbornosti a podnikateľ tieto pravidlá porušil; alebo
- b) samostatnú zárobkovú činnosť súvisiacu so správou majetku iných osôb.

Prvý pododsek sa tiež uplatňuje, ak podnikateľ v úpadku požiada o prístup k samostatnej zárobkovej činnosti uvedenej v písmene a) alebo b) uvedeného pododseku.

6. Touto smernicou nie sú dotknuté vnútroštátne pravidlá týkajúce sa inej diskvalifikácie nariadenej súdnym alebo správnym orgánom než je tá, ktorá sa uvádza v článku 22.

Článok 24

Konsolidácia konania, pokiaľ ide o podnikateľské a osobné dlhy

1. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, ak podnikatelia v úpadku majú podnikateľské dlhy, ktoré vznikli v priebehu vykonávania ich obchodnej, podnikateľskej, remeselnej alebo samostatnej zárobkovej činnosti, ako aj osobné dlhy, ktoré vznikli mimo týchto činností a nemožno ich náležite oddeliť, sa takéto dlhy, ak môžu byť predmetom oddĺženia, riešili v jedinom konaní na účely dosiahnutia úplného oddĺženia.
2. Členské štáty môžu ustanoviť, že v prípade, ak podnikateľské dlhy a osobné dlhy možno oddeliť, tieto dlhy sa na účely dosiahnutia úplného oddĺženia majú riešiť v samostatných, ale koordinovaných konaniach alebo v rámci toho istého konania.

HLAVA IV

OPATRENIA NA ZVÝŠENIE ÚČINNOSTI REŠTRUKTURALIZAČNÝCH, KONKURZNÝCH A ODDLŽOVACÍCH KONANÍ

Článok 25

Súdne a správne orgány

Bez toho, aby bola dotknutá nezávislosť súdnictva a akékoľvek rozdiely v organizácii súdnictva v rámci Únie, členské štáty zabezpečia, aby:

- a) členovia súdnych a správnych orgánov, ktorí sa zaoberajú reštrukturalizačnými, konkurznými a oddĺžovacími konaniami, absolvovali vhodnú odbornú prípravu a mali potrebné odborné znalosti na plnenie svojich povinností; a
- b) sa k reštrukturalizačným, konkurzným a oddĺžovacím konaniam pristupovalo efektívne s cieľom zabezpečiť urýchlené vykonávanie konaní.

Článok 26

Správcovia v reštrukturalizačných, konkurzných a oddĺžovacích konaniach

1. Členské štáty zabezpečia, aby:
 - a) správcovia vymenovaní súdnym alebo správnym orgánom v rámci reštrukturalizačných, konkurzných a oddĺžovacích konaní (ďalej len „správcovia“) absolvovali vhodnú odbornú prípravu a mali odborné znalosti potrebné na plnenie svojich povinností;
 - b) podmienky oprávnenosti, ako aj proces vymenovania, odvolania a odstúpenia správcov boli jasné, transparentné a spravodlivé;
 - c) sa pri vymenúvaní správcu pre konkrétny prípad vrátane prípadov s cezhraničnými prvkami venovala náležitá pozornosť skúsenostiam a odborným znalostiam správcu a špecifikám prípadu; a
 - d) s cieľom predísť akémukoľvek konfliktu záujmov mali dlžníci a veritelia príležitosť buď namietat' proti výberu alebo vymenovaniu správcu, alebo žiadať o výmenu správcu.
2. Komisia podporuje zdieľanie najlepších postupov medzi členskými štátmi s cieľom zlepšovať kvalitu odbornej prípravy v celej Únii, a to aj prostredníctvom výmeny skúseností a prostredníctvom nástrojov na budovanie kapacít.

Článok 27

Kontrola a odmeňovanie správcov

1. Členské štáty zavedú vhodné kontrolné a regulačné mechanizmy na zabezpečenie účinného dohľadu nad prácou správcov, aby boli ich služby poskytované efektívne a kvalifikovane a vo vzťahu k zúčastneným stranám nestranne a nezávisle. Tieto mechanizmy zahŕňajú aj opatrenia na vyvodenie zodpovednosti voči správcovi, ktorí si neplnia svoje povinnosti.
2. Členské štáty zabezpečia, aby boli informácie o úradoch alebo orgánoch vykonávajúcich dohľad nad správcami verejne dostupné.
3. Členské štáty môžu správcov nabádať, aby vypracovali a dodržiavali kódexy správania.
4. Členské štáty zabezpečia, aby odmeňovanie správcov upravovali pravidlá, ktoré sú v súlade s cieľom efektívneho vedenia konaní.

Členské štáty zabezpečia, aby sa zaviedli vhodné postupy na vyriešenie akýchkoľvek sporov týkajúcich sa odmeňovania.

Článok 28

Použitie prostriedkov elektronickej komunikácie

Členské štáty zabezpečia, aby pri reštrukturalizačných, konkurzných a oddlžovacích konaniach mohli účastníci konaní, správca a súdny alebo správny orgán vykonávať využívaním elektronických prostriedkov komunikácie, a to aj v cezhraničných situáciách, aspoň tieto kroky:

- a) prihlásenie pohľadávok;
- b) predloženie reštrukturalizačného plánu alebo splátkového kalendára;
- c) oznámenia pre veriteľov;
- d) podanie námietok a odvolaní.

HLAVA V

MONITOROVANIE REŠTRUKTURALIZAČNÝCH, KONKURZNÝCH A ODDLŽOVACÍCH KONANÍ

Článok 29

Zber údajov

1. Členské štáty zbierajú a zhromažďujú na ročnom základe na vnútroštátnej úrovni údaje o reštrukturalizačných, konkurzných a oddlžovacích konaniach, rozdelené podľa jednotlivých konaní, aspoň pokiaľ ide o tieto prvky:
 - a) počet konaní, o ktoré sa požiadalo alebo ktoré sa začali, ak sa takéto začatie ustanovuje vo vnútroštátneho práva a konaní, ktoré prebiehajú alebo boli ukončené;
 - b) priemerná dĺžka konaní od predloženia žiadosti alebo od ich začatia, ak sa takéto začatie ustanovuje vo vnútroštátnych právnych predpisoch, do ich ukončenia;
 - c) počet konaní, ktoré sa nepožadujú podľa písmena d), rozdelený podľa druhu výsledku;
 - d) počet žiadostí o reštrukturalizačné konanie, ktoré boli vyhlásené za neprípustné, boli zamietnuté alebo boli späťvzaté ešte pred začatím konania.
2. Členské štáty zbierajú a zhromažďujú na ročnom základe na vnútroštátnej úrovni údaje o počte dlžníkov, ktorí podliehali reštrukturalizačnému alebo konkurznému konaniu a ktorým bol v priebehu troch rokov pred podaním žiadosti alebo začatím takýchto konaní, ak sa takéto začatie ustanovuje vo vnútroštátnych právnych predpisoch, potvrdený reštrukturalizačný plán v rámci predošlého reštrukturalizačného konania, ktorým sa implementuje hlava II.

3. Členské štáty môžu zbierať a zhromažďovať na ročnom základe na vnútroštátnej úrovni údaje o:
 - a) priemerných nákladoch na jednotlivé druhy konaní;
 - b) priemerných mierach uspokojenia pohľadávok zabezpečených a nezabezpečených veriteľov a v príslušných prípadoch aj iných kategórií veriteľov, a to samostatne;
 - c) počte podnikateľov, ktorí po tom, ako absolvovali postup podľa článku 1 ods. 1 písm. b), začali nové podnikanie;
 - d) počte stratených pracovných miest v súvislosti s reštrukturalizačnými a konkurznými konaniami.
4. Členské štáty rozčlenia údaje uvedené v odseku 1 písm. a) až c) a v príslušných prípadoch aj údaje uvedené v odseku 3 podľa:
 - a) veľkosti dlžníkov, ktorí nie sú fyzickými osobami;
 - b) toho, či sú dlžníci, ktorí podliehajú reštrukturalizačným alebo konkurzným konaniam, fyzickými alebo právnickými osobami; a
 - c) toho, či sa oddlžovacie konania týkajú iba podnikateľov alebo všetkých fyzických osôb.
5. Členské štáty môžu zbierať a zhromažďovať údaje uvedené v odsekoch 1 až 4 prostredníctvom techniky výberu vzoriek, pri ktorej sa zabezpečuje reprezentatívnosť vzoriek z hľadiska ich veľkosti a rozmanitosti.
6. Členské štáty zbierajú a zhromažďujú údaje uvedené v odsekoch 1, 2, 4 a v príslušných prípadoch aj v odseku 3 za celé kalendárne roky, ktoré sa končia 31. decembrom každého roka, počnúc prvým celým kalendárnym rokom nasledujúcim po dátume začatia uplatňovania vykonávacích aktov uvedených v odseku 7. Tieto údaje sa každoročne oznamujú Komisii na základe štandardného oznamovacieho formulára údajov do 31. decembra kalendárneho roka nasledujúcom po roku, za ktorý boli údaje zozbierané.
7. Komisia stanoví oznamovací formulár uvedený v odseku 6 tohto článku prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 30 ods. 2
8. Komisia prístupným a používateľsky ústretovým spôsobom zverejní na svojom webovom sídle údaje oznámené v súlade s odsekom 6.

Článok 30

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Ak výbor nepredloží žiadne stanovisko, Komisia neprijme návrh vykonávacieho aktu a uplatní sa článok 5 ods. 4 tretí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

HLAVA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 31

Vzťah k ostatným aktom a medzinárodným nástrojom

1. Tieto akty sa uplatňujú bez ohľadu na túto smernicu:
 - a) smernica 98/26/ES;
 - b) smernica 2002/47/ES; a
 - c) nariadenie (EÚ) č. 648/2012.

2. Touto smernicou nie sú dotknuté požiadavky týkajúce sa ochrany finančných prostriedkov v prípade platobných inštitúcií ustanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 ⁽²⁴⁾ a v prípade inštitúcií elektronického peňaženstva ustanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES ⁽²⁵⁾.

3. Touto smernicou nie je dotknuté uplatňovanie Dohovoru o medzinárodných zábezpekách na mobilné zariadenia a jeho protokolu týkajúceho sa záležitostí špecifických pre letecké zariadenia podpísaného v Kapskom Meste 16. novembra 2001, ktorého sú niektoré členské štáty zmluvnými stranami v čase prijatia tejto smernice.

Článok 32

Zmena smernice (EÚ) 2017/1132

V článku 84 smernice (EÚ) 2017/1132 sa dopĺňa tento odsek:

„4. Členské štáty sa odchyliť od článku 58 ods. 1, článku 68, článku 72, článku 73, článku 74, článku 79 ods. 1 písm. b), článku 80 ods. 1 a článku 81 v rozsahu a na obdobie, v akom sú tieto odchýlky potrebné na zavedenie rámca preventívnej reštrukturalizácie stanoveného v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1023 (*).

Prvým pododsekom nie je dotknutá zásada rovnakého zaobchádzania s akcionármi.

(*) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1023 z 20. júna 2019 o rámcoch preventívnej reštrukturalizácie, o oddlžení a diskvalifikácii a o opatreniach na zvýšenie účinnosti reštrukturalizačných, konkurzných a oddlžovacích konaní a o zmene smernice (EÚ) 2017/1132 (Smernica o reštrukturalizácii a insolvenčii) (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 18).“.

Článok 33

Doložka o preskúmaní

Komisia najneskôr do 17. júla 2026 a potom každých päť rokov predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní a vplyve tejto smernice, ako aj o uplatňovaní pravidiel vytvárania tried a hlasovania v súvislosti so zraniteľnými veriteľmi, ako sú pracovníci. Na základe tohto posúdenia Komisia podľa potreby predloží legislatívny návrh, v ktorom zväží dodatočné opatrenia na konsolidáciu a harmonizáciu právneho rámca reštrukturalizácie, konkurzu a oddlženia.

Článok 34

Transpozícia

1. Členské štáty prijímajú a uverejnia do 17. júla 2021 zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou, s výnimkou ustanovení potrebných na dosiahnutie súladu s článkom 28 písm. a), b) a c), ktoré sa prijímajú a uverejnia do 17. júla 2024 a ustanovení potrebných na dosiahnutie súladu s článkom 28 písm. d), ktoré sa prijímajú a uverejnia do 17. júla 2026. Bezodkladne oznámia Komisii znenie týchto ustanovení.

Členské štáty uplatňujú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou po uplynutí 17. júla 2021, s výnimkou ustanovení potrebných na dosiahnutie súladu s článkom 28 písm. a), b) a c), ktoré sa uplatňujú po uplynutí 17. júla 2024, a ustanovení potrebných na dosiahnutie súladu s článkom 28 písm. d), ktoré sa uplatňujú po uplynutí 17. júla 2026.

⁽²⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35).

⁽²⁵⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES zo 16. septembra 2009 o začatí a vykonávaní činností a dohlade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňaženstva, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 2000/46/ES (Ú. v. EÚ L 267, 10.10.2009, s. 7).

2. Odchylne od odseku 1 sa môže členským štátom, ktorým implementácia tejto smernice spôsobuje mimoriadne ťažkosti, poskytnúť predĺženie lehoty na implementáciu stanovenej v odseku 1 najviac o jeden rok. Členské štáty oznámia Komisii potrebu využiť túto možnosť predĺžiť lehotu na implementáciu do 17. januára 2021.
3. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 35

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 36

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 20. júna 2019

Za Európsky parlament
predseda
A. TAJANI

Za Radu
predseda
G. CIAMBA

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2019/1024
z 20. júna 2019
o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora
(prepracované znenie)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/98/ES ⁽³⁾ bola podstatným spôsobom zmenená. Pri príležitosti ďalších zmien je z dôvodu prehľadnosti vhodné uvedení smernicu prepracovať.
- (2) Podľa článku 13 smernice 2003/98/ES a päť rokov po prijatí smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/37/EÚ ⁽⁴⁾, ktorou sa mení smernica 2003/98/ES, Komisia po konzultácii s príslušnými zainteresovanými stranami vykonala v rámci Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti hodnotenie a revíziu fungovania smernice 2003/98/ES.
- (3) V nadväznosti na konzultáciu so zainteresovanými stranami a na základe výsledkov posúdenia vplyvu Komisia dospela k záveru, že na riešenie zostávajúcich a nových prekážok širokého opakovaného použitia informácií verejného sektora a informácií financovaných z verejných zdrojov v celej Únii, na prispôbenie legislatívneho rámca pokroku v oblasti digitálnych technológií a na ďalšie stimulovanie digitálnej inovácie, najmä pokiaľ ide o umelú inteligenciu, sú potrebné opatrenia na úrovni Únie.
- (4) Podstatné zmeny, ktoré sa zaviedli do právneho textu na to, aby sa plne využil potenciál informácií verejného sektora pre európske hospodárstvo a spoločnosť, by sa mali sústrediť na tieto oblasti: poskytovanie prístupu k dynamickým údajom v reálnom čase prostredníctvom primeraných technických prostriedkov, zvýšenie ponuky hodnotných verejných údajov na opakované použitie, a to aj zo strany verejných podnikov, organizácií vykonávajúcich výskum a organizácií financujúcich výskum, boj proti vzniku nových foriem výhradných dohôd, využívanie výnimiek zo zásady účtovania hraničných nákladov a na vzťah medzi touto smernicou a niektorými súvisiacimi právnymi nástrojmi vrátane nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 ⁽⁵⁾ a smerníc Európskeho parlamentu a Rady 96/9/ES ⁽⁶⁾, 2003/4/ES ⁽⁷⁾ a 2007/2/ES ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 62, 15.2.2019, s. 238.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 4. apríla 2019 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 6. júna 2019.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/98/ES zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 345, 31.12.2003, s. 90).

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/37/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa mení smernica 2003/98/ES o opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 175, 27.6.2013, s. 1).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁶⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/9/ES z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz (Ú. v. ES L 77, 27.3.1996, s. 20).

⁽⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí, ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/313/EHS (Ú. v. EÚ L 41, 14.2.2003, s. 26).

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/2/ES zo 14. marca 2007, ktorou sa zriaďuje Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (Inspire) (Ú. v. EÚ L 108, 25.4.2007, s. 1).

- (5) Prístup k informáciám je jedným zo základných práv. V Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) sa ustanovuje, že každý má právo na slobodu prejavu vrátane slobody zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie a myšlienky bez zasahovania orgánov verejnej moci a bez ohľadu na hranice.
- (6) V článku 8 charty sa zaručuje právo na ochranu osobných údajov, pričom sa uvádza, že tieto údaje musia byť riadne spracované na určené účely na základe súhlasu dotknutej osoby alebo na inom oprávnenom základe ustanovenom zákonom a podliehajú kontrole nezávislého orgánu.
- (7) V Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa ustanovuje vytvorenie vnútorného trhu a systému, ktorým sa zabezpečí, aby sa nenarúšala hospodárska súťaž na vnútornom trhu. K dosiahnutiu týchto cieľov prispieva zosúladenie pravidiel a postupov členských štátov týkajúcich sa použitia informácií verejného sektora.
- (8) Verejný sektor v členských štátoch zbiera, vytvára, reprodukuje a šíri široké spektrum informácií v mnohých oblastiach činnosti, ako sú informácie v oblastiach spoločenských otázok, politiky, hospodárstva, práva, geografie, životného prostredia, meteorológie, seizmickej činnosti, cestovného ruchu, obchodu, patentov a vzdelávania. Dokumenty vyhotovené subjektmi verejného sektora vo výkonnej, zákonodarnej alebo súdnej oblasti predstavujú rozsiahly, rôznorodý a cenný súbor zdrojov, ktorý môže priniesť úžitok spoločnosti. Poskytovanie týchto informácií, ktoré zahŕňajú aj dynamické údaje, v bežne používanom elektronickom formáte umožňuje občanom a právnickým osobám nájsť nové spôsoby ich využitia a vytvárať nové, inovačné produkty a služby. Členské štáty a subjekty verejného sektora môžu pri svojom úsilí o to, aby boli údaje ľahko dostupné na opakované použitie, využívať a získavať primeranú finančnú podporu z príslušných fondov a programov Únie, ktorými sa zabezpečuje široké využívanie digitálnych technológií alebo digitálna transformácia orgánov verejnej správy a verejných služieb.
- (9) Informácie verejného sektora sú výnimočným zdrojom údajov, ktoré môžu prispieť k zlepšeniu fungovania vnútorného trhu a vývoju nových aplikácií pre spotrebiteľov a právnické osoby. Inteligentné využívanie údajov vrátane ich spracúvania prostredníctvom aplikácií umelej inteligencie môže mať transformačný účinok na všetky odvetvia hospodárstva.
- (10) V smernici 2003/98/ES sa stanovil súbor minimálnych pravidiel, ktorými sa riadi opakované použitie, a praktické opatrenia na uľahčenie opakovaného použitia existujúcich dokumentov v držbe subjektov verejného sektora členských štátov vrátane výkonných, zákonodarných a justičných orgánov. Od prijatia prvého súboru pravidiel opakovaného použitia informácií verejného sektora sa množstvo údajov vo svete vrátane verejných údajov exponenciálne zvýšilo, pričom sa generujú a zbierajú nové druhy údajov. Zároveň pokračuje vývoj technológií na analýzu, využívanie a spracúvanie údajov, ako je napríklad strojové učenie, umelá inteligencia a internet vecí. Tento rýchly technologický vývoj umožňuje vytváranie nových služieb a nových aplikácií, ktoré sú založené na využívaní, agregovaní a kombinovaní údajov. Pravidlá pôvodne prijaté v roku 2003 a zmenené v roku 2013 už nezodpovedajú týmto rýchlym zmenám, v dôsledku čoho hrozí, že sa nepodarí využiť hospodárske a spoločenské príležitosti, ktoré ponúka opakované použitie verejných údajov.
- (11) Vývoj smerom k spoločnosti založenej na údajoch, v ktorej sa využívajú údaje z rôznych oblastí a činností, ovplyvňuje život všetkých občanov Únie okrem iného aj tým, že im poskytuje nové možnosti prístupu k vedomostiam a ich nadobúdania.
- (12) Dôležitú úlohu v tomto vývoji zohráva digitálny obsah. Výroba obsahu priniesla v posledných rokoch rýchlú tvorbu pracovných miest a tento trend pokračuje. Väčšinu týchto pracovných miest vytvárajú inovátné startupy a malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“).
- (13) Jedným z hlavných cieľov budovania vnútorného trhu je vytvorenie priaznivých podmienok pre rozvoj služieb a produktov v rámci celej Únie a v členských štátoch. Informácie verejného sektora alebo informácie, ktoré sa zbierajú, vytvárajú, reprodukovujú a šíria v rámci výkonu úlohy vo verejnom záujme alebo služby všeobecného záujmu, sú významným primárnym materiálom pre produkty a služby súvisiace s digitálnym obsahom a vďaka

rozvoju moderných digitálnych technológií, ako je napríklad umelá inteligencia, technológie distribuovaných databáz transakcií a internet vecí, sa stanú ešte významnejším zdrojom obsahu. V tejto súvislosti bude nevyhnutné aj široké cezhraničné geografické pokrytie. Očakáva sa, že zvýšené možnosti opakovaného použitia takýchto informácií okrem iného umožní všetkým podnikom v Únii vrátane mikropodnikov a MSP, ako aj občianskej spoločnosti využívať potenciál takýchto informácií a prispievať k hospodárskemu rozvoju a k vytváraniu a ochrane vysoko kvalitných pracovných miest, najmä v prospech miestnych komunit, ako aj k plneniu dôležitých spoločenských cieľov, ako je zodpovednosť a transparentnosť.

- (14) Možnosť opakovane použiť dokumenty, ktoré sú v držbe subjektu verejného sektora, znamená pridanú hodnotu v prospech opätovných používateľov, koncových používateľov a spoločnosti vo všeobecnosti a v mnohých prípadoch aj v prospech samotného subjektu verejného sektora, pretože podporuje transparentnosť a zodpovednosť a poskytuje spätnú väzbu od opätovných a koncových používateľov, vďaka čomu môže dotknutý subjekt verejného sektora zlepšovať kvalitu zbieraných informácií a plnenie svojich úloh.
- (15) V pravidlách a postupoch členských štátov týkajúcich sa použitia zdrojov informácií verejného sektora existujú značné rozdiely, ktoré predstavujú prekážky využitia plného hospodárskeho potenciálu tohto kľúčového dokumentačného zdroja. Mala by sa vziať do úvahy skutočnosť, že postupy subjektov verejného sektora pri využívaní informácií verejného sektora sa medzi členskými štátmi naďalej líšia. V prípadoch, keď rozdiely vo vnútroštátnych pravidlách a postupoch alebo nedostatočná zrozumiteľnosť bránia hladkému fungovaniu vnútorného trhu a náležitému rozvoju informačnej spoločnosti v Únii, by sa malo usilovať o minimálnu harmonizáciu vnútroštátnych pravidiel a postupov týkajúcich sa opakovaného použitia dokumentov verejného sektora.
- (16) Koncepcia otvorených dát sa vo všeobecnosti chápe ako údaje v otvorenom formáte, ktoré môže ktokoľvek voľne používať, opakovane používať a zdieľať na akýkoľvek účel. Politiky otvorených dát, v rámci ktorých sa podporuje široká dostupnosť informácií verejného sektora a možnosť ich opakovaného použitia na súkromné či obchodné účely s minimálnymi alebo žiadnymi právnymi, technickými alebo finančnými obmedzeniami a ktoré podporujú šírenie informácií nielen v záujme hospodárskych subjektov, ale najmä verejnosti, môžu zohrať významnú úlohu pri presadzovaní spoločenskej angažovanosti a naštartovať a podporiť vývoj nových služieb založených na nových spôsoboch kombinovania a využívania takýchto informácií. Členské štáty sa preto nabádajú, aby presadzovali tvorbu údajov založených na zásade „cieľenej a štandardnej otvorenosti“ v súvislosti so všetkými dokumentami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Mali by pritom zabezpečiť konzistentnú úroveň ochrany cieľov verejného záujmu, ako je verejná bezpečnosť, a to aj pokiaľ ide o citlivé informácie o ochrane kritickej infraštruktúry. Mali by zabezpečiť aj ochranu osobných údajov, a to aj vtedy, keď informácia v samostatnom súbore údajov nemusí predstavovať riziko identifikácie alebo vyčlenenia fyzickej osoby, ale ak sa táto informácia skombinuje s ďalšími dostupnými informáciami, už by takéto riziko mohlo byť reálne.
- (17) Okrem toho bez minimálnej harmonizácie na úrovni Únie by legislatívna činnosť na vnútroštátnej úrovni, ktorá sa už začala v niekoľkých členských štátoch s cieľom reagovať na technologické výzvy, mohla vyústiť do ešte väčších rozdielov. Dosah takýchto legislatívnych rozdielov a neistôt bude ešte väčší s ďalším rozvojom informačnej spoločnosti, ktorý už značne zvýšil cezhraničné využitie informácií.
- (18) Členské štáty podľa smernice 2003/98/ES zaviedli politiky opakovaného použitia, pričom viaceré z nich postupujú podľa ambiciózných prístupov týkajúcich sa otvorených dát s cieľom uľahčiť občanom a právnickým osobám opakované použitie dostupných verejných údajov nad rámec minimálnej úrovne stanovenej v uvedenej smernici. Existuje riziko, že rozdielne pravidlá v jednotlivých členských štátoch budú pôsobiť ako prekážka cezhraničného poskytovania produktov a služieb a brániť opakovanému používaniu súborov porovnateľných verejných údajov v rámci aplikácií pre celú Úniu, ktoré sú na nich založené. Preto je potrebná minimálna harmonizácia na určenie toho, ktoré verejné údaje sú dostupné na opakované použitie na vnútornom trhu s informáciami v súlade s príslušnými prístupovými režimami a bez toho, aby boli tieto režimy dotknuté, a to na všeobecnej aj odvetvovej úrovni, ako sa vymedzuje napríklad v smernici 2003/4/ES. Ustanovenia práva Únie a vnútroštátneho práva, ktoré presahujú rámec týchto minimálnych požiadaviek, najmä v prípade odvetvového práva, by sa mali uplatňovať naďalej. Medzi príklady ustanovení, ktoré prekračujú minimálnu úroveň harmonizácie stanovenú v tejto smernici, patria nižšie prahové hodnoty prípustných poplatkov za opakované použitie než sú hodnoty stanovené v tejto smernici alebo menej obmedzujúce licenčné podmienky ako tie, ktoré sú uvedené v tejto smernici. Touto smernicou nie sú predovšetkým dotknuté ustanovenia, ktoré prekračujú minimálnu úroveň harmonizácie stanovenú v tejto smernici a ktoré sú stanovené v delegovaných nariadeniach Komisie prijatých podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/40/EÚ⁽⁹⁾.

⁽⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/40/EÚ zo 7. júla 2010 o rámci na zavedenie inteligentných dopravných systémov v oblasti cestnej dopravy a na rozhrania s inými druhmi dopravy (Ú. v. EÚ L 207, 6.8.2010, s. 1).

- (19) Okrem toho sa členské štáty nabádajú, aby prekročili rámec minimálnych požiadaviek stanovených touto smernicou a uplatňovali jej požiadavky aj na dokumenty v držbe verejných podnikov súvisiace s činnosťami, ktoré sú podľa článku 34 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ⁽¹⁰⁾ priamo vystavené hospodárskej súťaži. Členské štáty sa môžu rozhodnúť uplatňovať požiadavky stanovené v tejto smernici aj na súkromné podniky, najmä tie, ktoré poskytujú služby všeobecného záujmu.
- (20) Je potrebný všeobecný rámec podmienok, ktorými sa riadi opakované použitie dokumentov verejného sektora, aby sa zabezpečili čestné, primerané a nediskriminačné podmienky opakovaného použitia takých informácií. Subjekty verejného sektora v rámci plnenia svojich verejných úloh zbierajú, vyhotovujú, reprodukovujú a šíria dokumenty. Subjekty verejného sektora v rámci poskytovania služieb vo verejnom záujme zbierajú, vyhotovujú, reprodukovujú a šíria dokumenty. Využitie takých dokumentov na iné účely predstavuje opakované použitie. Opatrenia členských štátov môžu presahovať rámec minimálnych štandardov stanovených v tejto smernici, a tým umožniť rozsiahlejšie opakované použitie. Členské štáty môžu pri transponovaní tejto smernice použiť iné pojmy ako „dokument“ za podmienky, že zachovávajú celý rozsah vymedzenia pojmu „dokument“ ustanovený v tejto smernici.
- (21) Táto smernica by sa mala vzťahovať na dokumenty, ktorých poskytovanie je súčasťou verejných úloh dotknutých subjektov verejného sektora v zmysle zákona alebo iných záväzných pravidiel členských štátov. V prípade neexistencie takých pravidiel by sa verejné úlohy mali vymedziť v súlade s bežnou správnu praxou v členskom štáte, pričom rozsah týchto verejných úloh má byť transparentný a podliehať preskúmaniu. Verejné úlohy by sa mohli vymedziť všeobecne alebo individuálne pre jednotlivé subjekty verejného sektora.
- (22) Táto smernica by sa mala uplatňovať na dokumenty, ktoré sa sprístupňujú na opakované použitie, keď subjekty verejného sektora udeľujú licenciu, predávajú, šíria, vymieňajú alebo poskytujú informácie. Aby sa zabránilo krížovým dotáciami, opakované použitie by malo zahŕňať aj následné využitie dokumentov v rámci samotnej organizácie na aktivity, ktoré nepatria do rozsahu jej verejných úloh. Činnosti, ktoré nepatria do rozsahu verejných úloh, typicky zahŕňajú poskytovanie dokumentov, ktoré sa vyhotovujú a spolplatňujú výhradne na komerčnej báze a v rámci hospodárskej súťaže s inými účastníkmi trhu.
- (23) Táto smernica neobmedzuje ani nenaruša výkon štatutárnych úloh verejných orgánov a ďalších subjektov verejného sektora. Touto smernicou sa členským štátom ukladá povinnosť sprístupniť na opakované použitie všetky existujúce dokumenty, pokiaľ nie je prístup k nim obmedzený alebo vylúčený na základe vnútroštátnych pravidiel prístupu k dokumentom alebo nie je predmetom iných výnimiek stanovených v tejto smernici. Táto smernica vychádza z existujúcich prístupových režimov členských štátov a nemenia sa ňou vnútroštátne pravidlá prístupu k dokumentom. Neuplatňuje sa v prípadoch, v ktorých môžu občania alebo právnické osoby podľa príslušného prístupového režimu získať dokument len vtedy, keď preukážu osobitný záujem. Na úrovni Únie sa v článku 41 o práve na dobrú správu vecí verejných a v článku 42 o práve na prístup k dokumentom v charte uznáva právo každého občana Únie a každej fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá má bydlisko alebo registrované sídlo v členskom štáte, na prístup k dokumentom v držbe Európskeho parlamentu, Rady a Komisie. Subjekty verejného sektora by sa mali nabádať, aby sprístupňovali na opakované použitie všetky dokumenty, ktoré majú v držbe. Subjekty verejného sektora by mali podporovať a presadzovať opakované použitie dokumentov vrátane oficiálnych textov legislatívneho a správneho charakteru v takých prípadoch, keď má subjekt verejného sektora právo povoliť ich opakované použitie.
- (24) Členské štáty často poverujú poskytovaním služieb všeobecného záujmu subjekty mimo verejného sektora, pričom si nad takýmito subjektmi zachovávajú vysoký stupeň kontroly. Smernica 2003/98/ES sa zároveň vzťahuje iba na dokumenty, ktoré majú v držbe subjekty verejného sektora, pričom z rozsahu jej pôsobnosti sú vylúčené verejné podniky. Z toho vyplýva nedostatočná dostupnosť na opakované použitie v prípade dokumentov, ktoré sa vyhotovujú pri vykonávaní služieb všeobecného záujmu v mnohých oblastiach, najmä v odvetviach verejných služieb. Takisto sa tým výrazne znižuje potenciál na vytváranie cezhraničných služieb na základe dokumentov, ktoré majú v držbe verejné podniky poskytujúce služby všeobecného záujmu.
- (25) Smernica 2003/98/ES by sa preto mala zmeniť, aby sa mohla vzťahovať na opakované použitie existujúcich dokumentov vyhotovených pri vykonávaní služieb všeobecného záujmu verejnými podnikmi vykonávajúcimi jednu z činností uvedených v článkoch 8 až 14 smernice 2014/25/EÚ, ako aj verejnými podnikmi, ktoré konajú ako poskytovatelia služieb vo verejnom záujme podľa článku 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES)

⁽¹⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243).

č. 1370/2007 ⁽¹⁾, verejnými podnikmi, ktoré konajú ako leteckí dopravcovia pri plnení záväzkov služby vo verejnom záujme podľa článku 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ⁽²⁾ a verejnými podnikmi, ktoré konajú ako majitelia lodí Spoločenstva pri plnení záväzkov vo verejnom záujme podľa článku 4 nariadenia Rady (EHS) č. 3577/92 ⁽³⁾.

- (26) Táto smernica neobsahuje všeobecnú povinnosť umožniť opakované použitie dokumentov vyhotovených verejnými podnikmi. O tom, či sa povolí alebo nepovolí opakované použitie, by mal naďalej rozhodovať dotknutý verejný podnik s výnimkou prípadov, keď sa v tejto smernici alebo práve Únie či vnútroštátnom práve požaduje inak. Verejný podnik by mal dodržiavať príslušné povinnosti stanovené v kapitolách III a IV tejto smernice až po tom, ako sprístupní dokument na opakované použitie, najmä pokiaľ ide o formáty, spoplatňovanie, transparentnosť, licencie, nediskrimináciu a zákaz výhradných dohôd. Verejné podniky na druhej strane by nemali byť povinné dodržiavať požiadavky stanovené v kapitole II, ako sú pravidlá uplatniteľné na spracovanie žiadostí. Pri povoľovaní opakovaného použitia dokumentov by sa osobitná pozornosť mala venovať citlivým informáciám o ochrane kritickej infraštruktúry v zmysle vymedzenia v smernici Rady 2008/114/ES ⁽⁴⁾ a základným službám v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1148 ⁽⁵⁾.
- (27) Objem vytvorených výskumných údajov exponenciálne rastie a má potenciál na opakované použitie mimo vedeckej obce. Na to, aby bolo možné účinne a komplexne riešiť rastúce spoločenské výzvy, je rozhodujúce a naliehavo potrebné získať, spájať a opakovane používať údaje z rôznych zdrojov, ako aj z rôznych odvetví a disciplín. Medzi výskumné údaje patria štatistiky, výsledky pokusov, meraní, pozorovaní vyplývajúcich z práce v teréne, výsledky prieskumov, záznamy rozhovorov a obrázky. Zahŕňajú aj metaúdaje, špecifikácie a iné digitálne objekty. Výskumné údaje sa líšia od vedeckých článkov, ktoré informujú o zisteniach vyplývajúcich z vedeckého výskumu a komentujú ich. Otvorená dostupnosť a opakovaná použiteľnosť údajov vedeckého výskumu financovaného z verejných zdrojov je už dlhé roky predmetom konkrétnych politických iniciatív. Otvorený prístup sa chápe ako prax, v rámci ktorej sa koncovým používateľom poskytuje bezplatný online prístup k výskumným výsledkom bez obmedzení ich využívania a opakovaného použitia nad rámec možnosti požadovať uznanie autorstva. Cieľom politik otvoreného prístupu je najmä poskytnúť výskumným pracovníkom a širokej verejnosti prístup k výskumným údajom v čo najskoršej fáze procesu šírenia a uľahčiť ich využívanie a opakované použitie. Otvorený prístup pomáha zlepšiť kvalitu, znížiť potrebu zbytočnej duplicity výskumu, urýchliť vedecký pokrok, bojovať proti podvodom vo vede a môže celkovo podporiť hospodársky rast a inováciu. Popri otvorenom prístupe prebieha chvályhodné úsilie o to, aby sa plánovanie správy údajov stalo štandardným vedeckým postupom a aby sa podporovalo šírenie výskumných údajov, ktoré sú vyhľadateľné, prístupné, interoperabilné a opakovane použiteľné (tzv. zásada FAIR).
- (28) Z uvedených dôvodov je vhodné stanoviť členským štátom povinnosť prijať politiky otvoreného prístupu k údajom výskumu financovaného z verejných zdrojov a zabezpečiť, aby tieto politiky vykonávali všetky organizácie vykonávajúce výskum a organizácie financujúce výskum. Organizácie vykonávajúce výskum a organizácie financujúce výskum môžu byť organizované aj ako subjekty verejného sektora alebo verejné podniky. Táto smernica sa vzťahuje len na výskumnú stránku takýchto hybridných organizácií a na ich výskumné údaje. Politiky otvoreného prístupu zvyčajne umožňujú rad výnimiek zo sprístupňovania výsledkov vedeckého výskumu. V odporúčaní Komisie z 25. apríla 2018 o prístupe k vedeckým informáciám a ich uchovávaní sa okrem iného opisujú relevantné prvky politik otvoreného prístupu. Okrem toho by sa mali vylepšiť podmienky, za ktorých možno opakovane použiť určité výskumné údaje. Z tohto dôvodu by sa určité povinnosti vyplývajúce z tejto smernice mali rozšíriť aj na výskumné údaje, ktoré sú výsledkom vedecko-výskumných činností dotovaných z verejných zdrojov alebo spolufinancovaných subjektmi verejného a súkromného sektora. V rámci vnútroštátnych politik otvoreného prístupu by mali byť údaje pochádzajúce z verejne financovaného výskumu

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 1191/69 a (EHS) č. 1107/70 (Ú. v. EÚ L 315, 3.12.2007, s. 1).

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 293, 31.10.2008, s. 3).

⁽³⁾ Nariadenie Rady (EHS) č. 3577/92 zo 7. decembra 1992, ktorým sa uplatňuje zásada slobody poskytovania služieb na námornú dopravu v rámci členských štátov (námorná kabotáž) (Ú. v. ES L 364, 12.12.1992, s. 7).

⁽⁴⁾ Smernica Rady 2008/114/ES z 8. decembra 2008 o identifikácii a označení európskych kritickej infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu (Ú. v. EÚ L 345, 23.12.2008, s. 75).

⁽⁵⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1148 zo 6. júla 2016 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne bezpečnosti sietí a informačných systémov v Unii (Ú. v. EÚ L 194, 19.7.2016, s. 1).

štandardne k dispozícii ako otvorené dáta. V tomto kontexte by sa však mali náležite zohľadniť obavy v súvislosti so súkromím, ochranou osobných údajov, dôvernosťou, národnou bezpečnosťou, oprávnenými obchodnými záujmami, ako je obchodné tajomstvo, ako aj s právami duševného vlastníctva tretích strán v súlade so zásadou „tak otvorené, ako je len možné, tak uzavreté, ako je potrebné“. Okrem toho by sa táto smernica nemala vzťahovať na výskumné údaje, ktoré sú vyňaté z prístupu na základe dôvodov národnej bezpečnosti, obrany alebo verejnej bezpečnosti. S cieľom predísť administratívne zaťaženiu by sa povinnosti vyplývajúce z tejto smernice mali vzťahovať len na také výskumné údaje, ktoré už výskumní pracovníci, organizácie vykonávajúce výskum alebo organizácie financujúce výskum sprístupnili verejnosti prostredníctvom inštitucionálnej alebo tematickej databázy, a nemali by spôsobovať dodatočné náklady na vyhľadávanie súborov údajov ani požadovať dodatočné spracovanie údajov. Členské štáty môžu rozšíriť uplatňovanie tejto smernice na výskumné údaje sprístupnené verejnosti prostredníctvom iných dátových infraštruktúr, ako sú databázy, prostredníctvom voľne prístupných publikácií, ako je napríklad súbor pripojený k článku, odborný článok alebo článok v odbornom periodiku. Dokumenty, ktoré nie sú výskumnými údajmi, by mali byť naďalej vyňaté z rozsahu pôsobnosti tejto smernice.

- (29) Vymedzenie pojmu „subjekt verejného sektora“ vychádza z vymedzenia pojmu v článku 2 ods. 1 bode 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ⁽¹⁶⁾. Vymedzenie pojmu „verejnoprávna inštitúcia“ stanovené v uvedenej smernici a vymedzenie pojmu „verejný podnik“ stanovené v smernici 2014/25/EÚ by sa mali uplatňovať na túto smernicu.
- (30) V tejto smernici sa ustanovuje vymedzenie pojmu „dokument“ a toto vymedzenie by malo zahŕňať ktorúkoľvek časť dokumentu. Pojem „dokument“ by mal zahŕňať všetky formy aktov, skutočností alebo informácií – a všetky súhrny takých aktov, skutočností alebo informácií – bez ohľadu na médium (na papieri alebo v elektronickej forme alebo ako zvukový, vizuálny alebo audiovizuálny záznam). Vymedzenie pojmu „dokument“ nemá zahŕňať počítačové programy. Členské štáty môžu rozšíriť uplatňovanie tejto smernice aj na počítačové programy.
- (31) Subjekty verejného sektora v čoraz väčšej miere proaktívne sprístupňujú svoje dokumenty na opakované použitie tak, že zabezpečujú, aby sa dali tieto dokumenty a s nimi súvisiace metaúdaje nájsť a získať online v strojovo čitateľnom otvorenom formáte, ktorý umožní interoperabilitu, opakované použitie a prístupnosť. Dokumenty by sa mali sprístupňovať na opakované použitie aj na základe žiadosti podanej opätovným používateľom. V uvedených prípadoch by lehota na odpovede na žiadosti o opakované použitie mala byť primeraná a v súlade s rovnakou lehotou na žiadosti o prístup k dokumentu v rámci príslušných prístupových režimov. Z tejto požiadavky by však mali byť vyňaté verejné podniky, vzdelávacie zariadenia a organizácie vykonávajúce výskum a organizácie financujúce výskum. Primerané lehoty v celej únii podnetia tvorbu nových agregovaných informačných produktov a služieb na úrovni celej únie. Je to obzvlášť dôležité pri dynamických údajoch (vrátane environmentálnych, dopravných, satelitných, meteorologických údajov a údajov generovaných senzormi), ktorých hospodárska hodnota závisí od okamžitej dostupnosti informácií a pravidelnej aktualizácie. Dynamické údaje by sa preto mali sprístupňovať hneď po zbere alebo v prípade manuálnej aktualizácie hneď po úprave súboru údajov, a to prostredníctvom aplikačného programovacieho rozhrania (ďalej len „API“ – application programming interface), aby sa podporil rozvoj internetových, mobilných a cloudových aplikácií založených na takýchto údajoch. Ak to z dôvodu technických alebo finančných obmedzení nie je možné, mali by subjekty verejného sektora sprístupniť dokumenty v časovom rámci, ktorý umožní využitie ich úplného hospodárskeho potenciálu. Mali by sa prijať konkrétne opatrenia na odstránenie príslušných technických a finančných obmedzení. Ak sa používa licencia, včasná dostupnosť dokumentov môže byť súčasťou podmienok tejto licencie. Ak je z dôvodov opodstatneného verejného záujmu, najmä verejného zdravia a bezpečnosti, nevyhnutné overenie údajov, mali by sa dynamické údaje sprístupniť hneď po overení. Takéto nevyhnutné overovanie by nemalo ovplyvniť frekvenciu aktualizácií.
- (32) Na získanie prístupu k údajom, ktoré sú na základe tejto smernice k dispozícii na opakované použitie, by bolo užitočné zabezpečiť prístup k dynamickým údajom prostredníctvom dobre navrhnutých API. API je súbor funkcií, postupov, definícií a protokolov na komunikáciu medzi prístrojmi a bezproblémovú výmenu údajov. API by mali byť podporované jasnou technickou dokumentáciou, ktorá je úplná a dostupná online. Tam, kde je to možné, by sa mali používať otvorené API. V príslušných prípadoch by sa mali uplatňovať štandardné protokoly Únie alebo medzinárodné uznávané štandardné protokoly a medzinárodné štandardy pre súbory údajov. API môžu mať rôzne úrovne zložitosti a môžu predstavovať jednoduchý odkaz na databázu na vyhľadávanie špecifických súborov údajov, webové rozhranie alebo zložitejšie štruktúry. Opakované používanie a zdieľanie údajov prostredníctvom primeraného používania API sú všeobecne prínosné, pretože pomáhajú vývojarom a začínajúcim podnikom vytvárať nové služby a produkty. Zároveň sú rozhodujúcim prvkom vytvárania cenných

⁽¹⁶⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65).

ekosystémov na základe súborov údajov, ktoré sú často nevyužitú. Zriadenie a využívanie API musí byť založené na niekoľkých zásadách: dostupnosť, stabilita, udržiavanie počas životného cyklu, jednotnosť používania a štandardov, ľahká použiteľnosť, ako aj bezpečnosť. Dynamické údaje, teda také, ktoré sa často aktualizujú, nezriedka aj v reálnom čase, by subjekty verejného sektora a verejné podniky mali sprístupňovať na opakované použitie ihneď po ich zbere prostredníctvom vhodných API a v relevantných prípadoch aj na hromadné stiahnutie, pokiaľ si to nevyžaduje neprimerané úsilie. Pri posudzovaní primeranosti úsilia by sa mala zohľadňovať veľkosť a prevádzkový rozpočet daného subjektu verejného sektora alebo verejného podniku.

- (33) Možnosti opakovaného použitia sa môžu zlepšiť obmedzením potreby digitalizácie papierových dokumentov alebo spracúvania digitálnych súborov v záujme dosiahnutia ich vzájomnej kompatibility. Preto by subjekty verejného sektora mali sprístupňovať dokumenty v akomkoľvek existujúcom formáte alebo jazyku, pokiaľ je to možné a vhodné, prostredníctvom elektronických prostriedkov. Subjekty verejného sektora by mali priaznivo posudzovať žiadosti o výňatky z existujúcich dokumentov, keď je na vybavenie takejto žiadosti potrebná len jednoduchá operácia. Subjekty verejného sektora by však nemali byť povinné poskytnúť výňatok z dokumentu alebo zmeniť formát požadovaných informácií, keď si to vyžaduje neprimerané úsilie. Na uľahčenie opakovaného použitia by subjekty verejného sektora mali sprístupňovať svoje dokumenty vo formáte, ktorý, pokiaľ je to možné a vhodné, nezávisí od použitia špecifického softvéru. Pokiaľ je to možné a vhodné, subjekty verejného sektora by mali zohľadniť možnosti opakovaného použitia dokumentov osobami so zdravotným postihnutím a pre takéto osoby tak, že informácie poskytnú v prístupnom formáte v súlade s požiadavkami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 ⁽¹⁷⁾.
- (34) Na uľahčenie opakovaného použitia by subjekty verejného sektora, ak je to možné a vhodné, mali sprístupňovať dokumenty vrátane tých, ktoré sú uverejnené na webových sídlach, v otvorenom a strojovo čitateľnom formáte a spolu s ich metaúdajmi s najvyššou možnou úrovňou presnosti a podrobnosti, vo formáte, ktorý umožňuje interoperabilitu, napríklad ich spracúvaním v súlade so zásadami vyplývajúcimi z požiadaviek na kompatibilitu a použiteľnosť priestorových informácií podľa smernice 2007/2/ES.
- (35) Dokument by mal byť považovaný za dokument v strojovo čitateľnom formáte, ak je vo formáte súboru štruktúrovanom tak, že umožňuje softvérovým aplikáciám ľahko identifikovať, rozpoznať a extrahovať z neho špecifické údaje. Údaje zakódované v súboroch, ktoré sú štruktúrované v strojovo čitateľnom formáte, by sa mali považovať za strojovo čitateľné údaje. Strojovo čitateľný formát môže byť otvorený alebo podliehať vlastníckym právam. Môžu byť formálne štandardizované alebo nie. Dokumenty kódované vo formáte súborov, ktoré obmedzujú automatické spracúvanie, pretože údaje z nich nemožno vôbec alebo ľahko extrahovať, by sa nemali považovať za dokumenty v strojovo čitateľnom formáte. Členské štáty by v prípadoch, ak je to možné a vhodné, mali nabádať na používanie úniijného alebo medzinárodne uznávaného otvoreného strojovo čitateľného formátu. Pri navrhovaní technických riešení pre opakované použitie dokumentov by sa mal v príslušných prípadoch zohľadniť európsky rámec interoperability.
- (36) Poplatky za opakované použitie dokumentov predstavujú pre začínajúce podniky a MSP významnú prekážku vstupu na trh. Dokumenty by sa preto mali sprístupňovať na opakované použitie bez poplatkov a ak sú poplatky potrebné, mali by sa v zásade obmedziť na hraničné náklady. Ak orgány verejného sektora vykonávajú mimoriadne rozsiahle vyhľadávanie požadovaných informácií alebo mimoriadne nákladné úpravy formátu požadovaných informácií, a to buď dobrovoľne, alebo v súlade s vnútroštátnym právom, môžu hraničné náklady pokrývať náklady spojené s takýmito činnosťami. Vo výnimočných prípadoch by sa mala zohľadniť potreba nenarušiť bežné fungovanie subjektov verejného sektora, ktoré majú povinnosť vytvárať príjmy, aby pokryli podstatnú časť svojich nákladov súvisiacich s plnením svojich verejných úloh. To platí aj v prípade, keď subjekt verejného sektora poskytol údaje v podobe otvorených dát, ale je povinný vytvárať príjmy na pokrytie podstatnej časti svojich nákladov súvisiacich s plnením iných verejných úloh. Rovnako by sa mala vziať do úvahy úloha verejných podnikov v konkurenčnom hospodárskom prostredí. V takýchto prípadoch by preto subjekty verejného sektora a verejné podniky mali mať možnosť účtovať si poplatky prevyšujúce hraničné náklady. Uvedené poplatky by sa mali stanovovať v súlade s objektívnymi, transparentnými a overiteľnými kritériami a celkový príjem z poskytnutia dokumentov a povolenia ich opakovaného použitia by nemal prekračovať náklady na zber

⁽¹⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26. októbra 2016 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora (Ú. v. EÚ L 327, 2.12.2016, s. 1).

a vyhotovenie vrátane nákupu od tretích strán, reprodukciu, údržbu, uchovávanie a šírenie spolu s primeranou návratnosťou investícií. Do oprávnených nákladov by sa v príslušných prípadoch mali môcť zahrnúť aj náklady na anonymizáciu osobných údajov a náklady na opatrenia prijaté s cieľom chrániť dôvernú úroveň údajov. Členské štáty môžu od subjektov verejného sektora a verejných podnikov požadovať, aby uvedené náklady zverejnili. Požiadavka tvoriť príjmy, ktoré pokryjú podstatnú časť nákladov subjektov verejného sektora súvisiacich s plnením ich verejných úloh, alebo rozsah služieb všeobecného záujmu, ktorými sú poverené verejné podniky, nemusí byť právnou požiadavkou a môže vyplývať napríklad z administratívnej praxe v členských štátoch. Členské štáty by mali túto požiadavku pravidelne preskúmať.

- (37) Návratnosť investícií možno chápať ako percentuálny podiel nad rámec hraničných nákladov, ktorý umožní vrátenie kapitálových nákladov a začlenenie reálnej miery návratnosti. Keďže kapitálové náklady sú úzko späté s úrokovými mierami úverových inštitúcií, ktoré vychádzajú z fixnej sadzby Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) pre hlavné refinančné operácie, primeraná návratnosť investícií by nemala prevyšovať fixnú úrokovú sadzbu ECB o viac ako 5 %.
- (38) Knižnice vrátane univerzitných knižníc, múzeá a archívy by mali mať možnosť účtovať si poplatky nad rámec hraničných nákladov, aby sa nenarušila ich bežná prevádzka. V prípade takýchto subjektov verejného sektora by celková výška príjmu z poskytovania dokumentov a umožňovania ich opakovaného použitia za príslušné účtovné obdobie nemala prekročiť náklady na ich zber, vyhotovenie, reprodukciu, šírenie, uchovávanie a vysporiadanie práv spolu s primeranou návratnosťou investícií. Do oprávnených nákladov by sa v príslušných prípadoch mali zahrnúť aj náklady na anonymizáciu osobných údajov alebo citlivých obchodných informácií. Na účely knižníc vrátane univerzitných knižníc, múzeí a archívov a so zreteľom na ich osobitosti by sa pri výpočte primeranej návratnosti investícií mohla zohľadňovať výška poplatkov, ktoré si za opakované použitie totožných alebo podobných dokumentov účtuje súkromný sektor.
- (39) Hornými hranicami poplatkov, ktoré sú stanovené v tejto smernici, nie je dotknuté právo členských štátov uplatňovať nižšie alebo žiadne poplatky.
- (40) Členské štáty by mali stanoviť kritériá účtovania poplatkov nad rámec hraničných nákladov. Mali by mať napríklad možnosť tiež stanoviť takéto kritériá vo vnútroštátnych pravidlách alebo určiť vhodný subjekt alebo vhodné subjekty, ktoré nie sú príslušnými subjektmi verejného sektora, s právomocami stanovovať takéto kritériá. Uvedený subjekt by mal mať štruktúru v súlade s ústavnými a právnymi systémami členských štátov. Môže ísť o existujúci subjekt s výkonnými rozpočtovými právomocami, ktorý podlieha politickej zodpovednosti.
- (41) Jednou z podmienok rozvoja trhu Únie s informáciami je zaručenie zrozumiteľnosti a verejnej dostupnosti podmienok opakovaného použitia dokumentov verejného sektora. Preto by všetky uplatniteľné podmienky opakovaného použitia dokumentov mali byť pre potenciálnych opätovných používateľov zrozumiteľné. Členské štáty by mali vo vhodných prípadoch podnecovať vytváranie online zoznamov dostupných dokumentov, aby podporili a uľahčili žiadosti o opakované použitie. Žiadatelia o opakované použitie dokumentov, ktoré sú v držbe iných subjektov, ako sú verejné podniky, vzdelávacie zariadenia a organizácie vykonávajúce výskum a organizácie financujúce výskum, by mali byť informovaní o dostupných opravných prostriedkoch vo vzťahu k rozhodnutiam alebo postupom, ktoré sa ich týkajú. Osobitne dôležité je to pre startupy a MSP, ktoré nemusia byť oboznámené so spôsobom komunikácie so subjektmi verejného sektora iných členských štátov a zodpovedajúcimi opravnými prostriedkami.
- (42) Opravné prostriedky by mali zahŕňať aj možnosť preskúmania nestranným subjektom zodpovedným za preskúmanie. Týmto subjektom môže byť existujúci vnútroštátny orgán, napríklad vnútroštátny orgán na ochranu hospodárskej súťaže, dozorný orgán zriadený v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679, vnútroštátny orgán zodpovedný za prístup k dokumentom alebo vnútroštátny justičný orgán. Uvedený subjekt by mal mať štruktúru v súlade s ústavnými a právnymi systémami členských štátov. Odvolanie sa na tento orgán by nemalo prejudikovať ďalšie opravné prostriedky, ktoré sú žiadateľom o opakované použitie dostupné. Mal by však byť oddelený od mechanizmu členského štátu, ktorým sa stanovujú kritériá účtovania poplatkov nad rámec hraničných nákladov. Opravné prostriedky by mali zahŕňať možnosť preskúmania zamietavých rozhodnutí, ale aj rozhodnutí, ktoré síce opakované použitie povoľujú, ale aj tak by mohli žiadateľov ovplyvniť z iných dôvodov, najmä uplatnenými pravidlami spolplatenia. Postup preskúmania by mal byť rýchly, v súlade s potrebami rýchlo sa meniaceho trhu.
- (43) Verejné sprístupnenie všetkých všeobecne dostupných dokumentov, ktoré má v držbe verejný sektor – týkajúcich sa nielen politických postupov, ale aj právnych a správnych postupov – je základným nástrojom rozšírenia práva na vedomosť, ktoré je základnou zásadou demokracie. Uvedený cieľ sa vzťahuje na inštitúcie na každej úrovni, t. j. miestnej, národnej alebo medzinárodnej.

- (44) Opakované použitie dokumentov by nemalo podliehať podmienkam. V niektorých prípadoch, odôvodnených plnením cieľa verejného záujmu, je možné vydať licenciu, v ktorej sa stanovujú podmienky opakovaného použitia nadobúdateľom licencie, ako je zodpovednosť, ochrana osobných údajov, správne používanie dokumentov, záruka nezmenenej reprodukcie a uvedenie zdroja. Ak subjekty verejného sektora udeľujú licencie na opakované použitie dokumentov, licenčné podmienky by mali byť objektívne, primerané a nediskriminačné. V tejto súvislosti môžu zohrávať významnú úlohu aj štandardné licencie, ktoré sú dostupné online. Preto by členské štáty mali zabezpečiť, aby boli štandardné licencie dostupné. Vo všetkých licenciách na opakované použitie informácií verejného sektora by sa v každom prípade malo ukladať čo najmenej obmedzení opakovaného použitia, napríklad stanoviť obmedzenia len na uvedenie zdroja. V tejto súvislosti by mali významnú úlohu zohrávať otvorené licencie vo forme štandardizovaných verejných licencií dostupné online, ktoré umožňujú komukoľvek na akýkoľvek účel získavať, používať, upravovať a zdieľať údaje a obsah, pričom využívajú otvorené dátové formáty. Preto by členské štáty mali podnecovať používanie otvorených licencií, ktoré by sa v konečnom dôsledku mali v Únii stať bežnou praxou. Bez toho, aby boli dotknuté požiadavky týkajúce sa zodpovednosti stanovené v práve Únie alebo vo vnútroštátnom práve, ak orgán verejného sektora alebo verejný podnik sprístupňuje dokumenty na opakované použitie bez akýchkoľvek iných podmienok alebo obmedzení, tomuto orgánu verejného sektora alebo verejnému podniku sa môže umožniť vzdať sa všetkej zodpovednosti v súvislosti s dokumentmi, ktoré sa sprístupnili na opakované použitie.
- (45) Ak príslušný orgán rozhodne, že určité dokumenty už nebude sprístupňovať na opakované použitie alebo že tieto dokumenty prestane aktualizovať, mal by takéto rozhodnutie čo najskôr verejne oznámiť, pokiaľ možno elektronickými prostriedkami.
- (46) Podmienky opakovaného použitia by mali byť pre porovnateľné kategórie opakovaného použitia nediskriminačné. V tomto ohľade by sa zákazom diskriminácie nemalo brániť napríklad tomu, aby sa informácie medzi subjektmi verejného sektora pri plnení ich verejných úloh vymieňali bezplatne, zatiaľ čo ostatné strany sú za opakované použitie tých istých dokumentov spoplatňované. Nemalo by sa ním brániť ani tomu, aby sa prijala odlišná politika spoplatňovania pre komerčné a pre nekomerčné opakované použitie.
- (47) Členské štáty by mali predovšetkým zabezpečiť, aby opakované použitie dokumentov verejných podnikov nevedlo k narušeniu trhu a aby sa nenarušila spravodlivá hospodárska súťaž.
- (48) Subjekty verejného sektora by mali pri stanovovaní zásad opakovaného použitia dokumentov dodržiavať pravidlá hospodárskej súťaže Únie a vnútroštátne pravidlá hospodárskej súťaže, pričom by sa mali v čo najväčšej miere vyhýbať výhradným dohodám medzi sebou a partnermi zo súkromného sektora. Na účely poskytovania služby všeobecného hospodárskeho záujmu však môže byť niekedy potrebné výhradné právo na opakované použitie určitých dokumentov verejného sektora. Môže k tomu dôjsť v prípade, keď by žiadny komerčný vydavateľ neuverejnil informácie bez takého výhradného práva. V tomto ohľade je vhodné zohľadniť verejné zákazky na poskytnutie služieb vyňaté z rozsahu pôsobnosti smernice 2014/24/EÚ podľa článku 11 uvedenej smernice a inovatívne partnerstvá uvedené v článku 31 smernice 2014/24/EÚ.
- (49) Medzi knižnicami vrátane univerzitných knižníc, múzeami, archívmi a partnermi zo súkromného sektora existuje mnoho dohôd o spolupráci, ktoré zahŕňajú digitalizáciu kultúrnych zdrojov a partnerom zo súkromného sektora udeľujú výhradné práva. V praxi sa ukázalo, že takéto verejno-súkromné partnerstvá môžu uľahčiť prínosné využívanie kultúrnych zbierok a zároveň urýchľujú sprístupňovanie kultúrneho dedičstva verejnosti. Preto je vhodné zohľadniť súčasné rozdiely medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o digitalizáciu kultúrnych zdrojov, osobitným súborom pravidiel týkajúcich sa dohôd o digitalizácii takýchto zdrojov. V prípade, že sa výhradné právo vzťahuje na digitalizáciu kultúrnych zdrojov, môže byť určité obdobie výhradnosti potrebné na to, aby mal partner zo súkromného sektora možnosť získať späť svoje investície. Uvedené obdobie by však malo byť obmedzené na čo najkratšie obdobie, aby sa dodržala zásada, že verejný materiál by mal aj po digitalizácii zostať verejný. Trvanie výhradného práva digitalizovať kultúrne zdroje by nemalo byť vo všeobecnosti dlhšie ako 10 rokov. Každé obdobie výhradnosti dlhšie než 10 rokov by malo podliehať preskúmaniu, pričom je potrebné zohľadniť technologické, finančné a administratívne zmeny, ktoré nastali od uzavretia danej dohody. Okrem toho by sa v rámci každého verejno-súkromného partnerstva na účely digitalizácie kultúrnych zdrojov mali udeliť partnerskej kultúrnej inštitúcii plné práva na používanie digitalizovaných kultúrnych zdrojov po uplynutí platnosti dohody.
- (50) Dohody medzi držiteľmi údajov a ich opätovnými používateľmi, ktorými sa výslovne nepriznávajú výhradné práva, ale pri ktorých možno odôvodnene očakávať, že obmedzia dostupnosť dokumentov na opakované použitie, by mali podliehať dodatočnej verejnej kontrole. Základné aspekty takýchto dohôd by sa preto mali uverejňovať online aspoň dva mesiace pred tým, ako nadobudnú účinnosť, konkrétne dva mesiace pred

dohodnutým dátumom začatia plnenia povinností zúčastnených strán. Toto uverejnenie by malo zainteresovaným stranám poskytnúť možnosť požiadať o opakované použitie dokumentov, na ktoré sa uvedené dohody vzťahujú, a zabrániť riziku obmedzenia škály potenciálnych opätovných používateľov. V každom prípade by sa podstatné aspekty takýchto dohôd v konečnej forme, na ktorej sa dohodnú zúčastnené strany, mali zverejňovať online bez zbytočného odkladu aj po ich uzavretí.

- (51) Cieľom tejto smernice je minimalizovať riziko nadmernej výhody vyplývajúcej z prvenstva, v dôsledku ktorej by sa mohol obmedziť počet potenciálnych opätovných používateľov údajov. Ak budú mať zmluvné dojednania popri povinnostiach členského štátu sprístupňovať dokumenty podľa tejto smernice pravdepodobne za následok transfer zdrojov tohto členského štátu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, touto smernicou by nemalo byť dotknuté uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže a štátnej pomoci stanovených v článkoch 101 až 109 ZFEÚ. Z pravidiel štátnej pomoci stanovených v článkoch 107, 108 a 109 ZFEÚ vyplýva, že členský štát musí *ex ante* overiť, či v príslušnom zmluvnom dojednaní môže byť zahrnutá štátna pomoc, a zabezpečiť jeho súlad s pravidlami štátnej pomoci.
- (52) Táto smernica neovplyvňuje ochranu jednotlivcov v súvislosti so spracúvaním osobných údajov podľa práva Únie a vnútroštátneho práva, najmä podľa nariadenia (EÚ) 2016/679 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES⁽¹⁸⁾, ako aj podľa akýchkoľvek doplňujúcich ustanovení vnútroštátneho práva. Okrem iného to znamená, že opakované použitie osobných údajov je povolené iba vtedy, ak je splnená zásada obmedzenia účelu stanovená v článku 5 ods. 1 písm. b) a v článku 6 nariadenia (EÚ) 2016/679. Anonymné informácie sú informácie, ktoré sa netýkajú identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby alebo osobných údajov, ktoré boli anonymizované takým spôsobom, že dotknutá osoba nie je alebo už nie je identifikovateľná. Anonymizácia informácií je prostriedok na zosúladenie záujmu v čo najväčšej miere umožniť opakované použitie informácií verejného sektora so záväzkami vyplývajúcimi z práva o ochrane údajov, je však spojená s určitými nákladmi. Uvedené náklady je vhodné považovať za jednu z nákladových položiek, ktoré sa majú považovať za súčasť hraničných nákladov na šírenie uvedené v tejto smernici.
- (53) Pri rozhodovaní o rozsahu a podmienkach opakovaného použitia dokumentov verejného sektora, ktoré obsahujú osobné údaje, napríklad v zdravotníctve, môže byť potrebné vykonať posúdenie vplyvu na ochranu údajov v súlade s článkom 35 nariadenia (EÚ) 2016/679.
- (54) Touto smernicou nie sú dotknuté práva duševného vlastníctva tretích strán. Aby sa zabránilo pochybnostiam, pojem „práva duševného vlastníctva“ sa vzťahuje len na autorské a súvisiace práva vrátane foriem ochrany *sui generis*. Táto smernica sa nevzťahuje na dokumenty, ktoré sú predmetom práv priemyselného vlastníctva, ako sú patenty a registrované vzory a ochranné známky. Táto smernica nemá vplyv na existenciu alebo vlastníctvo práv duševného vlastníctva subjektov verejného sektora, ani neobmedzuje výkon takých práv žiadnym spôsobom nad rámec stanovený touto smernicou. Povinnosti uložené v súlade s touto smernicou by sa mali uplatňovať, len pokiaľ sú zlučiteľné s medzinárodnými dohodami o ochrane práv duševného vlastníctva, najmä Bernského dohovoru o ochrane literárnych a umeleckých diel (ďalej len „Bernský dohovor“), Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (ďalej len „dohoda TRIPS“) a Zmluvy WIPO o autorskom práve (ďalej len „zmluva WCT“). Subjekty verejného sektora by však mali uplatňovať svoje autorské práva spôsobom, ktorý uľahčuje opakované použitie.
- (55) Berúc do úvahy právo Únie a medzinárodné záväzky členských štátov a Únie, najmä Bernského dohovoru a dohody TRIPS, by dokumenty, vo vzťahu ku ktorým sú držiteľmi práv duševného vlastníctva tretie strany, mali byť vyňaté z rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Ak je pôvodným vlastníkom práv duševného vlastníctva k dokumentu v držbe knižníc vrátane univerzitných knižníc, múzeí a archívov tretia strana a ak lehota ochrany týchto práv ešte neuplynula, predmetný dokument by sa na účely tejto smernice mal považovať za dokument, vo vzťahu ku ktorému sú držiteľmi práv duševného vlastníctva tretie strany.
- (56) Touto smernicou by nemali byť dotknuté práva, ktoré môžu požívať zamestnanci verejného sektora podľa vnútroštátneho práva, vrátane hospodárskych a osobnostných práv.
- (57) Navyše v prípade akéhokoľvek dokumentu sprístupneného na opakované použitie by si dotknutý subjekt verejného sektora mal ponechať právo tento dokument využívať.

⁽¹⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37).

- (58) Touto smernicou nie je dotknutá smernica 2014/24/EÚ.
- (59) Nástroje, ktoré pomáhajú potenciálnym opätovným používateľom pri hľadaní dokumentov dostupných na opakované použitie, a podmienky opakovaného použitia môžu značne uľahčiť cezhraničné využívanie dokumentov verejného sektora. Členské štáty by preto mali zabezpečiť, aby sa zaviedli praktické opatrenia, ktoré pomôžu opätovným používateľom pri hľadaní dokumentov dostupných na opakované použitie. Príkladmi takýchto praktických opatrení sú inventárne zoznamy hlavných dokumentov (dokumenty, ktoré sa v širokej miere opakovane používajú alebo ktoré majú potenciál širokého opakovaného použitia), ktoré by mali byť podľa možnosti dostupné online, a webové portály, ktoré sú spojené s decentralizovanými inventárnymi zoznamami. Členské štáty by mali uľahčovať aj dlhodobú dostupnosť informácií verejného sektora na opakované použitie v súlade s uplatniteľnými politikami uchovávania.
- (60) Komisia by mala uľahčovať spoluprácu medzi členskými štátmi a podporovať navrhovanie, testovanie, implementáciu a zavádzanie interoperabilných elektronických rozhraní, ktoré umožňujú poskytovanie efektívnejších a bezpečnejších verejných služieb.
- (61) Touto smernicou nie je dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES⁽¹⁹⁾. Stanovujú sa v nej podmienky, v rámci ktorých môžu subjekty verejného sektora uplatňovať svoje práva duševného vlastníctva na vnútornom trhu s informáciami, keď povolia opakované použitie dokumentov. Ak sú subjekty verejného sektora držiteľmi práva ustanoveného v článku 7 ods. 1 smernice 96/9/ES, nemali by si toto právo uplatňovať s cieľom zamedziť opakovanému použitiu existujúcich dokumentov alebo ich opakované použitie obmedziť nad rámec stanovený touto smernicou.
- (62) Komisia podporila vypracovanie online správy o stupni rozvoja využívania otvorených dát s príslušnými ukazovateľmi výkonnosti pre opakované použitie informácií verejného sektora vo všetkých členských štátoch. Pravidelná aktualizácia uvedenej správy prispeje k výmene informácií medzi členskými štátmi a k dostupnosti informácií o politikách a praktických postupoch v celej Únii.
- (63) Je potrebné zaistiť, aby členské štáty monitorovali rozsah opakovaného používania informácií verejného sektora, podmienky, za ktorých sa informácie sprístupňujú, a opravné prostriedky.
- (64) Komisia môže pomáhať členským štátom pri jednotnom vykonávaní tejto smernice tým, že po konzultáciách so zainteresovanými stranami vydá a aktualizuje existujúce usmernenia, najmä pokiaľ ide o odporúčané štandardné licencie, súbory údajov a spoplatňovanie opakovaného použitia dokumentov.
- (65) Jedným z hlavných cieľov vybudovania vnútorného trhu je vytvorenie vhodných podmienok pre rozvoj služieb poskytovaných v rámci celej Únie. Knižnice vrátane univerzitných knižníc, múzeá a archívy uchovávajú významné množstvo cenných zdrojov informácií verejného sektora, najmä odkedy projekty digitalizácie znásobili množstvo verejného digitálneho materiálu. Tieto zbierky kultúrneho dedičstva a súvisiace metaúdaje sú potenciálnym základom pre produkty a služby s digitálnym obsahom a majú obrovský potenciál pre inovatívne opakované použitie v oblastiach ako vzdelávanie a cestovný ruch. Ostatné druhy kultúrnych zariadení, ako sú orchestre, opery, balety a divadlá, vrátane archívov, ktoré sú ich súčasťou, by mali zostať mimo rozsahu pôsobnosti tejto smernice z dôvodu ich osobitého charakteru ako scénických umení, a preto, že takmer všetok ich materiál je predmetom práv duševného vlastníctva tretích strán.
- (66) Na účely stanovenia podmienok na podporu opakovaného použitia dokumentov, ktoré má významné sociálno-ekonomické prínosy a osobitne vysokú hodnotu pre hospodárstvo a spoločnosť, mal by sa v prílohe stanoviť zoznam tematických kategórií súborov údajov vysokej hodnoty. Na ilustráciu a bez toho, aby boli dotknuté vykonávacie akty, ktorými sa určujú súbory údajov s vysokou hodnotou, na ktoré by sa mali vzťahovať osobitné požiadavky stanovené v tejto smernici, berúc do úvahy usmernenia Komisie o odporúčaných štandardných licenciách, súboroch údajov, a spoplatnení opakovaného použitia dokumentov, by tematické kategórie mohli okrem iného zahŕňať poštové smerovacie čísla, vnútroštátne a miestne mapy (geopriestorové údaje), spotrebu energie a satelitné snímky (pozorovanie Zeme a životné prostredie), údaje in situ z nástrojov a predpovede počasia (meteorológia), demografické a hospodárske ukazovatele (štatistika), obchodné registre a registračné identifikátory (spoločnosti a vlastníctvo spoločností), dopravné značky a vnútrozemské vodné cesty (mobilita).

⁽¹⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10).

- (67) S cieľom zmeniť zoznam tematických kategórií súborov údajov s vysokou hodnotou doplnením ďalších tematických kategórií by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva⁽²⁰⁾. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov, a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (68) Zoznam súborov údajov pre celú Úniu s osobitným potenciálom vytvárať sociálno-ekonomické výhody, spolu s harmonizovanými podmienkami ich opakovaného použitia predstavuje dôležitý faktor umožňujúci cezhraničné používanie údajov a služby na nich založené. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tejto smernice by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci v súvislosti s podporou opakovaného používania dokumentov spojených s významnými socio-ekonomickými prínosmi prijatím zoznamu osobitných súborov údajov s vysokou hodnotou, na ktoré sa vzťahujú osobitné požiadavky tejto smernice, spolu s podmienkami ich uverejňovania a opakovaného použitia. Preto sa uvedené osobitné požiadavky budú uplatňovať až po tom, ako Komisia prijme vykonávacie akty. Tento zoznam by mal zohľadňovať odvetvové právne akty Únie, ktoré uverejňovanie súborov údajov upravujú, ako sú smernice 2007/2/ES a 2010/40/EÚ, aby sa zabezpečilo sprístupnenie súborov údajov v rámci príslušných štandardov a súborov metaúdajov. Zoznam by mal byť založený na tematických kategóriách stanovených v tejto smernici. Pri zostavovaní tohto zoznamu by Komisia mala uskutočniť vhodné konzultácie, a to aj na úrovni odborníkov. Okrem toho pri rozhodovaní o tom, či sa do zoznamu zahrnú údaje v držbe verejných podnikov alebo či budú dostupné bezplatne, by sa mali zohľadniť účinky na hospodársku súťaž na príslušných trhoch. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011⁽²¹⁾.
- (69) Na účely zabezpečenia ich maximálneho účinku a uľahčenia ich opakovaného použitia by sa mali súbory údajov s vysokou hodnotou sprístupňovať na opakované použitie s minimálnymi právnymi obmedzeniami a bezplatne. Taktiež by sa mali uverejňovať prostredníctvom API. To však subjektom verejného sektora nebráni v spoplatnení služieb, ktoré poskytujú v súvislosti so súbormi údajov s vysokou hodnotou pri výkone verejnej moci, najmä overovania pravosti alebo pravdivosti dokumentov.
- (70) Keďže ciele tejto smernice, a to uľahčiť tvorbu informačných produktov a služieb dostupných na celom území Únie a založených na dokumentoch verejného sektora, zabezpečiť účinné cezhraničné využívanie dokumentov verejného sektora na jednej strane súkromnými podnikmi, najmä MSP, na účely informačných produktov a služieb s pridanou hodnotou a na druhej strane občanmi na uľahčenie voľného pohybu informácií a komunikácie, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu rozsahu navrhovaného opatrenia v celej Únii ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (71) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané predovšetkým v charte vrátane práva na súkromie, ochrany osobných údajov, vlastníckeho práva a integrácie osôb so zdravotným postihnutím. Nič v tejto smernici by sa nemalo vykladať ani vykonávať spôsobom, ktorý nie je v súlade s Dohovorom Rady Európy o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- (72) S európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov sa konzultovalo v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001⁽²²⁾ a európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vydal 10. júla 2018 stanovisko⁽²³⁾.

⁽²⁰⁾ U. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽²¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽²²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov (Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1).

⁽²³⁾ Ú. v. EÚ C 305, 30.8.2018, s. 7.

- (73) Komisia by mala vykonať hodnotenie tejto smernice. Podľa Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva by toto hodnotenie malo byť založené na piatich kritériách, ktorými sú efektívnosť, účinnosť, relevantnosť, súdržnosť a pridaná hodnota, a malo by poskytovať základ pre posúdenie vplyvu možností ďalších opatrení.
- (74) Touto smernicou by nemali byť dotknuté povinnosti členských štátov súvisiace s lehotou na transpozíciu smerníc uvedených v časti B prílohy II do vnútroštátneho práva,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. V záujme presadzovania využívania otvorených dát a stimulovania inovácie v oblasti výrobkov a služieb sa touto smernicou ustanovuje súbor minimálnych pravidiel, ktorými sa riadi opakované použitie a praktické opatrenia na uľahčenie opakovaného použitia:

- a) existujúcich dokumentov v držbe subjektov verejného sektora členských štátov;
- b) existujúcich dokumentov v držbe verejných podnikov, ktoré:
- i) pôsobia v oblastiach vymedzených v smernici 2014/25/EÚ,
 - ii) pôsobia ako poskytovatelia služieb vo verejnom záujme podľa článku 2 nariadenia (ES) č. 1370/2007,
 - iii) pôsobia ako leteckí dopravcovia pri plnení záväzkov v rámci služby vo verejnom záujme podľa článku 16 nariadenia (ES) č. 1008/2008 alebo
 - iv) pôsobia ako majitelia lodí Spoločenstva pri plnení záväzkov v rámci služby vo verejnom záujme podľa článku 4 nariadenia (EHS) č. 3577/92;
- c) výskumných údajov podľa podmienok stanovených v článku 10.

2. Táto smernica sa nevzťahuje na:

- a) dokumenty, ktorých poskytovanie nepatrí do rozsahu verejných úloh dotknutých subjektov verejného sektora v zmysle práva alebo iných záväzných pravidiel členského štátu alebo, v prípade neexistencie takýchto pravidiel, v zmysle vymedzenom v súlade s bežnou administratívnou praxou v príslušnom členskom štáte za predpokladu, že je rozsah verejných úloh transparentný a podlieha preskúmaniu;
- b) dokumenty v držbe verejných podnikov, ktoré:
- i) sú vyhotovené mimo rozsahu poskytovania služieb všeobecného záujmu v zmysle vymedzenia v práve alebo iných záväzných pravidlách členského štátu;
 - ii) súvisia s činnosťami, ktoré sú priamo vystavené hospodárskej súťaži, a preto podľa článku 34 smernice 2014/25/EÚ nepodliehajú pravidlám verejného obstarávania;
- c) dokumenty, v súvislosti s ktorými majú tretie strany práva duševného vlastníctva;
- d) dokumenty, ako sú citlivé údaje, ktoré sú na základe prístupových režimov členského štátu vyňaté z prístupu okrem iného aj z týchto dôvodov:
- i) ochrana národnej bezpečnosti (konkrétne bezpečnosti štátu), obrana alebo verejná bezpečnosť,
 - ii) dôvernosť štatistických údajov,
 - iii) dôvernosť obchodných údajov (vrátane obchodného, profesionálneho alebo podnikového tajomstva);
- e) dokumenty, ku ktorým je prístup vylúčený alebo obmedzený z dôvodu citlivých informácií o ochrane kritickej infraštruktúry v zmysle vymedzenia v článku 2 písm. d) smernice 2008/114/ES;

- f) dokumenty, ku ktorým je obmedzený prístup na základe prístupových režimov členských štátov, vrátane prípadov, keď občania alebo právnické osoby musia preukázať osobitný záujem o získanie prístupu k dokumentom;
- g) logá, heraldické znaky a insígnie;
- h) dokumenty, ku ktorým je prístup vylúčený alebo obmedzený na základe prístupových režimov z dôvodu ochrany osobných údajov, a časti dokumentov dostupné na základe uvedených režimov, ktoré obsahujú osobné údaje, ktorých opakované použitie bolo vymedzené v práve ako nezlučiteľné s právnymi predpismi o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov alebo ako narušajúce ochranu súkromia a integritu fyzickej osoby, najmä podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva o ochrane osobných údajov;
- i) dokumenty, ktoré majú v držbe verejnoprávni vysielatelia a ich pobočky a iné subjekty alebo ich pobočky na účely plnenia poslania verejnoprávneho vysielania;
- j) dokumenty, ktoré majú v držbe iné kultúrne inštitúcie ako knižnice vrátane univerzitných knižníc, múzeá a archívy;
- k) dokumenty, ktoré majú v držbe vzdelávacie inštitúcie sekundárnej a nižšej úrovne, a v prípade všetkých ostatných vzdelávacích inštitúcií dokumenty, ktoré nie sú uvedené v odseku 1 písm. c);
- l) dokumenty, ktoré nie sú uvedené v odseku 1 písm. c), v držbe organizácií vykonávajúcich výskum a organizácií financujúcich výskum vrátane organizácií založených na účely transferu výsledkov výskumu.

3. Táto smernica vychádza z prístupových režimov Únie a vnútroštátnych prístupových režimov, a tieto ňou nie sú dotknuté.

4. Touto smernicou nie je dotknuté právo Únie a vnútroštátne právo o ochrane osobných údajov, najmä nariadenie (EÚ) 2016/679 a smernica 2002/58/ES a zodpovedajúce ustanovenia vnútroštátneho práva.

5. Povinnosti uložené v súlade s touto smernicou sa uplatňujú len do tej miery, pokiaľ sú zlučiteľné s ustanoveniami medzinárodných dohôd o ochrane práv duševného vlastníctva, najmä Bernského dohovoru, dohody TRIPS a zmluvy WCT.

6. Subjekty verejného sektora si neuplatňujú právo zostavovateľa databázy ustanovené v článku 7 ods. 1 smernice 96/9/ES, aby sa zamedzilo opakovanému použitiu dokumentov nad rámec stanovený touto smernicou, alebo aby sa takéto opakované použitie obmedzilo.

7. Touto smernicou sa upravuje opakované použitie existujúcich dokumentov v držbe subjektov verejného sektora a verejných podnikov členských štátov vrátane dokumentov, na ktoré sa vzťahuje smernica 2007/2/ES.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „subjekt verejného sektora“ sú štátne, regionálne alebo miestne orgány, verejnoprávne inštitúcie alebo združenia tvorené jedným alebo viacerými takýmito orgánmi alebo jednou alebo viacerými takýmito verejnoprávnymi inštitúciami;
2. „verejnoprávne inštitúcie“ sú inštitúcie, ktoré majú všetky tieto charakteristiky:
 - a) sú zriadené na osobitný účel plniť potreby všeobecného záujmu, ktoré nemajú priemyselný ani komerčný charakter;
 - b) majú právnu subjektivitu, a
 - c) sú z väčšej časti financované štátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi, alebo inými verejnoprávnymi inštitúciami; alebo podliehajú riadiacemu dozoru týchto orgánov alebo inštitúcií; alebo majú v správnom, riadiacom alebo dozornom orgáne viac ako polovicu členov menovaných štátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými verejnoprávnymi inštitúciami;

3. „verejný podnik“ je každý podnik pôsobiaci v oblastiach uvedených v článku 1 ods. 1 písm. b), na ktorý môžu mať subjekty verejného sektora priamo alebo nepriamo dominantný vplyv prostredníctvom jeho vlastníctva, svojej finančnej účasti na ňom alebo pravidiel, ktorými sa riadi. Dominantný vplyv zo strany subjektov verejného sektora sa predpokladá v ktoromkoľvek z týchto prípadov, v ktorých tieto subjekty priamo alebo nepriamo:
 - a) majú v držbe väčšinu upísaného kapitálu podniku;
 - b) kontrolujú väčšinu hlasovacích práv súvisiacich s akciami vydanými podnikom;
 - c) môžu vymenovať viac ako polovicu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu podniku;
4. „univerzita“ je akýkoľvek subjekt verejného sektora, ktorý poskytuje postsekundárne vysokoškolské vzdelávanie vedúce k získaniu akademického titulu;
5. „štandardná licencia“ je súbor vopred stanovených podmienok opakovaného použitia v digitálnom formáte, ktorý je pokiaľ možno zlučiteľný so štandardizovanými verejnými licenciami dostupnými online;
6. „dokument“ je:
 - a) každý obsah bez ohľadu na príslušné médium (na papieri alebo v elektronickej forme, alebo ako zvukový, vizuálny alebo audiovizuálny záznam), alebo
 - b) akákoľvek časť takého obsahu;
7. „anonymizácia“ je proces zmeny dokumentov na anonymné dokumenty, ktoré sa netýkajú identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby, alebo proces zmeny osobných údajov na anonymné takým spôsobom, aby nebolo možné alebo viac nebolo možné identifikovať dotknutú osobu;
8. „dynamické údaje“ sú dokumenty v digitálnej forme, ktoré podliehajú častej aktualizácii alebo aktualizácii v reálnom čase, najmä z dôvodu ich premenlivosti alebo rýchleho zastarávania; údaje generované senzormi sa zvyčajne považujú za dynamické údaje;
9. „výskumné údaje“ sú dokumenty v digitálnej forme, okrem vedeckých publikácií, ktoré sa zbierajú alebo tvoria v priebehu vedecko-výskumných činností a ktoré sa používajú ako dôkazy v rámci výskumného procesu alebo sa vo výskumnej obci všeobecne akceptujú za potrebné na potvrdenie zistení a výsledkov výskumu;
10. „súbory údajov s vysokou hodnotou“ sú dokumenty, ktorých opakované použitie sa spája s významnými prínosmi pre spoločnosť, životné prostredie a hospodárstvo, najmä preto, že sú vhodné na tvorbu služieb s pridanou hodnotou, aplikácií a nových, vysoko kvalitných a dôstojných pracovných miest, ako aj vzhľadom na počet osôb, ktoré môžu využívať prínosy týchto služieb a aplikácií s pridanou hodnotou založených na týchto súboroch údajov;
11. „opakované použitie“ je činnosť, počas ktorej fyzické alebo právnické osoby používajú dokumenty, ktoré majú v držbe:
 - a) subjekty verejného sektora, na komerčné alebo nekomerčné účely, ktoré sú iné, než je pôvodný účel v rámci verejných úloh, na ktoré boli dokumenty zhotovené, s výnimkou výmeny dokumentov medzi subjektmi verejného sektora výhradne na účely plnenia ich verejných úloh, alebo
 - b) verejné podniky, na komerčné alebo nekomerčné účely, ktoré sú iné, než je pôvodný účel poskytovania služieb vo všeobecnom záujme, na ktoré boli dokumenty zhotovené, s výnimkou výmeny dokumentov medzi verejnými podnikmi a subjektmi verejného sektora výhradne na účely plnenia verejných úloh subjektov verejného sektora;
12. „osobné údaje“ sú osobné údaje v zmysle vymedzenia v článku 4 bode 1 nariadenia (EÚ) 2016/679;
13. „strojovo čitateľný formát“ je súborový formát štruktúrovaný tak, že softvérové aplikácie môžu ľahko identifikovať, rozpoznať a extrahovať špecifické údaje vrátane jednotlivých faktov a ich vnútornú štruktúru;
14. „otvorený formát“ je súborový formát, ktorý je nezávislý od platforiem a je prístupný verejnosti bez akéhokoľvek obmedzenia, ktoré by zamedzovalo opakovanému použitiu dokumentov;
15. „formálny otvorený štandard“ je štandard, ktorý bol stanovený písomne s podrobným uvedením špecifikácií požiadaviek na to, ako zabezpečiť interoperabilitu softvéru;

16. „primeraná návratnosť investícií“ je percentuálny podiel celkového poplatku nad rámec toho, čo je potrebné na nahradenie oprávnených nákladov, vo výške, ktorá neprekračuje fixnú úrokovú sadzbu ECB o viac ako päť percentuálnych bodov;
17. „tretia strana“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá nie je subjektom verejného sektora ani verejným podnikom a ktorá má v držbe údaje.

Článok 3

Všeobecná zásada

1. S výhradou odseku 2 tohto článku členské štáty zabezpečujú, aby boli dokumenty, na ktoré sa vzťahuje táto smernica v súlade s článkom 1, opakovane použiteľné na komerčné alebo nekomerčné účely v súlade s kapitolami III a IV.
2. Pri dokumentoch, na ktoré sa vzťahujú práva duševného vlastníctva, ktorých držiteľmi sú knižnice vrátane univerzitných knižníc, múzeá a archívy, a pri dokumentoch v držbe verejných podnikov členské štáty zabezpečia, aby v prípadoch, keď je opakované použitie takýchto dokumentov povolené, boli tieto dokumenty opakovane použiteľné na komerčné alebo nekomerčné účely v súlade s kapitolami III a IV.

KAPITOLA II

ŽIADOSTI O OPAKOVANÉ POUŽITIE

Článok 4

Spracúvanie žiadostí o opakované použitie

1. Subjekty verejného sektora spracúvajú, pokiaľ je to možné a vhodné, elektronickými prostriedkami, žiadosti o opakované použitie a sprístupňujú dokument žiadateľovi na opakované použitie, alebo ak je potrebná licencia, predložia žiadateľovi licenčnú ponuku v primeranej časovej lehote, ktorá zodpovedá časovým rámcom stanoveným na spracúvanie žiadostí o prístup k dokumentom.
2. Ak nie sú stanovené žiadne lehoty alebo iné pravidlá upravujúce včasné poskytnutie dokumentov, subjekty verejného sektora spracujú žiadosť a doručia dokumenty na opakované použitie žiadateľovi, alebo ak je potrebná licencia, predložia žiadateľovi licenčnú ponuku čo najskôr a v každom prípade do 20 pracovných dní od doručenia žiadosti. Tento časový rámec sa môže v prípade rozsiahlych alebo zložitých žiadostí predĺžiť o ďalších 20 pracovných dní. V takých prípadoch sa žiadateľovi čo najskôr a v každom prípade do troch týždňov od podania počiatočnej žiadosti oznámi, že na spracovanie žiadosti je potrebné viac času, ako aj príslušné dôvody.
3. V prípade negatívneho rozhodnutia subjekty verejného sektora oznámia žiadateľovi dôvody zamietnutia žiadosti na základe príslušných ustanovení prístupového režimu daného členského štátu alebo ustanovení transponujúcich túto smernicu, najmä článku 1 ods. 2 písm. a) až h) alebo článku 3. Ak je negatívne rozhodnutie založené na článku 1 ods. 2 písm. c), subjekt verejného sektora uvedie odkaz na fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá je držiteľom práv, pokiaľ je známa, alebo prípadne na poskytovateľa licencie, od ktorého subjekt verejného sektora príslušný materiál získal. Knižnice vrátane univerzitných knižníc, múzeá a archívy nie sú povinné uviesť takýto odkaz.
4. Akékoľvek rozhodnutie o opakovanom použití musí obsahovať odkaz na opravné prostriedky v prípade, že žiadateľ chce napadnúť rozhodnutie. Opravné prostriedky zahŕňajú možnosť preskúmania nestranným subjektom zodpovedným za preskúmanie s príslušnými odbornými znalosťami, ako je vnútroštátny orgán na ochranu hospodárskej súťaže, príslušný orgán pre prístup k dokumentom, dozorný orgán zriadený v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679, alebo vnútroštátny justičný orgán, ktorého rozhodnutia sú pre dotknutý subjekt verejného sektora záväzné.
5. Na účely tohto článku členské štáty prijímajú praktické opatrenia na uľahčenie efektívneho opakovaného použitia dokumentov. Uvedené opatrenia môžu zahŕňať najmä spôsoby poskytovania primeraných informácií o právach ustanovených v tejto smernici a poskytovania príslušnej pomoci a poradenstva.
6. Dodržiavanie tohto článku sa nevyžaduje od týchto subjektov:
 - a) verejné podniky;
 - b) vzdelávacie zariadenia, organizácie vykonávajúce výskum a organizácie financujúce výskum.

KAPITOLA III

PODMIENKY OPAKOVANÉHO POUŽITIA

Článok 5

Dostupné formáty

1. Bez toho, aby bola dotknutá kapitola V, subjekty verejného sektora a verejné podniky sprístupňujú svoje dokumenty v akomkoľvek už existujúcom formáte alebo jazyku a pokiaľ je to možné a vhodné elektronickými prostriedkami, vo formátoch, ktoré sú otvorené, strojovo čitateľné, prístupné, vyhľadateľné a opakovane použiteľné, spolu s ich metaúdajmi. Formát i metaúdaje spĺňajú podľa možnosti formálne otvorené štandardy.
2. Členské štáty nabádajú subjekty verejného sektora a verejné podniky, aby vytvárali a sprístupňovali dokumenty, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, v súlade so zásadou „cieľenej a štandardnej otvorenosti“.
3. Z odseku 1 nevyplýva subjektom verejného sektora povinnosť vytvoriť alebo upraviť dokumenty alebo poskytnúť výňatky s cieľom zabezpečiť súlad s uvedeným odsekom, ak by si to vyžadovalo neprímerané úsilie presahujúce rámec jednoduchej operácie.
4. Od subjektov verejného sektora sa nepožaduje, aby pokračovali vo vyhotovovaní a uchovávaní určitého druhu dokumentu na účely jeho opakovaného použitia organizáciami súkromného alebo verejného sektora.
5. Subjekty verejného sektora sprístupňujú dynamické údaje na opakované použitie ihneď po ich zbere prostredníctvom API a v relevantných prípadoch na hromadné stiahnutie.
6. Ak by sprístupnenie dynamických údajov na opakované použitie ihneď po ich zbere podľa odseku 5 presahovalo finančné a technické možnosti subjektu verejného sektora, a teda by si vyžadovalo neprímerané úsilie, tieto dynamické údaje sa sprístupnia na opakované použitie v časovom rámci alebo s dočasnými technickými obmedzeniami, ktoré neprímerane neznižujú využitie ich hospodárskeho a spoločenského potenciálu.
7. Odseky 1 až 6 sa uplatňujú na existujúce dokumenty v držbe verejných podnikov, ktoré sú dostupné na opakované použitie.
8. Súbor údajov s vysokou hodnotou, ako sú uvedené na zozname v súlade s článkom 14 ods. 1, sa sprístupňuje na opakované použitie v strojovo čitateľnom formáte prostredníctvom API a v relevantných prípadoch na hromadné stiahnutie.

Článok 6

Zásady spoplatňovania

1. Opakované použitie dokumentov je bezplatné.

Môže sa však povoliť pokrytie hraničných nákladov, ktoré vzniknú pri reprodukcii, poskytovaní a šírení dokumentov, ako aj pri anonymizácii osobných údajov a pri prijímaní opatrení na ochranu dôverných obchodných informácií.

2. Ako výnimka sa odsek 1 neuplatňuje na:

- a) subjekty verejného sektora, od ktorých sa požaduje, aby vytvárali príjmy, ktorými pokrývajú podstatnú časť svojich nákladov súvisiacich s výkonom svojich verejných úloh;
- b) knižnice vrátane univerzitných knižníc, múzeá a archívy;
- c) verejné podniky.

3. Členské štáty uverejnia online zoznam subjektov verejného sektora uvedených v odseku 2 písm. a).

4. V prípadoch uvedených v odseku 2 písm. a) a c) sa celková suma poplatkov vypočíta v súlade s objektívnymi, transparentnými a overiteľnými kritériami. Tieto kritériá stanovujú členské štáty.

Celkový príjem za poskytovanie dokumentov a povoľovanie ich opakovaného použitia za príslušné účtovné obdobie nepresahuje náklady na ich zber, vyhotovenie, reprodukcii, šírenie a uchovávanie údajov, spolu s primeranou návratnosťou investícií, a – v príslušných prípadoch – náklady na anonymizáciu osobných údajov a opatrenia prijaté na ochranu dôverných obchodných informácií.

Poplatky sa vypočítajú v súlade s platnými účtovnými zásadami.

5. V prípade spoplatňovania subjektmi verejného sektora uvedenými v odseku 2 písm. b) celkový príjem za poskytovanie dokumentov a povoľovanie ich opakovaného použitia za príslušné účtovné obdobie nepresiahne náklady na zber, vyhotovenie, reprodukciu, šírenie, uchovávanie údajov, ich uchovávanie a vysporiadanie práv a v príslušných prípadoch na anonymizáciu osobných údajov a opatrenia prijaté na ochranu dôverných obchodných informácií, spolu s primeranou návratnosťou investícií.

Poplatky sa vypočítajú v súlade s účtovnými zásadami uplatniteľnými na príslušné subjekty verejného sektora.

6. Opakované použitie je pre používateľa bezplatné:

- a) s výhradou článku 14 ods. 3, 4 a 5 v prípade súborov údajov s vysokou hodnotou, ako sú uvedené na zozname v súlade s odsekom 1 uvedeného článku;
- b) v prípade výskumných údajov uvedených v článku 1 ods. 1 písm. c).

Článok 7

Transparentnosť

1. V prípade štandardných poplatkov za opakované použitie dokumentov sa všetky uplatniteľné podmienky a skutočná výška týchto poplatkov, ako aj základ pre výpočet takýchto poplatkov stanovujú vopred a uverejnia, pokiaľ je to možné a vhodné, elektronickými prostriedkami.
2. V prípade iných poplatkov za opakované použitie než sú tie, ktoré sú uvedené v odseku 1, sa faktory, ktoré sa zohľadňujú pri výpočte týchto poplatkov, určujú vopred. Držiteľ dokumentov na požiadanie takisto uvedie, akým spôsobom sa takéto poplatky vo vzťahu ku konkrétnej žiadosti o opakované použitie vypočítali.
3. Subjekty verejného sektora zabezpečia, aby žiadatelia o opakované použitie dokumentov boli informovaní o dostupných opravných prostriedkoch týkajúcich sa rozhodnutí alebo postupov, ktoré sa ich týkajú.

Článok 8

Štandardné licencie

1. Opakované použitie dokumentov nepodlieha podmienkam, pokiaľ takéto podmienky nie sú objektívne, primerané, nediskriminačné a odôvodnené cieľom verejného záujmu.

Keď opakované použitie podlieha podmienkam, tieto podmienky zbytočne neobmedzujú možnosti opakovaného použitia a nevyužívajú sa na obmedzenie hospodárskej súťaže.

2. Členské štáty, v ktorých sa používajú licencie, zabezpečia, aby štandardné licencie na opakované použitie dokumentov verejného sektora, ktoré sa môžu upraviť tak, aby spĺňali osobitné licenčné požiadavky, boli dostupné v digitálnom formáte a mohli sa elektronicky spracúvať. Členské štáty nabádajú na používanie takýchto štandardných licencií.

Článok 9

Praktické opatrenia

1. Členské štáty prijímajú praktické opatrenia, ktoré uľahčia vyhľadávanie dokumentov dostupných na opakované použitie, ako sú inventárne zoznamy hlavných dokumentov s príslušnými metaúdajmi, ktoré sú, ak je to možné a vhodné, dostupné online a v strojovo čitateľnom formáte, a webové portály, ktoré sú spojené s inventárnymi zoznamami. Členské štáty v rámci možností uľahčujú viacjazyčné vyhľadávanie dokumentov, najmä umožnením agregácie metaúdajov na úrovni Únie.

Členské štáty taktiež nabádajú subjekty verejného sektora, aby prostredníctvom praktických opatrení uľahčovali uchovávanie dokumentov dostupných na opakované použitie.

2. Členské štáty v spolupráci s Komisiou pokračujú v úsilí o zjednodušenie prístupu k súborom údajov najmä tým, že poskytnú jednotné prístupové miesto a postupne sprístupňujú vhodné súbory údajov v držbe subjektov verejného sektora v súvislosti s dokumentmi, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, ako aj prístupu k údajom v držbe inštitúcií Únie, a to vo formátoch, ktoré sú prístupné, ľahko vyhľadateľné a opakovane použiteľné pomocou elektronických prostriedkov.

Článok 10

Výskumné údaje

1. Členské štáty podporujú dostupnosť výskumných údajov prijatím vnútroštátnych politík a príslušných opatrení zameraných na zabezpečenie voľnej dostupnosti údajov výskumu financovaného z verejných zdrojov (ďalej len „politiky otvoreného prístupu“) v súlade so zásadou „štandardnej otvorenosti“ a so zásadami FAIR. V tejto súvislosti sa obavy týkajúce sa práv duševného vlastníctva, ochrany a dôvernosti osobných údajov, bezpečnosti a legitímnych obchodných záujmov zohľadňujú v súlade so zásadou „tak otvorené, ako je len možné, tak uzavreté, ako je potrebné“. Tieto politiky otvoreného prístupu sú určené organizáciám vykonávajúcim výskum a organizáciám financujúcim výskum.
2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 1 ods. 2 písm. c), výskumné údaje je možné opakovane použiť na komerčné alebo nekomerčné účely v súlade s kapitolami III a IV, pokiaľ sú financované z verejných zdrojov a pokiaľ ich výskumní pracovníci, organizácie vykonávajúce výskum alebo organizácie financujúce výskum už sprístupnili verejnosti prostredníctvom inštitucionálnej alebo tematickej databázy. V tejto súvislosti sa zohľadnia oprávnené obchodné záujmy, prenos znalostí a existujúce práva duševného vlastníctva.

KAPITOLA IV

NEDISKRIMINÁCIA A ČESTNÉ OBCHODOVANIE

Článok 11

Nediskriminácia

1. Všetky podmienky uplatniteľné na opakované použitie dokumentov musia byť pre porovnateľné kategórie opakovaného použitia vrátane cezhraničného opakovaného použitia nediskriminačné.
2. Ak subjekt verejného sektora opakovane použije dokumenty ako vstup pre svoje komerčné aktivity, ktoré nepatria do rozsahu jeho verejných úloh, na poskytnutie dokumentov na takéto aktivity sa uplatňujú rovnaké poplatky a iné podmienky, aké sa uplatňujú v prípade iných užívateľov.

Článok 12

Výhradné dohody

1. Opakované použitie dokumentov je otvorené pre všetkých potenciálnych účastníkov trhu, aj keď jeden alebo viacero účastníkov trhu už využíva produkty s pridanou hodnotou založené na týchto dokumentoch. Zmluvy alebo iné dohody medzi subjektmi verejného sektora alebo verejnými podnikmi, ktoré majú v držbe dokumenty, a tretími stranami nesmú poskytovať výhradné práva.
2. Ak je však výhradné právo potrebné na poskytovanie služieb vo verejnom záujme, dôvod na udelenie takého výhradného práva sa pravidelne preskúmava, v každom prípade každé tri roky. Výhradné dohody uzavreté 16. júla 2019 a po tomto dátume sa sprístupňujú verejnosti online aspoň dva mesiace pred tým, ako nadobudnú účinnosť. Konečné podmienky takýchto dohôd musia byť transparentné a sprístupnené verejnosti online.

Tento odsek sa nevzťahuje na digitalizáciu kultúrnych zdrojov.

3. Bez ohľadu na odsek 1, ak sa výhradné právo vzťahuje na digitalizáciu kultúrnych zdrojov, obdobie trvania výhradnosti vo všeobecnosti nepresiahne desať rokov. V prípade, že je toto obdobie dlhšie než desať rokov, jeho trvanie sa preskúma v 11. roku a v príslušných prípadoch následne každých sedem rokov.

Dohody udeľujúce výhradné práva uvedené v prvom pododseku musia byť transparentné a zverejnené.

V prípade výhradného práva uvedeného v prvom pododseku sa dotknutému subjektu verejného sektora ako súčasť takýchto dohôd bezplatne poskytne kópia digitalizovaných kultúrnych zdrojov. Uvedená kópia je po uplynutí obdobia výhradnosti dostupná na opakované použitie.

4. Právne alebo praktické dojednania, ktoré bez toho, aby výslovne udeľovali výhradné právo, vedú alebo by podľa oprávnených očakávaní mohli viesť k obmedzeniu dostupnosti dokumentov na opakované použitie pre iné subjekty, ako sú tretie strany, ktoré sú účastníkmi dojednaní, sa sprístupňujú verejnosti online aspoň dva mesiace pred nadobudnutím ich účinnosti. Účinok takýchto právnych alebo praktických dojednaní o dostupnosti údajov na opakované použitie sa pravidelne preskúmava, v každom prípade aspoň raz za tri roky. Konečné podmienky takýchto dojednaní musia byť transparentné a sprístupnené verejnosti online.

5. Výhradné dohody platné k 17. júlu 2013, ktoré nespĺňajú podmienky na udelenie výnimiek stanovené v odsekoch 2 a 3 a ktoré uzavreli subjekty verejného sektora, sa ukončia uplynutím platnosti zmluvy a v každom prípade najneskôr 18. júla 2043.

Výhradné dohody platné ku 16. júlu 2019, ktoré nespĺňajú podmienky na udelenie výnimiek stanovené v odsekoch 2 a 3 a ktoré uzavreli verejné podniky, sa ukončia uplynutím platnosti zmluvy a v každom prípade najneskôr 17. júla 2049.

KAPITOLA V

SÚBORY ÚDAJOV S VYSOKOU HODNOTOU

Článok 13

Tematické kategórie súborov údajov s vysokou hodnotou

1. V záujme vytvorenia podmienok na podporu opakovaného používania súborov údajov s vysokou hodnotou sa v prílohe I uvádza zoznam tematických kategórií takýchto súborov údajov.
2. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 15 s cieľom zmeniť prílohu I dopĺňaním nových tematických kategórií súborov údajov s vysokou hodnotou sna účely zohľadnenia technologického vývoja a vývoja trhu.

Článok 14

Konkrétne súbory údajov s vysokou hodnotou a podmienky uverejňovania a opakovaného používania

1. Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce zoznam konkrétnych súborov údajov s vysokou hodnotou, ktoré patria do kategórií uvedených v prílohe I a ktoré sú v držbe subjektov verejného sektora a verejných podnikov, spomedzi dokumentov, na ktoré sa vzťahuje táto smernica.

Takéto konkrétne súbory údajov s vysokou hodnotou sú:

- a) s výhradou odsekov 3, 4 a 5 dostupné bezplatne;
- b) strojovo čitateľné;
- c) poskytované prostredníctvom API a
- d) v príslušných prípadoch poskytované na hromadné stiahnutie.

V uvedených vykonávacích aktoch sa môžu stanoviť podmienky uverejňovania a opakovaného použitia súborov údajov s vysokou hodnotou. Takéto podmienky musia byť zlučiteľné s otvorenými štandardnými licenciami.

Tieto podmienky môžu zahŕňať podmienky, ktoré sa vzťahujú na opakované použitie, formáty údajov a metaúdajov a technické podmienky šírenia. Investície členských štátov do prístupov týkajúcich sa otvorených dát, ako napríklad investície do vývoja a zavádzania určitých noriem, sa berú do úvahy a zvažujú vo vzťahu k potenciálnym prínosom zaradenia do zoznamu.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2

2. Identifikácia konkrétnych súborov údajov s vysokou hodnotou podľa odseku 1 je založená na posúdení ich potenciálu:

- a) vytvárať významné sociálno-ekonomické alebo environmentálne prínosy a inovačné služby;
- b) byť prínosom pre vysoký počet používateľov, najmä MSP;
- c) pomôcť pri vytváraní príjmov a
- d) na kombinovanie s inými súbormi údajov.

Komisia na účel identifikácie takýchto súborov údajov s vysokou hodnotou uskutočňuje príslušné konzultácie, a to aj na úrovni odborníkov, vykonáva posúdenie vplyvu a zabezpečuje komplementárnosť s existujúcimi právnymi aktmi, ako je smernica 2010/40/EÚ, pokiaľ ide o opakované použitie dokumentov. Uvedené posúdenie vplyvu obsahuje analýzu nákladov a prínosov a analýzu toho, či by bezplatné poskytovanie súborov údajov s vysokou hodnotou subjektmi verejného sektora, od ktorých sa požaduje, aby vytvárali príjmy na pokrytie podstatnej časti svojich nákladov súvisiacich s výkonom ich verejných úloh, malo významný vplyv na rozpočet týchto subjektov. Pokiaľ ide o súbory údajov s vysokou hodnotou v držbe verejných podnikov, v posúdení vplyvu sa osobitne zohľadňuje úloha verejných podnikov v konkurenčnom hospodárskom prostredí.

3. Vo vykonávacích aktoch uvedených v odseku 1 sa odchyľne od odseku 1 druhého pododseku písm. a) ustanoví, že bezplatná dostupnosť súborov údajov s vysokou hodnotou sa nemá vzťahovať na osobitné súbory údajov s vysokou hodnotou v držbe verejných podnikov, ak by to viedlo k narušeniu hospodárskej súťaže na príslušných trhoch.

4. Požiadavka sprístupňovať súbory údajov s vysokou hodnotou bezplatne podľa odseku 1 druhého pododseku písm. a) sa nevzťahuje na knižnice vrátane univerzitných knižníc, múzeá a archívy.

5. Ak by bezplatné sprístupňovanie súborov údajov s vysokou hodnotou subjektmi verejného sektora, od ktorých sa požaduje, aby vytvárali príjmy na pokrytie podstatnej časti svojich nákladov súvisiacich s výkonom svojich verejných úloh, malo významný vplyv na rozpočet príslušných subjektov, môžu členské štáty oslobodiť tieto subjekty od požiadavky sprístupňovať tieto súbory údajov s vysokou hodnotou bezplatne na obdobie, ktoré nepresiahne dva roky od nadobudnutia účinnosti relevantného vykonávacieho aktu prijatého v súlade s odsekom 1.

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 15

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 13 ods. 2 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 16. júla 2019. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 13 ods. 2 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 13 ods. 2 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote troch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o tri mesiace.

Článok 16

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor pre otvorené dáta a opakované používanie informácií verejného sektora. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 17

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 17. júla 2021. Bezodkladne oznámia Komisii znenie týchto ustanovení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Takisto uvedú, že odkazy v platných zákonoch, iných právnych predpisoch a správnych opatreniach na smernicu zrušenú touto smernicou sa považujú za odkazy na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze a jeho znenie stanovia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 18

Hodnotenie, ktoré vykonáva Komisia

1. Komisia najskôr 17. júla 2025 vykoná hodnotenie tejto smernice a predloží Európskemu parlamentu a Rade, ako aj Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, správu o hlavných zisteniach tohto hodnotenia.

Členské štáty poskytnú Komisii informácie potrebné na vypracovanie uvedenej správy.

2. Pri hodnotení sa preskúma najmä rozsah pôsobnosti a sociálny a hospodársky vplyv tejto smernice vrátane:

- a) rozsahu zvýšenia opakovaného použitia dokumentov verejného sektora, na ktoré sa táto smernica vzťahuje, najmä zo strany MSP;
- b) vplyv súborov údajov s vysokou hodnotou;
- c) účinky uplatňovaných zásad na spoplatňovanie a opakované použitie oficiálnych textov legislatívnej a správnej povahy;
- d) opakované použitie dokumentov v držbe iných subjektov, než sú subjekty verejného sektora;
- e) dostupnosť a využívanie API;
- f) vzájomné pôsobenie medzi pravidlami ochrany údajov a možnosťami opakovaného použitia;
- g) ďalšie možnosti zdokonalenia riadneho fungovania vnútorného trhu a podpory hospodárskeho rozvoja a rozvoja trhu práce.

Článok 19

Zrušenie

Smernica 2003/98/ES zmenená smernicou uvedenou v časti A prílohy II sa zrušuje s účinnosťou od 17. júla 2021 bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu smerníc uvedených v časti B prílohy II do vnútroštátneho práva a dátumov ich uplatňovania.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe III.

Článok 20

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 21

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 20. júna 2019

Za Európsky parlament
predseda
A. TAJANI

Za Radu
predseda
G. CIAMBA

PRÍLOHA I

Zoznam tematických kategórií súborov údajov s vysokou hodnotou podľa článku 13 ods. 1

1. Geopriestorové údaje
 2. Pozorovanie Zeme a životné prostredie
 3. Meteorológia
 4. Štatistika
 5. Spoločnosti a vlastníctvo spoločností
 6. Mobilita
-

PRÍLOHA II

Časť A

Zrušená smernica a jej zmeny
(podľa článku 19)

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/98/ES (Ú. v. EÚ L 345, 31.12.2003, s. 90).	
Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/37/EÚ (Ú. v. EÚ L 175, 27.6.2013, s. 1).	

Časť B

Lehoty na transpozíciu do vnútroštátneho práva a dátumy začatia uplatňovania
(podľa článku 19)

Smernica	Lehota na transpozíciu	Dátum začatia uplatňovania
2003/98/ES	1. júl 2005	1. júl 2005
2013/37/EÚ	18. júl 2015	18. júl 2015

PRÍLOHA III

TABUĽKA ZHODY

Smernica 2003/98/ES	Táto smernica
článok 1 ods. 1	článok 1 ods. 1 úvodná časť článok 1 ods. 1 písm. a), b) a c)
článok 1 ods. 2 úvodná časť	článok 1 ods. 2 úvodná časť
článok 1 ods. 2 písm. a)	článok 1 ods. 2 písm. a)
—	článok 1 ods. 2 písm. b)
článok 1 ods. 2 písm. b)	článok 1 ods. 2 písm. c)
článok 1 ods. 2 písm. c)	článok 1 ods. 2 písm. d)
—	článok 1 ods. 2 písm. e)
článok 1 ods. 2 písm. ca)	článok 1 ods. 2 písm. f)
článok 1 ods. 2 písm. cb)	článok 1 ods. 2 písm. g)
článok 1 ods. 2 písm. cc)	článok 1 ods. 2 písm. h)
článok 1 ods. 2 písm. d)	článok 1 ods. 2 písm. i)
článok 1 ods. 2 písm. e)	článok 1 ods. 2 písm. l)
článok 1 ods. 2 písm. f)	článok 1 ods. 2 písm. j)
—	článok 1 ods. 2 písm. k)
článok 1 ods. 3	článok 1 ods. 3
článok 1 ods. 4	článok 1 ods. 4
článok 1 ods. 5	článok 1 ods. 5
—	článok 1 ods. 6 a 7
článok 2 úvodná časť	článok 2 úvodná časť
článok 2 bod 1	článok 2 bod 1
článok 2 bod 2	článok 2 bod 2
—	článok 2 body 3 a 5
článok 2 bod 3	článok 2 bod 6
—	článok 2 body 7 až 10
článok 2 bod 4	článok 2 bod 11
článok 2 bod 5	článok 2 bod 12
článok 2 bod 6	článok 2 bod 13
článok 2 bod 7	článok 2 bod 14
článok 2 bod 8	článok 2 bod 15
článok 2 bod 9	článok 2 bod 4
—	článok 2 body 16 a 17
Článok 3	Článok 3
článok 4 ods. 1	článok 4 ods. 1
článok 4 ods. 2	článok 4 ods. 2
článok 4 ods. 3	článok 4 ods. 3

Smernica 2003/98/ES	Táto smernica
článok 4 ods. 4	článok 4 ods. 4
—	článok 4 ods. 5
článok 4 ods. 5	článok 4 ods. 6 úvodná časť
—	článok 4 ods. 6 písm. a) a b)
článok 5 ods. 1	článok 5 ods. 1
—	článok 5 ods. 2
článok 5 ods. 2	článok 5 ods. 3
článok 5 ods. 3	článok 5 ods. 4
—	článok 5 ods. 5 až 8
—	článok 6 ods. 1 prvý pododsek
článok 6 ods. 1	článok 6 ods. 1 druhý pododsek
článok 6 ods. 2 úvodná časť	článok 6 ods. 2 úvodná časť
článok 6 ods. 2 písm. a)	článok 6 ods. 2 písm. a)
článok 6 ods. 2 písm. b)	—
článok 6 ods. 2 písm. c)	článok 6 ods. 2 písm. b)
—	článok 6 ods. 2 písm. c)
—	článok 6 ods. 3
článok 6 ods. 3	článok 6 ods. 4
článok 6 ods. 4	článok 6 ods. 5
—	článok 6 ods. 6
článok 7 ods. 1	článok 7 ods. 1
článok 7 ods. 2	článok 7 ods. 2
článok 7 ods. 3	—
článok 7 ods. 4	článok 7 ods. 3
Článok 8	Článok 8
Článok 9	článok 9 ods. 1
—	článok 9 ods. 2
—	článok 10 ods. 1 a 2
Článok 10	Článok 11
článok 11 ods. 1	článok 12 ods. 1
článok 11 ods. 2	článok 12 ods. 2
článok 11 ods. 2a	článok 12 ods. 3
—	článok 12 ods. 4
článok 11 ods. 3	—
článok 11 ods. 4	článok 12 ods. 5
—	články 13 až 16
Článok 12	článok 17 ods. 1
—	článok 17 ods. 2
článok 13 ods. 1	článok 18 ods. 1
článok 13 ods. 2	—
článok 13 ods. 3	článok 18 ods. 2, úvodná časť

Smernica 2003/98/ES	Táto smernica
—	článok 18 ods. 2 písm. a) až g)
—	Článok 19
Článok 14	Článok 20
Článok 15	Článok 21
—	prílohy I, II a III

ISSN 1977-0790 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5147 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK